

२.१६.८ निम्न माध्यमिक विद्यालयमा विद्यार्थी भर्ना

जिल्लाभरिमा गरी वि.सं. २०६९ मा निम्न माध्यमिक तहमा भर्ना विद्यार्थी जम्मा १४०६९ जना रहेको देखिन्छ। यस्तै सोही शैक्षिक सत्र २०६९ मा कक्षा ६-८ मा दलित छात्राहरूको संख्या १४६३ र छात्रहरूको संख्या १३९९ गरी जम्मा २८६२ रहेको देखिन्छ। जनजाति/तर्फका बालबालिकाहरूको भर्ना स्थिति अध्ययन गर्दा ३५३८ छात्राहरू र ३३४९४ छात्रहरू गरी जम्मा ७२३२ जना छात्र-छात्राहरू भर्ना भएका देखिन्छन्।

२.१६.९ माध्यमिक विद्यालयमा विद्यार्थी भर्ना

यस जिल्लामा शैक्षिक सत्र २०६९ मा माध्यमिक तहमा भर्ना विद्यार्थी मध्ये छात्रा ३८७४ र छात्र ३६७३ गरी जम्मा ७५४७ जना रहेको देखिन्छ। दलित विद्यार्थी/तर्फ छात्राहरूको संख्या ५७० र छात्रहरूको संख्या ५५७ गरी जम्मा ११२७ रहेको देखिन्छ। कक्षा ९ र १० मा जनजाति तर्फ छात्रा १९३९ र छात्र १८६९ गरी जम्मा ३८०८ रहेको देखिन्छ।

२.१६.१० उच्च माध्यमिक विद्यालयमा विद्यार्थी भर्ना

यस जिल्लामा शैक्षिक सत्र २०६९ मा उच्च माध्यमिक तहमा छात्रा १७८६ र छात्र १२७६ गरी जम्मा ३०६२ जना भर्ना भएको देखिन्छ। यस्तै कक्षा ११ मा भर्ना भएका दलित छात्राहरूको संख्या १०५ र छात्रहरूको संख्या १०५ गरी जम्मा २१० रहेको छ। त्यस्तैगरी कक्षा १२ मा छात्राहरूको संख्या ७१ र छात्रहरूको संख्या ६८ गरी कुल १३९ रहेको छ। कक्षा ११ मा जनजाति छात्राहरूको संख्या ३३२ र छात्रहरूको संख्या २५२ गरी जम्मा ५८४ रहेको छ। त्यस्तैगरी कक्षा १२ मा छात्राहरूको संख्या २५१ र छात्रहरूको संख्या १९९ गरी कुल ४५० रहेको छ। लमजुङ जिल्लाको कक्षा ११ र १२ मा छात्रा र छात्रहरूको संख्या क्रमशः ५८३ र ४५१ गरी जम्मा १०३४ रहेको देखिन्छ।

२.१६.११ सामान्य भर्नादर

भर्नादरले विद्यालय जाने उमेर समूहका के कति विद्यार्थी विद्यालयमा भर्ना भएका छन् भन्ने संकेत गर्दछ। यसर्थ, विद्यालयमा विद्यार्थीहरूको पहुँच, सम्बन्धित क्षेत्रको शैक्षिक अवस्था आँकलन गर्न सामान्य भर्ना दरको महत्वपूर्ण भूमिका रहेको हुन्छ। लमजुङ जिल्लामा विद्यार्थी भर्नादरको स्थिति देहायअनुसार छ :

तालिका-६२

प्राथमिक विद्यालय (कक्षा १-५) मा स्रोत केन्द्रअनुसारको कोरा तथा खुद भर्नादर

क्र.सं.	स्रोत केन्द्र	कोरा भर्ना दर			खुद भर्नादर		
		छात्रा	छात्र	कुल	छात्रा	छात्र	कुल
१	धमिलीकुवा	१२८	११६	२४४	१००	८४	१८४
२	प्यारजुङ	१५४	१७९	३३३	१२०	१२९	२४९
३	विचौर	१३०	१०९	२३९	१०२	७८	१८०
४	भार्ते	१४८	१२९	२७७	११५	९३	२०८
५	पाचोक	१०९	१४४	२५३	८५	१०४	१८९
६	घेर्मु	७१	७०	१४१	५५	५०	१०५
७	खुदी	९६	१००	१९६	७५	७२	१४७
८	चिती	८९	८६	१७५	६९	६२	१३१
९	बेसीशहर	८८	११७	२०५	६८	८४	१५२
१०	वाग्लुडपानी	९५	९२	१८७	७४	६६	१४०
११	गिलाड	१६८	१३२	३००	१३१	९५	२२६
१२	भोर्लेटार	११९	१३४	२५३	९३	९७	१९०
१३	सूर्यपाल	१४१	१३५	२७६	११०	९८	२०८
१४	चन्द्रेश्वर	१३६	१३६	२७२	१०६	९८	२०४
१५	कन्छा	१३३	१०५	२३८	१०४	७५	१७९
१६	भोटेवडार	१३०	११८	२४८	१०१	८५	१८६
	जिल्ला	११४	११५	१३०.६६	९३.५	९५.५	९४.५

स्रोत: जिल्ला शिक्षा कार्यालय, २०७०

यस तालिकामा प्राथमिक तहको कोरा भर्ना दर १३०.६६ र खुद भर्ना दर ९४.५ देखिएको छ। जिल्लाको प्राथमिक तहको खुद भर्ना दर ९५ प्रतिशतको हाराहारीमा भएको अनुमान गरिएको छ, तापनि विद्यालयको तथ्यांकलाई अभै परिष्कृत र विश्वसनीय भने बनाउन सकिएको छैन।

२.१६.१२ माध्यमिक विद्यालयमा विद्यार्थी भर्नादर

जिल्लामा माध्यमिक उमेर समूहको जनसंख्याको तुलनामा माध्यमिक तहमा अध्ययनरत विद्यार्थी संख्या निकै कम रहेको देखिन्छ। जसअनुसार माध्यमिक तह उमेरका १४.८ प्रतिशत किशोर किशोरीहरु मात्र विद्यालयमा भर्ना भएको देखिन्छ। यस तहमा सहजै देखिने भर्नादर भने ६३.१ रहेको छ। यस तहमा लैंगिक समता सूचक (GPI) ०.८४ र ०.८१ रहेको छ। यससम्बन्धी अन्य विवरण तालिका-६४ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका-६३

माध्यमिक विद्यालय (कक्षा ९-१०) मा स्रोत केन्द्रअनुसारको कोरा तथा खुद भर्नादर

क्र.सं.	स्रोत केन्द्र	कोरा भर्ना दर			खुद भर्नादर		
		छात्रा	छात्र	कुल	छात्रा	छात्र	कुल
१	धमिलीकुवा	५८	७१	६४	११	१८	१४
२	प्यारजुङ	५८	६१	६०	१३	१२	१२
३	बिचोर	२९	५१	४१	१०	१४	१२
४	भार्ते	६६	९९	८३	७	११	९
५	पाचोक	४८	५०	४९	७	११	९
६	घेर्मु	४६	७३	६०	३	४	३
७	खुदी	८७	१०७	९७	२८	३५	३१
८	चिती	८२	७९	८१	२४	२८	२६
९	वेसीशहर	९५	१००	९८	३७	४१	३९
१०	बाग्लुङपानी	५४	७४	६४	३	५	४
११	गिलाङ	२६	३४	३०	१	१	१
१२	भोर्लेटार	६३	८०	७१	१६	२०	१८
१३	सूर्यपाल	७१	७९	७५	४	७	५
१४	चन्द्रेश्वर	७३	८६	८०	२०	२०	२०
१५	कुन्छा	७८	९४	८५	२०	२१	२०
१६	भोटेवडार	६३	७५	६९	११	२०	१५
कुल		५८	६९	६३.१	१३	१६	१४.८

स्रोत: जिल्ला शिक्षा कार्यालय, २०७०

२.१७ जनस्वास्थ्य

स्वास्थ्य मानव जीवनको पहिलो महत्वपूर्ण आवश्यकता भएको र स्वस्थ नागरिकबिना राष्ट्रका अन्य विकास क्रियाकलापहरु प्रभावकारी हुन नसक्ने भएको हुँदा जनस्वास्थ्यको अध्ययन योजना तर्जुमा प्रक्रियाको एक महत्वपूर्ण हिस्सा हुन आउँछ। लमजुङ जिल्लामा राष्ट्रिय नीति बमोजिम प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा, सहश्रवादी विकास लक्ष्यमा आधारित भई स्वास्थ्य सम्बन्धी कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिएका छन्। कार्यक्रम सञ्चालनको सहयोगका लागि गाउँ गाउँमा स्वास्थ्य सञ्जाल विस्तार भएको छ। जिल्लामा गाविस अनुसार स्वास्थ्य संस्थाहरुको वितरण निम्नअनुसार छ:

तालिका-६४
लमजुङ जिल्लामा स्वास्थ्य संस्थाहरूको वितरण

क्र.सं.	गा.वि.स	प्राथमिक स्वास्थ्य चौकी	स्वास्थ्य चौकी	उप स्वास्थ्य चौकी	आयुर्वेदिक औषधालय	सा.स्वा.ई.	गाउँघर क्लिनिक	खोप क्लिनिक	म.स्वा.से. व.से	मेडिकल हल
१	अर्चलबोट	०	०	१	०	०	२	३	९	०
२	बाहुनडाँडा	०	०	१	१	०	३	२	९	२
३	बाँभाखेत	०	०	१	१	०	३	४	११	०
४	वाग्लुङपानी	०	१	०	०	०	३	३	१५	१
५	वांग्रे	०	०	१	०	०	२	३	९	०
६	बन्सार	०	०	१	०	०	३	३	९	२
७	बेसीशहर	०	०	०	०	०	२	३	१७	१०
८	भलायखर्क	०	०	१	०	०	३	४	११	०
९	भार्ते	०	०	१	०	०	३	३	९	२
१०	भोजे	०	०	१	०	०	३	४	११	०
११	भोर्लेटार	०	१	१	०	०	४	४	१३	३
१२	भोटेओडार	०	०	१	१	०	३	४	१४	१२
१३	भुजुङ	०	०	१	०	०	२	२	१०	०
१४	भुलभुले	०	०	१	०	०	५	४	९	२
१५	बिचौर	०	१	०	०	०	२	३	१३	२
१६	चक्रतीर्थ	०	०	१	१	०	५	३	१३	२
१७	चण्डिस्थान	०	०	१	०	०	२	३	९	१
१८	चन्द्रेश्वर	१	०	०	०	०	३	४	१२	०
१९	चिती	०	१	०	०	१	४	५	१६	१
२०	धमिलीकुवा	०	०	१	०	०	२	५	१५	१
२१	ढोडेनी	०	०	१	०	०	४	५	९	०
२२	धुसेनी	०	०	१	०	०	२	३	९	१
२३	दूधपोखरी	०	०	१	०	०	३	२	१०	०
२४	दुराडाँडा	०	०	१	०	०	३	३	११	१
२५	फलेनी	०	०	१	०	०	२	४	१०	१
२६	गौडा	१	०	०	०	०	३	३	१०	१
२७	गाउँशहर	०	०	१	०	०	५	५	१७	३
२८	घनपोखरा	०	०	१	०	०	३	३	९	०
२९	घेर्मु	०	०	१	०	०	३	३	९	१
३०	गिलुङ	०	१	०	०	०	२	३	११	०
३१	हिलेटक्सार	०	०	१	०	०	४	३	१२	०
३२	ईलमपोखरी	०	०	१	०	०	३	४	११	०
३३	ईशानेश्वर	०	१	०	०	०	३	५	१२	२
३४	जिता	०	१	०	०	०	३	३	१२	१
३५	करापु	०	१	०	०	०	३	४	१३	०
३६	खुदी	०	१	०	०	०	४	५	११	२
३७	कोल्की	०	०	१	०	०	३	३	९	०
३८	कुन्छा	०	१	०	०	०	२	३	११	२
३९	मालिङ	०	०	१	०	०	१	२	११	०
४०	मोहोरियाकोट	०	०	१	०	०	३	३	९	०
४१	नाल्मा	०	०	१	०	०	२	३	१५	०

लमजुङ जिल्लाको वस्तुगत विवरण - २०७०

क्र.सं.	गा.वि.स	प्राथमिक स्वास्थ्य चौकी	स्वास्थ्य चौकी	उप स्वास्थ्य चौकी	आयुर्वेदिक औषधालय	सा.स्वा.ई.	गाउँघर क्लिनिक	खोप क्लिनिक	म.स्वा.से. व.से	मेडिकल हल
४२	नौथर	०	०	१	०	०	३	३	१०	०
४३	नेटा	०	०	१	०	०	४	३	९	०
४४	पाचोक	०	०	१	०	०	२	४	९	१
४५	परेवाडाडा	०	०	१	०	०	३	३	९	०
४६	पसगाउँ	०	०	१	०	०	३	३	९	०
४७	पुरानकोट	०	०	१	०	०	३	३	९	०
४८	प्यारजुङ	०	०	१	०	०	३	३	९	०
४९	रम्घा	०	०	१	०	०	२	३	११	१
५०	समिभञ्ज्याङ	०	०	१	०	०	२	३	१०	१
५१	श्रीमञ्ज्याङ	०	०	१	०	०	३	३	९	०
५२	सिम्पानी	०	०	१	१	०	१	३	९	०
५३	सिन्दुरे	०	०	१	०	०	२	३	९	०
५४	सुन्दरबजार	०	०	१	१	०	२	३	१६	५
५५	सूर्यपाल	०	०	१	०	०	३	२	११	३
५६	ताघिङ	०	०	१	०	०	४	३	१०	१
५७	तान्द्राङटक्सार	०	१	०	१	०	१	२	१२	२
५८	तार्कु	०	०	१	०	०	३	३	१०	०
५९	तार्कुघाट	०	१	०	१	०	२	३	९	२
६०	उदिपुर	०	०	१	०	०	३	३	१३	२
६१	उत्तरकन्या	०	१	०	०	०	२	३	११	१
	जम्मा	२	१३	४५	८	१	१७१	१९७	६६९	७५

स्रोत: लमजुङ जिल्लाको स्वास्थ्यसम्बन्धी वस्तुगत विवरण, २०७०, जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय

लमजुङ जिल्लामा ५० शैया क्षमताका १ वटा अस्पताल र निजी क्षेत्रमा १५ शैया क्षमताको ४ वटा अस्पताल रहेका छन्। राष्ट्रिय स्वास्थ्य नीति, २०४८ बमोजिम निर्वाचन क्षेत्रको आधारमा दुईवटा प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र रहेका छन्। घरदैलोमा स्वास्थ्य सेवा पुर्‍याउने नीति बमोजिम १३ वटा स्वास्थ्य चौकीहरु, ४५ वटा उपस्वास्थ्य चौकीहरु, एक जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, ७ वटा आयुर्वेद औषधालय, १ वटा सामुदायिक स्वास्थ्य एकाइ, १७१ गाउँघर क्लिनिक, १९७ वटा खोप क्लिनिक, ६६९ जना महिला स्वास्थ्य स्वयम्सेविका र ७५ वटा निजी मेडिकल हलहरु सञ्चालनमा रहेका छन्।

२.१०.१ जिल्ला जनस्वास्थ्यको आधारभूत भलक

जिल्लाको स्वास्थ्यसम्बन्धी अन्य सामान्य भलक निम्नअनुसार छः

तालिका-६५

जिल्लामा स्वास्थ्य स्थितिको आधारभूत भलक

विवरण	इकाई	२०६९/७० को स्थिति
खोप कभरेज	प्रतिशत	बीसीजी ९९, डीपीटी ९७, दादुरा ९५, टीटी ६९
पूर्ण खोप गाविस	संख्या	०
५ वर्षमुनिका कम तौल भएका बालबालिका	प्रतिशत	०.४१
अस्पतालमा उपलब्ध बेड संख्या	संख्या	५०
भाडापखाला लाग्नेदर (प्रति हजार)	जना	९११
स्वासप्रश्वास रोग लाग्ने दर (प्रति हजार)	जना	१५५०
तालिम प्राप्त स्वास्थ्यकर्मीबाट प्रसूती गराउने दर	प्रतिशत	३८

विवरण	इकाई	२०६९/७० को स्थिति
परिवार नियोजनको साधन प्रयोग दर	प्रतिशत	३९.८
४ पटक गर्भवती जाँच गराउने महिला	प्रतिशत	८०
सुचारु वर्धित सेन्टर	संख्या	२२
नयाँ क्षयरोग निदान दर	प्रतिशत	१००
कुष्ठरोग निदान दर	प्रतिदश हजार	०.५९
स्वास्थ्य संस्थाहरु		
● सामुदायिक अस्पताल	संख्या	१
● प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र	संख्या	२
● स्वास्थ्य चौकी	संख्या	१३
● उपस्वास्थ्यचौकी	संख्या	४५
● आँखा उपचार क्लिनिक	संख्या	१
● जिल्ला आयुर्वेद केन्द्र	संख्या	१
● आयुर्वेद औषधालय	संख्या	७
● आयुर्वेद सेवाबाट लाभान्वित जनसंख्या	संख्या	२७०००
● निजी अस्पताल	संख्या	४
● मेडिकल	संख्या	७५
आफ्नै भवन भएका स्वास्थ्य संस्था	संख्या	२५
सुचारु VCT केन्द्र	संख्या	३
१० प्रमुख रोगहरु (प्राथमिकताक्रम अनुसार)	रोगको नाम	कारण थाहा नभएको ज्वरो, ग्याष्ट्राइटिस, टाउको दुख्ने, माथिल्लो स्वास नलीको संक्रमण, माथिल्लो स्वास नलीको संक्रमण, कारण थाहा नभएको तल्लो श्वास प्रश्वास नलीको संक्रमण, घाउ चोटपटक, नसर्ने भाडापखाला, दाँतमा कीरा लाग्नु वा दुख्नु, पेटको जुका, पीलो तथा घाउ,
१० प्रमुख रोगको विरामी दर	प्रतिशत	कारण थाहा नभएको ज्वरो ८.६, ग्याष्ट्राइटिस ८.५ टाउको दुख्ने ७ माथिल्लो स्वास नलीको संक्रमण ५ तल्लो स्वास नलीको संक्रमण ४ घाउ चोटपटक ३.६ नसर्ने भाडापखाला ३.५ दाँतमा कीरा लाग्नु वा दुख्नु ३.११ पेटको जुका २.९ पीलो तथा घाउ २.८

स्रोत : जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, लमजुङ, २०७०

सामाजिक सुरक्षाको अवधारणालाई थप बल पुर्याउन गरीब, अपांग, असहाय, जेष्ठ नागरिक, महिला स्वास्थ्य स्वयम्सेविकालाई निःशुल्क स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने व्यवस्था रहेको छ। क्यान्सर, मुटुरोग, मृगौला, अल्जाइमर, पार्किन्सोनिजम् रोगका लागि नेपाल सरकारले व्यवस्था गरे अनुरूप जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयमार्फत् निःशुल्क स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराइरहेको छ।

हाल जनसंख्या वृद्धिका कारण उपलब्ध स्वास्थ्य संरचनाबाट सबै जनसंख्यालाई समेट्न गाह्रो भएकाले स्वास्थ्य संस्थामा जनसंख्याको बढ्दो चापलाई सम्बोधन गर्न चिती गाविस-६ बरवोटमा एक वटा सामुदायिक स्वास्थ्य एकाइ स्थापना गरिएको छ। निजी क्षेत्रबाट औषधी वितरण गर्ने प्रयोजनका लागि कुल ७५ वटा निजी मेडिकल हलहरू सञ्चालनमा छन्। विभिन्न सातवटा संस्थाहरुले (नेपाल रेडक्रम सोसाइटी, बेसिशहर भू.पू.

लमजुङ जिल्लाको वस्तुगत विवरण - २०७०

सैनिक, भोटेवडार सामुदायिक केन्द्र, उदिपुर उपस्वास्थ्य चौकी, चितिथला स्वास्थ्य चौकी, लमजुङ मर्स्याङ्दी युवा क्लब, सुन्दरबजार भू.पू. सैनिक) ले बेसीशहर, भोटेवडार, उदिपुर, चितिथाल, बेसिशहर तथा सुन्दरबजारमा एम्बुलेन्स सञ्चालन गरिरहेका छन्। अधिकांश गाविसहरूमा धुले सडकको पहुँच विस्तार भएका कारण हिउँदका समयमा आपत्कालीन स्वास्थ्य रक्षा गर्न उपलब्ध एम्बुलेन्स महत्वपूर्ण स्रोत भएको छ। वर्षायामका सन्दर्भमा भने जिल्लाका अधिकांश गाविसका बासिन्दाहरू एम्बुलेन्स सेवा प्राप्त गर्नबाट विमुख हुनुपर्ने अवस्था रहेको छ।

नागरिकको घरदैलोमा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा पुर्याउने सरकारी नीति रहेको अवस्थामा स्वास्थ्य सेवामा नागरिकको लेखाजोखा अध्ययन गर्नु महत्वपूर्ण हुन आउँछ। जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयको विश्लेषण अनुसार जिल्लाका ७ वटा गा.वि.स.हरूमा स्वास्थ्य सेवाको पहुँच राम्रो अवस्थामा, १३ वटा गा.वि.स.हरूमा स्वास्थ्य सेवाको पहुँच सन्तोषजनक अवस्थामा, २३ वटा गाविसमा कमजोर अवस्थामा र बाँकी १८ वटा गाविसमा स्वास्थ्य सेवा पहुँचको स्थिति अति कमजोर अवस्थामा रहेको देखिन्छ।

लमजुङ जिल्लाको प्रमुख स्वास्थ्य सूचकहरूको अध्ययन गर्दा जन्मदाको बखतमा नेपालीको औसत आयु ६०.९१ वर्ष, पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्रको ६३.० वर्ष भएकोमा लमजुङ जिल्लाको सरदर औसत आयु ६४.४१ वर्ष रहेको छ। यस्तै, नेपालको मानव विकास सूचकांक ०.४७ रहेकोमा लमजुङ जिल्लाको मानव विकास सूचकांक ०.४९ रहेको छ।

२.१०.२ जिल्लामा देखापर्नेगरेका मुख्य १० रोगहरू र बिरामी संख्या:

जिल्लामा विगत चार वर्षमा देखिएका प्रमुख रोग र बिरामी संख्या देहायबमोजिम छन्:

तालिका-६६
लमजुङ जिल्लामा प्रमुख १० रोगहरू

क्र.सं.	रोगको नाम	बिरामी संख्या			
		आ.व. २०६६/२०६७	आ.व. २०६७/२०६८	आ.व. २०६८/०६९	आ.व. २०६९/०७०
१.	Gastritis	१६३४२	१६१४६	१६२६७	१०३७४
२.	Pyrexia of Unknown Origin	१५०९१	१५७२१	१५५२०	११५३९
३.	Headache	१३२६९	१४०६०	१३२५५	८९५५
४.	Falls/Injuries/Fractures	६९४५	६९४२	७९३०	४४९२
५.	Upper Respiratory tract info	-	६५०१	७४७४	६९६८
६.	AR/Lower respiratory tract	१४२४०	७२४४	७३६२	५७३९
७.	Presumed non infectious of	-	६६६०	७०२४	४१६८
८.	Impetigo/Boils/Furunculosis	-	५८१२	६११७	३९३७
९.	Intestinal Worms	१००९०	६६५३	५४२१	४०१५
१०.	Conjunctivitis	-	-	५२०५	-
११.	Dental Carries/Toothache	-	-	-	३९१८
१२.	Skin Diseases	२५०६८	-	-	-
१३.	Eye Complain	६२२९	-	-	-
१४.	Diarrhoea	७२५२	-	-	-
१५.	Disentry	७६५४	-	-	-
१६.	Fungal Infection	-	५१९४	-	-

* High number High Rank

स्रोत: जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय, २०७०

२.१०.३ जिल्लामा स्वास प्रश्वास तथा भाडापखाला रोग

स्वासप्रश्वास तथा भाडापखाला बालबालिकामा देखिने प्रमुख स्वास्थ्य समस्याहरू हुन्। जिल्लामा स्वासप्रश्वास तथा भाडापखाला रोगको दर निम्नानुसार छ:

तालिका-६७

लमजुङ जिल्लामा स्वास प्रश्वास तथा भाडापखाला रोगको दर

क्र.सं.	गा.वि.स.	ए.आर.आई. इन्सिडेन्स (प्रति हजार)			भाडापखाला इन्सिडेन्स (प्रति हजार)		
		२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०
१	अर्चलबोट	६०२	५३०	५७७	१०११	१२८३	१४५७
२	बाहुनडाँडा	१२५	३३७	३८	९५	१०४	१६७
३	बांभाखेत	१,३२७	८४१	९१२	८११	६५९	१४७५
४	वाग्लुङपानी	१,४१४	१२२०	१६२४	७०१	८९९	१८०८
५	बांग्रे	३,२४७	२९२४	३१६४	१,७२९	१२५६	२१३७
६	बन्सार	८२८	१३००	१००६	७३१	११२४	१०५८
७	बेसीशहर	५१९	१३५३	१०९१	१७७	३५५	४९७
८	भलायखर्क	१,४६३	१२१५	१३२४	७००	६०८	७४८
९	भार्ते	४४१	५६१	९८३	२०४	३११	७४६
१०	भोजे	१,५५२	१५१४	१३३१	९७५	९९७	११५३
११	भोर्लेटार	२,१४४	१८१७	१२७९	१०५६	७९१	१०७२
१२	भोटेओडार	१९२	२०२	१२०	२४०	२१०	२१०
१३	भुजुङ	१,७२५	१९०५	११०४	१७७५	१५७५	१७०१
१४	भुलभुले	८१५	१३५	७३४	३८७	४७६	५०५
१५	बिचौर	९८६	८७६	९६४	४२४	३९२	६३७
१६	चक्रतीर्थ	१,३५९	९८५	१३२६	९११	६४३	८५४
१७	चण्डिस्थान	१,१६७	१२८८	१००६	१०५०	१००४	११७८
१८	चन्द्रेश्वर	१,७००	१६१३	८४६	६८०	७००	७३९
१९	चिती	१,३९२	१२०२	११०१	७३८	७३०	८७६
२०	धमिलिकुवा	२,५५४	२४६९	२३१८	१०६९	१०९९	१४३०
२१	ढोडेनी	५८५	१२७५	१३८२	४५४	९३१	१४५५
२२	धुसेनी	१,९२२	१९१०	१९७०	११३५	१०८९	११५४
२३	दूधपोखरी	८०६	७५५	५०७	९०२	४६४	६०७
२४	दुराडाँडा	९६८	८१६	६२०	४२४	१६९	३०८
२५	फलेनी	१,४०४	१८७८	८७९	१६७१	२३६४	११११
२६	गौडा	६९२	७४९	११८५	७१५	९०४	१३८६
२७	गाउँशहर	८९६	११९८	१३६२	५४९	९२१	९८८
२८	घनपोखरा	७२६	९९२	७२७	६१५	७०६	८५३
२९	घेर्मु	१,४५७	१०८७	८५०	६८४	४४४	८३६
३०	घिलुङ	२,८६०	३१७३	२४७४	७१४	५५८	१०२२
३१	हिलेटक्सार	१,२४३	९९२	५५६	९६८	१०११	८७३
३२	ईलमपोखरी	११३६	१४१२	९८९	६१९	७०२	८०५
३३	ईशानेश्वर	१,८१६	१३१३	६८४	११८१	१२२०	९७९
३४	जिता	१४४२	२०९६	२६४०	१०९	१९६	२९९
३५	करापु	१,८१७	१७३५	२३६७	१२२१	११७०	१२८४

क्र.सं.	गा.वि.स.	ए.आर.आई. इन्सिडेन्स (प्रति हजार)			भाडापखाला इन्सिडेन्स (प्रति हजार)		
		२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०
३६	खुदी	८००	५६४	३५५	३७२	३००	४०५
३७	कोल्की	७५३	८९१	५०९	३६३	४५५	७२२
३८	कुन्छा	१६९६	१८४२	१४४५	८५७	१२४०	९७१
३९	मालिङ	९५३	९८२	७६२	५३०	६६७	१३१३
४०	मोहोरियाकोट	२,२५२	१२८८	५३३	६५६	६९९	५४१
४१	नाल्मा	६३६	३३५	४३०	७३९	५१२	६४३
४२	नौथर	१,९७५	१३०९	७१७	९५४	१०३५	१५६६
४३	नेटा	१,२१०	१२९७	१४९७	५९१	५८७	५४३
४४	पाचोक	१,०४१	११८५	१३४७	४२१	४७४	९२७
४५	परेवाडाँडा	११९२	१७७९	१६९२	८८९	१०६९	७२६
४६	पसगाउँ	६७०	७४९	३७४	८७०	४१८	८३७
४७	पुरानकोट	१,१०९	१४६६	१३६७	७००	७१३	९८२
४८	प्यारजुङ	३८७	२८५	८०	२९८	३२२	३९७
४९	रम्घा	११४२	१२८२	१७६२	६६४	७९३	१०४३
५०	समिभञ्ज्याङ	२१७६	२४२६	३०८९	८८७	७७०	१२२२
५१	श्रीमञ्ज्याङ	११९२	१०१०	४२९	३५४	३९९	७११
५२	सिम्पानी	६५४	७०३	५२०	४३७	५६१	४९२
५३	सिन्दुरे	१४१५	१३३७	१४५६	३३२	३२८	४९७
५४	सुन्दरबजार	५९०	७१३	७६६	३४८	५२४	८३४
५५	सूर्यपाल	१७५४	१९१९	२१७९	६१२	५९१	५८४
५६	ताघ्रिङ	७३२	५९०	१०५५	६४७	५५५	११९७
५७	तान्द्राङ टक्सार	१२५४	१२७५	१४५९	४१२	५८१	८४२
५८	तार्कु	१५३०	१८७५	१९८७	११९०	१८१७	१८८४
५९	ताकुघाट	१९२०	१४१७	१३२३	६७४	४८६	६७९
६०	उदिपुर	९७१	८३०	८९१	७५७	६७९	१००४
६१	उत्तरकन्या	२३७५	२१७४	९४३	१५५१	९६५	१४९६
	जम्मा	१२६१	१२२४	११४२	६८४	७०९	९११

२.१७.४ स्वास्थ्य सम्बन्धी समस्या तथा चुनौति

जिल्लामा स्वास्थ्य सुविधालाई सहज, सुलभ, भरपर्दो बनाउने दिशामा विभिन्न समस्या तथा चुनौतिहरु रहेका छन्, जसमध्ये केही प्रमुख देहाय अनुसार छन् :

- **गरीबी तथा सीमान्तकृत वर्गमा चेतनास्तरको कमी:** उपलब्ध तथ्यांक अनुसार जिल्लाका १६ प्रतिशत जनसंख्या गरीबीको रेखामुखि रहेका छन्, २० प्रतिशत घरधुरीमा चर्पी छैन (तालिका-१९)। विपन्न जनसंख्यामा चेतनाको स्तर कम रहेको हुनाले समयमा स्वास्थ्य सेवा प्राप्त गर्न आउन सकिरहेको स्थिति छैन। साथै, यस्तो समुदायका बालबालिका, गर्भवती महिला र युवतीहरूमा कुपोषण तथा रक्तअल्पताजस्ता समस्याहरु रहेका छन्। यसका अलावा यस वर्गमा कम उमेरको विवाह, कम उमेरमा गर्भवती हुने र कम जन्मान्तरको समस्या रहेको छ।
- **स्वास्थ्य सुविधाको पहुँचमा असमानता:** भौगोलिक, आर्थिक, सांस्कृतिक, सामाजिक हिसाबले जिल्लामा व्यापक विविधता पाइन्छ। यस विविधताका कारण सबैलाई समान हिसाबले उपलब्ध सुविधाको पहुँच सुनिश्चित गर्नु निकै चुनौतिपूर्ण छ। कतिपय स्थानमा स्वास्थ्य संस्थाहरूको अवस्थिति सबैलाई पायक पर्ने स्थानमा रहेको पनि छैन। यसर्थ, सबै जाति, वर्ग, लिंग, क्षेत्र, उमेर समूहका बासिन्दालाई समतामूलक हिसाबले स्वास्थ्य सुविधाको सुनिश्चित गर्नु स्वास्थ्य क्षेत्रमा जिल्लाको एक प्रमुख चुनौतिका रुपमा रहेको छ।

- **तोकिएका स्वास्थ्य सुविधा प्रभावकारी हुन नसक्नु** विद्यमान कानुनले आधारभूत स्वास्थ्य सुविधालाई सर्वसुलभ तथा निःशुल्क हुने व्यवस्था गरेको छ। यसअनुसार गाउँ गाउँमा उपचौकी, स्वास्थ्य चौकी, तथा प्राथमिक स्वास्थ्य चौकीको विस्तार भएको छ, तर यी स्वास्थ्य संस्थाहरूमा आवश्यक भौतिक पूर्वाधार तथा उपकरणहरू पर्याप्त रूपमा उपलब्ध नहुनाले तोकिएका स्वास्थ्य सुविधा प्रभावकारी हुन सकेको छैन। उदाहरणका लागि जिल्लामा क्षयरोग नियन्त्रणका लागि आवश्यकताअनुसार प्रयोगशाला सुविधाको अभाव रहेको छ, सुरक्षित प्रसूति केन्द्र तथा उपस्वास्थ्य चौकीहरूमा आवश्यक भौतिक पूर्वाधार र उपकरणको कमी रहेको छ। यस्तै, विभिन्न किसिमका विशेषज्ञता आवश्यक पर्ने कार्यहरूका लागि आवश्यक पर्ने कार्यहरू जस्तै खोप सेवा सञ्चालन गर्न, सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी सेवा प्रदान गर्न, परिवार नियोजन सेवा प्रदान गर्न दक्ष स्वास्थ्यकर्मीहरूको कमी रहेको छ। साथै संस्थागत सुत्केरी सेवा प्रवाह अपेक्षित रूपमा हुन सकिरहेको छैन। स्वास्थ्य चौकीहरूमा आवश्यकताअनुसार उपकरणहरूको कमीका कारण कतिपय स्वास्थ्य सुविधाहरूमा कमी रहेको छ। उदाहरणका लागि सेवाग्राहीको इच्छाबमोजिम परिवार नियोजन साधन उपलब्ध गराउन सकिएको छैन, एच.आई.भी./एडस रोग नियन्त्रणका लागि कार्यक्रमको अभाव रहेको छ, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रसम्म परामर्श तथा रक्त परीक्षण सेवा विस्तार हुन सकेको छैन।
- **हताहत न्यवस्थापन (Mass casualty Management) सम्बन्धी तयारी र सीपको कमी:** जिल्लामा आकस्मिक रूपमा महामारी वा प्राकृतिक विपद् भई ठूलो संख्यामा घाइतेहरूको एकसाथ उपचार अघि बढाउनु परेको अवस्थामा यसको लागि आवश्यक तयारी हुन सकेको छैन जसका कारण जिल्लामा यससम्बन्धी सीपको समेत कमी रहेको छ। साथै यसका लागि आवश्यक आकस्मिक कोषको समेत अभाव रहेको छ।
- **बजेट प्राप्तिमा ढिलाइ र स्रोत परिचालन प्रभावकारी हुन नसक्नु:** आवश्यक समय र मात्रामा बजेट प्राप्त हुन नसक्दा तय गरिएका कार्यक्रमहरूको प्रभावकारिता कम हुन गएको छ। साथै स्थानीय स्वास्थ्य समन्वय समितिहरू प्रभावकारी हुन नसक्दा स्थानीय स्रोत परिचालन समेत प्रभावकारी हुन सकेको छैन।
- **स्थानीय स्वास्थ्य न्यवस्थापन प्रभावकारी हुन नसक्नु:** स्थानीय स्वास्थ्य संस्थाको व्यवस्थापनसम्बन्धी केही समस्याहरू रहेका छन्। स्वास्थ्य संस्था खुल्ने समय र कतिपय स्थानहरूमा स्थानीय वासिन्दाका लागि उपयुक्त समय फरक पर्नाले स्वास्थ्य संस्था खुल्ने समय स्थानीय अनुकूल हुन सकेको छैन। स्थानीय स्वास्थ्य समन्वय समितिहरू अपेक्षितरूपमा समावेशी र प्रभावकारी हुन सकेका छैनन्। स्वास्थ्य संस्थाहरू स्वयम्को कार्यसम्पादन मूल्यांकन प्रभावकारी रूपले हुन सकेको छैन। कृषिमा विषादीको अनियन्त्रित प्रयोग तथा अन्य विभिन्न प्रदूषणजन्य कारणहरूले जनस्वास्थ्यमा पारेको असर सम्बन्धमा अध्ययन, अनुगमन, मूल्यांकन प्रभावकारी रूपमा गर्न सकिएको छैन।

२.१०.५ स्वास्थ्यसम्बन्धी अवसर तथा सम्भावना

स्वास्थ्यसम्बन्धी विभिन्न समस्याहरू भए पनि जिल्लामा स्वस्थ, सबल नागरिक तयार गर्नका लागि आधारस्तम्भ तयार भइसकेको अवस्था छ, जुन निम्नअनुसार छ :

- **जनसांख्यिक बोनट:** जिल्लाको कुल जनसंख्यामध्ये १६-४९ वर्ष उमेर समूहको जनसंख्या सबैभन्दा धेरै (४३.७ प्रतिशत) अर्थात् २३२४२ रहेको छ। ५०-६० वर्ष उमेर समूहको १८३७१ जनसंख्या जोड्दा आर्थिक रूपमा सक्रिय १६-६० वर्ष उमेर समूहको जनसंख्या कुल जनसंख्याको ५३.७ प्रतिशत हुन आउँछ। यस आधारमा कुल जनसंख्यामध्ये आधीभन्दा बढी जनसंख्या आर्थिक रूपमा सक्रिय उमेर समूहको रहेको हुँदा रोजगारीका अवसरहरू सिर्जना गर्न सकिएमा जिल्लाले आर्थिक प्रगति गर्न सक्ने देखिन्छ।
- **स्वास्थ्य सञ्जालको विस्तार:** सरकारको स्वास्थ्य सञ्जाल हरेक गाउँ गाउँमा विस्तार भएको छ। हरेक गाउँमा कम्तीमा उपस्वास्थ्य चौकी, महिला स्वयम् सेविका, सुरक्षित प्रसूति सेवा, नियमित खोप कार्यक्रम, गाउँघर क्लिनिक, निःशुल्क आधारभूत स्वास्थ्य सुविधा आदि स्वास्थ्य संयन्त्रहरू गाउँ गाउँमा विस्तार भएको छ। आधारभूत स्वास्थ्य सुविधा नागरिकको घरदैलोमा पुऱ्याउने सरकारको नीति रहेको छ।
- **स्वास्थ्यसम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रमहरू:** जिल्लामा सबै जनसंख्या तथा गरीब तथा बञ्चितिकरणमा परेकालाई विशेष प्राथमिकताको प्रावधानसहितका विभिन्न नीति तथा कार्यक्रमहरू कार्यान्वयनमा रहेका छन्। उक्त नीति तथा कार्यक्रमका कारण जिल्लामा स्वास्थ्य सेवालाई प्रभावकारी बनाउन सहयोग पुगिरहेको छ। विद्यमान स्वास्थ्य नीतिहरू देहायबमोजिम छन् :
 - राष्ट्रिय स्वास्थ्य नीति - १९९१
 - राष्ट्रिय स्वास्थ्य अनुसन्धान नीति
 - राष्ट्रिय औषधि नीति - १९९५

- राष्ट्रिय आयुर्वेद स्वास्थ्य नीति - २०५२
- असुरक्षित गर्भपतन सम्बन्धी राष्ट्रिय नीति - २०६०
- स्थानिय स्वायत्त शासन ऐन - १९९९
- जिल्ला स्वास्थ्य रणनीति - २०७०-२०७३

जिल्लामा स्वास्थ्यसम्बन्धी विभिन्न कार्यक्रमहरु पनि सञ्चालनमा रहेका छन् जसका कारण जिल्लाका प्रमुख स्वास्थ्य समस्यालाई सम्बोधन गर्न सहज भएको छ। यी कार्यक्रमहरु जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालयद्वारा प्रत्यक्षरूपमा सञ्चालित सुरक्षित मातृत्व, खोप, पोषण सहितका एकीकृत स्वास्थ्य कार्यक्रम उदाहरणका रूपमा रहेका छन्। यस्तै विभिन्न गैरसरकारी संस्थाहरुद्वारा बाल तथा सुरक्षित मातृत्व, सुआहारा, पोषण, एच.आई.भि. र एड्स, परिवार नियोजन, सुरक्षित गर्भपतन, खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धमा विभिन्न कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिएका छन्।

- **बढ्दो जनचेतना:** जिल्लाका हरेक गाउँमा विद्यालय विस्तार भइसकेको र कम्तीमा विद्यालय स्तरको शिक्षा सबै बालबालिकाले प्राप्त गर्न सक्ने अवस्था सिर्जना भइरहेको छ। साथै, स्वास्थ्य सम्बन्धी जनचेतनाका लागि विभिन्न संघसंस्थाहरुले लक्षित कार्यक्रमहरु गरिरहेका छन्। यसले गर्दा स्वास्थ्यसम्बन्धी चेतना दीगो रूपमा विस्तार भइरहेको छ। प्रचार प्रसारका लागि स्थानीयस्तरमा एफ.एम. रेडियो, पत्रपत्रिका र गाउँ गाउँमा समूहहरुको विकास भएको छ।
- **खाद्यान्नमा आत्मनिर्भरता:** खाद्यान्न उत्पादनमा जिल्ला आत्मनिर्भर भएको अवस्था छ। जलवायुगत विविधता, पर्याप्त खेतीयोग्य जमिन भएकाले तरकारी, आलु, दलहन, तेलहन, फलफूल खेती गरी पर्याप्त उत्पादन लिन सकिने अवस्था छ। जिल्लाका सबै वस्तीमा सुलभ रूपमा खाद्यान्न उत्पादन/आपूर्ति गरी नागरिकको दैनिक उपभोगलाई सन्तुलित र पोषिलो बनाउन सकिने अवस्था छ।
- **सडक सञ्जालको विस्तार:** जिल्लाका प्रायः सबै गाविसमा सडक सञ्जालको विस्तार भएको छ। यसका कारण जिल्लाका सबै नागरिकहरुका लागि जिल्ला सदरमुकाम र बाहिरका विभिन्न स्वास्थ्य संस्थाहरुसम्मको पहुँच सहज र छिटो भएको छ।

२.१८ खेलकुद

व्यक्तिगत दृष्टिकोणले शारीरिक मानसिक विकासका लागि र सामाजिक दृष्टिकोणले मनोरञ्जनका लागि खेलकुद सामाजिक जीवनको एक अभिन्न अंग हो। यसका अलावा खेलकुदले सिंगो देश वा सम्बन्धित क्षेत्रको पहिचान समेत वृद्धि गर्ने र व्यवसायिक खेलकुद आर्थिक दृष्टिकोणले समेत महत्वपूर्ण बन्दै गएको छ। खेलकुदको विकासका लागि खेलकुद पूर्वाधार र प्रवर्द्धनात्मक क्रियाकलापहरु हुनु आवश्यक छ।

जिल्लाका खेलाडीहरुले राष्ट्रिय, क्षेत्रीय तथा जिल्लास्तरका प्रतियोगितामा भाग लिइरहेको स्थिति छ। जिल्लामा कवर्डहल उपलब्ध छैन। उपलब्ध खेल मैदान खेलकुदका लागि पर्याप्त छैन। आ.व. २०६९/०७० मा २ जना खेलाडीले राष्ट्रिय खेलमा सहभागिता जनाइ १ रजत पदक प्राप्त गरेको स्थिति छ। ३८ जना खेलाडीले क्षेत्रीय राष्ट्रपति रनिङ शिल्डमा सहभागिता जनाई द्वितीय स्थान प्राप्त गर्न सफल भएका छन्।

२.१९ सामाजिक संघ संस्थाहरु

लमजुङ जिल्लामा जनतासँग प्रत्यक्ष सरोकार राखी उनीहरुको वृत्ति विकासमा सहयोग गर्नुका अतिरिक्त सामाजिक रूपमा विद्यालय समुदायलाई उत्प्रेरित गरी उनीहरुको विकासात्मक अभियानमा संलग्न भई रोजगारमूलक र संस्थागत रूपमा विकास गर्ने उद्देश्यले विभिन्न संघ संस्थाहरुले रूपमा विभिन्न क्षेत्रमा र विभिन्न ठाउँमा रही काम गरेका छन्। जिल्लामा कार्यरत केही प्रमुख गैरसरकारी संस्थाहरुमध्येमा GIZ, रेडक्रस, पहाड ट्रष्ट/वेलफेयर, स्वावलम्बी समाज सेवा केन्द्र, वर्ल्डभिजन एडिपि, लमजुङ, ग्रामिण सामुदायिक विकास केन्द्र, महिला आपसी सहयोग केन्द्र, महिला जागरण संस्था, Maid Nepal, द.रेयूकाइ, चेस नेपाल, सर्पोस, डिप्रोस, लक्ष्मीनारायण पुस्तकालय, नौलो घुम्ति, रुम टु रिड, सुआहारा, दलित सेवा संघ, जनचेतना अभिवृद्धि केन्द्र, (COPADS), द्वन्द्व पीडित तथा असहाय बालबालिका संरक्षण गृह आदि प्रमुख रूपमा रहेका छन्।

२.२० सामाजिक सुरक्षा

लोकतान्त्रिक राज्य तथा मानव अधिकारको विश्वव्यापी स्वीकृति मापदण्डअनुरूप विभिन्न कारण अशक्त, असहाय, अपांग, वृद्धवृद्धा तथा बेरोजगारहरूले सम्मानित जीवन जीउन पाउनु उनीहरूको नैसर्गिक हकका रूपमा लिइन्छ। यस अवधारणालाई व्यवहारमा रुपान्तरण गर्न नेपाल सरकारले जेष्ठ नागरिक, विधवाहरू, दलितलगायत वर्गका लागि मासिक रूपमा सामाजिक सुरक्षा भत्ताको व्यवस्था गरेको छ। लमजुङ जिल्लामा आ.व. २०६९/७० मा जिल्ला विकास समिति/गाउँ विकास समितिहरूमार्फत् नेपाल सरकारले वृद्ध तथा विधवाका लागि मासिक रु. ५००, आंशिक अपांगका लागि मासिक रु. ३००, पूर्ण अपांगका लागि मासिक रु. १००० तथा पाँच वर्षमुनिका दलित बालबालिकाका लागि मासिक रु. २०० का दरले करिब ८,२०० जना जेष्ठ नागरिक, ४९७५ जना एकल महिला, ३०९ जना अपांग, ८६२० जना दलित बालबालिकाका लागि मासिक रूपमा भत्ता वितरण गरेको छ। यसको सार निम्नअनुसार छः

तालिका-६८

आ.व. ०६९/७० सामाजिक सुरक्षा भत्ता विवरण सारांश

क्र. सं.	गा.वि.स.को नाम	जेष्ठ नागरिक दलित जेष्ठ नागरिकलाई निकासी जम्मा (भत्ता दर ५००)	एकल महिलालाई		अपांगलाई	सबैको जम्मा	दलित बालबालिका ५ वर्ष मुनिकालाई		सामाजिक सुरक्षा अन्तर्गत खुद निकासी रकम
			भत्ता दर	निकासी जम्मा रु.	निकासी जम्मा रु.		दर	निकासी जम्मा रु.	
१	खुदी	१२७२०००	५००	४४००००	२८६००	१७४०६००	२००	११०४००	१८५२९००
२	ताम्रिङ	६९६०००	५००	२९००००	२२००	८२८२००	२००	४३२००	८७१८००
३	बाहुनडाडा	९६२०००	५००	४८३५००	१३२००	१४५८७००	२००	५५२००	१५२८४००
४	घेर्मु	८३८०००	५००	२८८०००	६२००	११३२२००	२००	४९६००	११७८१००
५	भुलभुले	१४५६०००	५००	३७८०००	२६२००	१८६०२००	२००	११६८००	२०११२००
६	सिम्पानी	१२२८०००	५००	६७००००	१३२००	१९११२००	२००	१८९६००	२१२०५००
७	बांभाखेत	१४४००००	५००	५७९०००	१६८६७	२०३५८६७	२००	११३६००	२१२४८००
८	घनपोखरा	११७२०००	५००	४४९०००	९२००	१६३०२००	२००	१८२४००	१७६४२००
९	चिति	२४३६०००	५००	१०४८०००	४८६००	३५३२६००	२००	२२७२००	३८१०३००
१०	हिलेटक्सार	९५४०००	५००	२६१०००	३६००	१२१८६००	२००	१५४४००	१३०७६००
११	बन्सार	१०६२०००	५००	३३६०००	१३२००	१४११२००	२००	१०००००	१४९७९००
१२	फलेनी	५६४०००	५००	२३९५००	१३२००	८१६७००	२००	२४००	८१२०००
१३	ढोडेनी	८६२०००	५००	४०३५००	९२००	१२७४७००	२००	९८४००	१३५६६००
१४	नोथर	८१६०००	५००	४६०५००	३४२००	१३१०७००	२००	८४८००	१४३४४००
१५	पाचोक	१२०६०००	५००	३०००००	१०४००	१५१६४००	२००	२२४००	१५०९९००
१६	श्रीमन्ज्याङ	८५६०००	५००	४४३०००	२०८००	१३१९८००	२००	१३२८००	१४६७६००
१७	अर्चलवोट	६५८०००	५००	३७९५००	१८४००	१०५५९००	२००	१०४०००	११४३७००
१८	भार्ते	८७६०००	५००	५७३०००	५२००	१४५४२००	२००	६४०००	१४७१५००
१९	गोडा	१४२२०००	५००	४४६५००	२१२००	१८८९७००	२००	५२८००	१९२७६००
२०	प्यारजुङ	१०८४०००	५००	२७२०००	१२००	१३५७२००	२००	१३७६००	१४४४२००
२१	कोल्की	९५००००	५००	१७५५००	१८२००	११४३७००	२००	९६०००	१२५७४००
२२	इलमपोखरी	१३७२०००	५००	३९९५००	२५२००	१७९६७००	२००	३८४००	१८४७४००
२३	विचौर	१०३६०००	५००	५५५०००	१५८६७	१६०६८६७	२००	९२८००	१७०६०००
२४	दुधपोखरी	९४२०००	५००	३९६०००	९२००	१३४७२००	२००	१०५६००	१४६८०००
२५	तार्कुघाट	१०९२०००	५००	५७३०००	५५२००	१७२०२००	२००	२२४०००	२०३१०००
२६	मोहोरियाकोट	१२६८०००	५००	७०९०००	९२००	१९८६२००	२००	१२५६००	२०३९३००

लमजुङ जिल्लाको वस्तुगत विवरण - २०७०

क्र. सं.	गा.वि.स.को नाम	जेष्ठ नागरिक दलित जेष्ठ नागरिकलाई निकास जम्मा (भत्ता दर ५००)	एकल महिलालाई		अपांगलाई	सबैको जम्मा	दलित बालबालिका ५ वर्ष मुनिकालाई		सामाजिक सुरक्षा अन्तर्गत खुद निकास रकम
			भत्ता दर	निकास जम्मा रु.	निकास जम्मा रु.		दर	निकास जम्मा रु.	
२७	धर्मलिकुवा	१८९००००	५००	९९४५००	४५६००	२९३०१००	२००	३८००००	३२०३४००
२८	चक्रतिर्थ	१६७८०००	५००	१०६००००	२३०००	२७६१०००	२००	२११२००	२८९१०००
२९	भलायखर्क	९३००००	५००	५४८०००	३०००	१४८१०००	२००	६२४००	१४७२३००
३०	बेसीशहर	१३७४०००	५००	८१००००	२६४००	२२१०४००	२००	१००८००	२२४३४००
३१	गाउशहर	२४४४०००	५००	१५०२५००	४१२००	३९८७७००	२००	२८२४००	३९८८०००
३२	उदीपुर	१२०४०००	५००	५९००००	६४००	१८००४००	२००	१३६०००	१७३३६००
३३	नाल्मा	९७८०००	५००	३५१५००	०	१३२९५००	२००	११५२००	१४३५२००
३४	सिन्दुरे	८३४०००	५००	२७६०००	१२०००	११२२०००	२००	८७२००	१२२२२००
३५	पुरानाकोट	६२६०००	५००	४३९०००	१२००	१०६६२००	२००	४८००	१०५२४००
३६	चण्डिस्थान	६०४०००	५००	३३३०००	२०८००	९५७८००	२००	२४८००	१००२६००
३७	बाग्लुङपानी	१२२२०००	५००	४८४०००	१७२००	१७२३२००	२००	२००८००	१९१४४००
३८	मालिङ	७६००००	५००	२२२०००	६४००	९८८४००	२००	१११२००	१०६७७००
३९	उत्तरकन्या	५३६०००	५००	२९७०००	१२००	८३४२००	२००	९३६००	९१४२००
४०	भुजुङ	७२४०००	५००	३१०५००	०	१०३४५००	२००	७८४००	१०४३६००
४१	भोटेओडार	१३२२०००	५००	८९३०००	११४००	२२२६४००	२००	१८४८००	२३९६२००
४२	सुन्दरवजार	१३२४०००	५००	८०६५००	३२०००	२१६२५००	२००	११७६००	२३२७६००
४३	तार्कु	६८६०००	५००	२९८५००	३८४००	१०२२९००	२००	३२८००	१११५४००
४४	दुराडाडा	८४४०००	५००	४११५००	२६४००	१२८१९००	२००	१४६४००	१४७१४००
४५	परेवाडाडा	१०३४०००	५००	४५५५००	४१२००	१५३०७००	२००	१७६८००	१७६७१००
४६	चन्द्रेश्वर	११०८०००	५००	४५५५००	८०००	१५७१५००	२००	१२३२००	१६९४०००
४७	जिता	१०८८०००	५००	७१५०००	१७४००	१८२०४००	२००	११२८००	१९०६८००
४८	ता-टक्सार	८१८०००	५००	४७१०००	५२००	१२९४२००	२००	११६०००	१३८८२००
४९	सूर्यपाल	७२००००	५००	३५८५००	१३०००	१०९१५००	२००	७५२००	११७३०००
५०	शमिभन्ज्याङ	६४२०००	५००	२३२५००	१२०००	८८६५००	२००	५२०००	८७२४००
५१	रम्घा	९७८०००	५००	४६३५००	१७२००	१४५८७००	२००	१२००००	१५९४२००
५२	धुसेनी	४९६०००	५००	३४६५००	१०२००	८५२७००	२००	३६०००	८९६२००
५३	कुन्छा	७६००००	५००	५८२५००	१०२००	१३५२७००	२००	६४८००	१४०४०००
५४	नेटा	८६२०००	५००	४९३०००	१२००	१३५६२००	२००	५६०००	१३९९२००
५५	बाग्रे	७४२०००	५००	३६७५००	३३२००	११४२७००	२००	४८०००	१२३८२००
५६	भोर्लेटार	९२००००	५००	४०३५००	१२८००	१३३६३००	२००	१५४४००	१४९९८००
५७	ईशानेश्वर	८३६०००	५००	५५३५००	३२०००	१४२१५००	२००	१६५६००	१६३००००
५८	करापु	१२०००००	५००	५७२०००	१६०००	१७८८०००	२००	१७९२००	१९९५२००
५९	गिलुङ	९७२०००	५००	५२८०००	९२००	१५०९२००	२००	९६०००	१६२३६००
६०	भोजे	१२८४०००	५००	२४३०००	१७२००	१५४४२००	२००	१४८८००	१६१८६००
६१	पसगाउँ	८२८०००	५००	३१००००	४०००	११४२०००	२००	७६८००	११३५२००
	जम्मा								१००२८४६००

स्रोत: जिल्ला विकास बुलेटिन, आ.व. २०६९/७०, जिविस लमजुङ

उक्त रकममध्ये रु. ९७५,०९,१०० रकम सम्बन्धित व्यक्तिहरूलाई वितरण भएको थियो ।

२.२१ विपद् जोखिम व्यवस्थापन

नेपाल यसको भौगोलिक स्वरूप, अवस्थिति, विकासको अवस्था, आर्थिक अवस्था तथा विपद् पूर्वतयारीका हिसाबले संसारका अत्यन्त संकटासन्न मुलुकहरूमध्येमा पर्दछ। भूकम्पिय जोखिमका हिसाबले नेपाल विश्वको ११ सबैभन्दा जोखिमयुक्त मुलुक र जलजन्य विपद्का हिसाबले विश्वका सबैभन्दा जोखिमयुक्त मुलुकहरूमध्ये १३ औं स्थानमा पर्दछ। हालैका वर्षमा विपद् जोखिम व्यवस्थापनका पक्षमा मुलुकमा सरकारी एवम् गैरसरकारी निकायहरूका तर्फबाट विशेष पहलहरू हुँदै आएका छन्। यसै सन्दर्भमा नेपाल सरकारले विपद् जोखिम राष्ट्रिय रणनीति स्वीकृत गरिसकेको छ। यस रणनीतिले नेपालाई विपद् उत्थानशील समाज बनाउने परिकल्पना गरेको छ। केही वर्षयता हरेक जिल्लामा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना बनाउने कार्यको थालनी भएको छ। लमजुङ जिल्लामा पनि प्रथम पटक विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०६८ तर्जुमा भएको भई यसको अवधि सम्पन्न भएको छ र दोस्रो विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७० तर्जुमा भइरहेको छ।

२.२१.१ विपद् समयरेखा

लमजुङ जिल्लामा भएका विपद्का ऐतिहासिक घटना तथा अवस्थाहरू अध्ययन गर्दा यस जिल्लामा बाढी, पहिरो, आगलागी, हावाहुरी र रोगको महामारी जस्ता प्रकोपले पटक पटक विपद्को अवस्था सिर्जना भएको पाइन्छ। विगतमा यस जिल्लाका ताघिङ र चण्डीस्थान गा.वि.स.का बासिन्दालाई पहिरोकै कारणले तराईको बर्दिया जिल्लामा बसाई सराई गराएको अनुभव छ। हरेक वर्ष पहिरो आगोलागी, हुरीवतासबाट जनसमुदाय प्रभावित भइरहनुपरेको स्थिति छ। जिल्लाका ताघिङ, घेर्मु, चण्डीस्थान, बाँझाखेत, भुलभुले, बिचौर लगायतका ठाउँहरू पहिरोका लागि अति संवेदनशील मानिन्छन्। जिल्ला प्रशासन तथा नेपाल रेडक्रसको अभिलेख अध्ययन गर्दा हरेक वर्ष कम्तीमा १५ घर परिवार पहिरोका कारणबाट प्रभावित भएको पाइन्छ। ०६९ श्रावणदेखि ०७० असारसम्म नेपाल रेडक्रस सोसाइटी लमजुङ जिल्ला शाखाको राहत वितरणको तथ्याङ्कलाई हेर्ने हो भने आगलागीबाट २५ घर, बाढी, पहिरोबाट ११ घर, चट्याङबाट ३, हावाहुरीबाट ८ घर प्रभावित भएको देखिन्छ। जिल्लाको विपद् समय रेखा निम्नानुसार छ:

तालिका-६९
विपद् समय रेखा

साल (वि.सं)	विपद्को प्रकार	प्रभावित गाविसहरूको संख्या	प्रभावित परिवार एवं जनसंख्या		घाइते तथा मृत्युको विवरण	
			परिवार	कुल जनसंख्या	घाइते	मृत्यु
२०५८	आगलागी	३५	३८	१९०	२	
	बाढी पहिरो	८	१८	९०	५	५
	चट्याङ	१	१	१	१	
२०५९	आगलागी	२३	२४	१४४	५	
	बाढी पहिरो	८	१२	६५	३	
	चट्याङ	२	२	२	२	
२०६०	आगलागी	२०	२४	१०५	१०	
	बाढी पहिरो	११	२१	११०	०	
	चट्याङ	३	३	३	०	
२०६१	आगलागी	२३	३०	१४०	५	
	बाढी पहिरो	४	२५	१२१	८	
	चट्याङ	२	२	२	२	
	रोगको माहामारी	४	२१	९८	०	२
२०६२	आगलागी	२१	३४	१६५	११	
	बाढी पहिरो	१२	२५	१२५	०	
	चट्याङ	१	१	१	१	
२०६३	आगलागी	३०	३८	१६४	०	
	बाढी पहिरो	६	१६	८०	०	३
	माहामारी	७	१०	४०	०	
२०६४	आगलागी	२२	२४	१२२	५	

लमजुङ जिल्लाको वस्तुगत विवरण - २०७०

साल (वि.सं)	विपद्को प्रकार	प्रभावित गाविसहरूको संख्या	प्रभावित परिवार एवं जनसंख्या		घाइते तथा मृत्युको विवरण	
			परिवार	कुल जनसंख्या	घाइते	मृत्यु
२०६५	बाढी पहिरो	७	१२	१२०	०	
	चट्याङ	०	०	०	०	
	आगलागी	२०	२८	१३५	६	
	बाढी पहिरो	१०	१८	९८	०	
	चट्याङ	२	२	२	०	
२०६६	आगलागी	२१	२७	१२४	०	
	बाढी पहिरो	८	१८	१०२	०	
	चट्याङ	२	२	२	०	
२०६७	आगलागी	३५	३९	१९५	१०	
	बाढी पहिरो	८	१५	७६	०	
	चट्याङ	२	२	२	०	१
२०६८	आगलागी	२१	३१	१६५	८	१
	बाढी पहिरो	१५	३१	१२८	२३	

स्रोत : जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, लमजुङ, २०७०

जिल्लामा विपद् समयरेखाको अध्ययन गर्दा आगलागी, बाढी, पहिरो, चट्याङ, महामारी, भूकम्प, खडेरी, हावाहुरी जिल्लाका प्रमुख विपद्का रूपमा रहेका देखिन्छन्।

२.२१.२ गाविसअनुसार विपद् जोखिमको स्थिति

जिल्लाका प्रकोपहरूमा आगलागी, बाढी, पहिरो, भूकम्प, खडेरी, हावाहुरी, असिना, चट्याङ प्रमुख रहेको माथि वर्णन गरिसकिएको छ। जिल्लाका ६१ गाविसमा विभिन्न प्रकोपको जोखिमको स्तरलाई उच्च, मध्यम तथा न्यून गरी निम्नअनुसार वर्गीकरण गरिएको छः

तालिका-७०

गाविसअनुसार विपद् जोखिम स्थिति

क्र.सं	गा.वि.स.को नाम	आगलागी			बाढी/पहिरो			भूकम्प			खडेरी/हावाहुरी, असिना, चट्याङ			महामारी		
		उच्च	मध्यम	न्यून	उच्च	मध्यम	न्यून	उच्च	मध्यम	न्यून	उच्च	मध्यम	न्यून	उच्च	मध्यम	न्यून
१	अर्चलवोट	✓					✓			✓			✓		✓	
२	बाहुनडाँडा		✓		✓					✓		✓				✓
३	बाँभाखेत			✓	✓				✓			✓				✓
४	बाग्लुङपानी		✓				✓			✓		✓			✓	
५	बाङ्ग्रे		✓			✓				✓			✓		✓	
६	बन्सार		✓		✓				✓			✓				✓
७	बेसीशहर	✓					✓	✓				✓				✓
८	भलायखर्क		✓				✓			✓			✓			✓
९	भार्ते		✓			✓				✓		✓			✓	
१०	भोजे	✓			✓				✓			✓				✓
११	भोर्लेटार		✓			✓			✓				✓			✓
१२	भोटेओडार	✓					✓	✓					✓			✓
१३	भुजुङ	✓				✓				✓	✓				✓	
१४	भुलेभुले		✓			✓			✓			✓			✓	

क्र.सं	गा.वि.स.को नाम	आगलागी			बाढी/पहिरो			भूकम्प			खडेरी/हावाहुरी, असिना, चट्याङ			माहामारी		
		उच्च	मध्यम	न्यून	उच्च	मध्यम	न्यून	उच्च	मध्यम	न्यून	उच्च	मध्यम	न्यून	उच्च	मध्यम	न्यून
१५	विचौर		✓		✓					✓		✓				✓
१६	चक्रतिर्थ			✓		✓			✓			✓			✓	
१७	चण्डिस्थान		✓		✓					✓			✓			✓
१८	चन्द्रेश्वर		✓				✓			✓		✓				✓
१९	चिति		✓				✓		✓				✓		✓	
२०	धमलिकुवा		✓		✓					✓			✓			✓
२१	ढोडेनी	✓				✓				✓		✓		✓		
२२	धुसेनी			✓		✓					✓		✓			✓
२३	दधपोखरी			✓			✓			✓						✓
२४	दुराडाँडा		✓				✓			✓		✓				✓
२५	फलेनी	✓			✓					✓	✓			✓		
२६	गौडा			✓		✓				✓			✓		✓	
२७	गाँउशहर		✓			✓			✓				✓		✓	
२८	घनपोखरा		✓				✓			✓		✓			✓	
२९	घेर्मु			✓		✓				✓		✓				✓
३०	गिलुङ			✓		✓				✓			✓			✓
३१	हिलेटक्सार	✓					✓			✓			✓			✓
३२	इलामपोखरी		✓				✓						✓		✓	
३३	इशानेश्वर		✓		✓				✓				✓		✓	
३४	जीता		✓				✓			✓		✓				✓
३५	करापु		✓			✓				✓		✓			✓	
३६	खुदी		✓		✓				✓			✓			✓	
३७	कोल्की		✓			✓				✓			✓			✓
३८	कुन्छा		✓				✓			✓			✓			✓
३९	मालिङ			✓			✓			✓			✓			✓
४०	मोहरियाकोट		✓			✓				✓		✓			✓	
४१	नाल्मा		✓				✓			✓		✓			✓	
४२	नौथर		✓		✓				✓				✓		✓	
४३	नेटा			✓			✓			✓			✓			✓
४४	पाचोक		✓			✓				✓		✓			✓	
४५	परेवाडाँडा			✓		✓				✓			✓			✓
४६	पसगाँउ		✓			✓				✓		✓			✓	
४७	पूरानोकोट			✓			✓			✓			✓		✓	
४८	प्यारजुङ		✓			✓				✓			✓			✓
४९	रम्घा		✓			✓			✓			✓				✓
५०	समीभन्ज्याङ		✓			✓				✓		✓				✓
५१	श्रीमन्ज्याङ		✓		✓					✓			✓			✓
५२	सिमपानी			✓		✓				✓		✓			✓	
५३	सिन्दुरे		✓				✓			✓		✓				✓
५४	सुन्दरबजार	✓				✓		✓					✓			✓
५५	सूर्यपाल		✓		✓				✓			✓				✓
५६	ताघिङ	✓			✓					✓		✓		✓		

क्र.सं	गा.वि.स.को नाम	आगलागी			बाढी/पहिरो			भूकम्प			खडेरी/हावाहुरी, असिना, चट्याङ			माहामारी		
		उच्च	मध्यम	न्यून	उच्च	मध्यम	न्यून	उच्च	मध्यम	न्यून	उच्च	मध्यम	न्यून	उच्च	मध्यम	न्यून
५७	ता. टक्सार		✓				✓			✓		✓			✓	
५८	ता.कुर्		✓			✓				✓			✓			✓
५९	ता.कुर्घाट		✓			✓			✓				✓			✓
६०	उदिपुर			✓			✓		✓				✓		✓	
६१	उत्तरकन्या		✓				✓			✓		✓				✓

स्रोत : जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, लमजुङ, २०७०

प्रस्तुत अध्ययन अनुरूप बाढी पहिरोको दृष्टिकोणबाट १० गाविस आगलागीको उच्च जोखिममा, १४ गाविस बाढी पहिरोको उच्च जोखिममा, २ गाविस भूकम्पको उच्च जोखिममा, ४ गाविसमा उच्च जलवायु परिवर्तनको असर र ३ गाविस माहामारीको जोखिममा रहेको देखिन्छ। योजना तर्जुमा गर्दाको समयमा उच्च जोखिममा रहेको गाविसहरूमा पूर्वतयारी र न्यूनिकरणको कार्य गर्नु पर्ने देखिन्छ।

२.२२ बालबालिका तथा महिला

नेपाललगायत विकासोन्मुख मुलुक र समाजमा महिला तथा बालबालिका विकासको मूल प्रवाहबाट सामान्यतया बाहिर रहेको पाइन्छ। बालबालिका उनीहरूको शारीरिक विकासका हिसाबले, महिलाहरू सामाजिक संरचना तथा प्रजनन सम्बन्धी उनीहरूको विशेष भूमिका कारण विभिन्न समयमा बढी जोखिममा पर्ने सम्भावना रहन्छ। प्रचलित राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय ऐन, कानून तथा मानव अधिकारका दृष्टिकोणबाट हेर्दा सम्मानित जीवनयापन गर्न पाउने सबैको समान हक भए पनि यो वर्ग समाजमा विभिन्न कारणले पछि परेको पाइन्छ। यसर्थ, महिला, बालबालिकालगायत वृद्धवृद्धा, अशक्त, अपांगका लागि राज्यले समतामूलक नीतिहरू तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिरहेको छ तर यस वर्गको स्थिति उल्लेख्य रूपमा सुधार हुन सकेको छैन। जिल्लामा महिला तथा बालबालिकाको स्थिति निम्नानुसार छः

बालबालिकाको परिभाषामा राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय कानूनमा विविधता रहेको पाइन्छ। बालअधिकार महासन्धिको पहिलो भाग, पहिलो धाराले बालबालिका भन्नाले सामान्यतया १८ वर्षभन्दा कम उमेरका प्रत्येक मानव जातिलाई जनाउने उल्लेख गरेको छ भने नेपालको बालबालिका सम्बन्धी ऐन २०४८ का अनुसार १६ वर्षसम्मलाई मात्र बालबालिका भनी उल्लेख गरेको छ।

लमजुङ जिल्लाको कुल जनसङ्ख्याको एक तिहाइ हिस्सा (३१.७७ प्रतिशत) चौध वर्षमुनिका बालबालिकाको रहेको छ। बीस वर्ष मुनिका जनसङ्ख्याको उमेर र लिंग अनुसारको खण्डीकृत तथ्याङ्क तलको तालिकामा देखाइएको छ।

तालिका-७१

उमेर समूह अनुसार बालबालिकाको संख्या

उमेर	बालक	प्रतिशत (कुल बालकमा)	बालिका	प्रतिशत (कुल बालिकामा)	कुल बालबालिका	प्रतिशत (कुल बालबालिकामा)
०	१३९३	४.०१	१२८९	३.७२	२६८२	३.८६
१	१२६३	३.६३	१२०८	३.४९	२४७१	३.५६
२	१४६३	४.२१	१४०९	४.०७	२८७२	४.१४
३	१४३८	४.१४	१४७१	४.२५	२९०९	४.१९
४	१६२०	४.६६	१५४४	४.४६	३१६४	४.५६
५	१७५०	५.०४	१६२६	४.६९	३३७६	४.८७
६	१६५८	४.७७	१५७४	४.५४	३२३२	४.६६
७	१७९१	५.१५	१८०६	५.२१	३५९७	५.१८
८	१९६२	५.६५	१७९४	५.१८	३७५६	५.४१
९	१८१५	५.२२	१७२८	४.९९	३५४३	५.११

उमेर	बालक	प्रतिशत (कुल बालकमा)	बालिका	प्रतिशत (कुल बालिकामा)	कुल बालबालिका	प्रतिशत (कुल बालबालिकामा)
१०	२१८२	६.२८	२२२५	६.४२	४४०७	६.३५
११	१९००	५.४७	१८५४	५.३५	३७५४	५.४१
१२	२५३७	७.३०	२४१९	६.९८	४९५६	७.१४
१३	२११७	६.०९	२१५०	६.२१	४२६७	६.१५
१४	२०७६	५.९७	२२२२	६.४१	४२९८	६.१९
१५	२१७१	६.२५	२३०४	६.६५	४४७५	६.४५
१६	१९९३	५.७३	२०८४	६.०२	४०७७	५.८८
१७	१७६३	५.०७	१९२०	५.५४	३६८३	५.३१
१८	१८६०	५.३५	२०१३	५.८१	३८७३	५.५८
	३४७५२	९९.९९	३४६४०	९९.९९	६९३९२	१००

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना, के.त.वि., २०६८

जिल्लाको कुल जनसंख्या १,६७,७२४ रहेकोमा १८ वर्ष मुनिका बालबालिकाको संख्या ६९,३९२ अर्थात् कुल जनसंख्याको ४१ प्रतिशतभन्दा बढी हिस्सा बालबालिकाले ओगटेको छ। हरेक उमेर समूहको जनसंख्या अध्ययन गर्दा सबैभन्दा बढी १२ वर्ष उमेरका बालबालिकाको संख्या (७.१४ प्रतिशत) देखिन्छ भने १ वर्ष उमेरका बालबालिकाको संख्या सबैभन्दा कम (३.५६ प्रतिशत) देखिन्छ। जिल्लामा ४ वर्ष मुनिका बालबालिकाको संख्या १४०९८ अर्थात् कुल जनसंख्याको ८.४१ प्रतिशत रहेको छ। ५-९ वर्षका बालबालिकाको प्रतिशत ११.४३ र १०-१४ वर्षका बालबालिकाको हिस्सा १२.९३ प्रतिशत रहेको छ।

गत तीन वर्षमा भएको जन्मदरताको अध्ययन गर्दा आ.व. २०६७/०६८ मा ३८८७ जना, आ.व. २०६८/६९ मा ३७४८ जना र आ.व. २०६९/०७० मा ६८८९ जना बालबालिकाको जन्मदरता भएको देखिन्छ। अघिल्ला दुई वर्षको तुलनामा आ.व. २०६९/०७० मा जन्मदरताको संख्या उल्लेख्य रूपले वृद्धि भएको देखिन्छ। यद्यपि समयमै जन्मदरता गर्ने क्रम भने सहज ढंगले भएको पाइँदैन। पञ्जिकाधिकारी र अभिभावकहरूमा संवेदनशीलताको कमी, जन्मदरतालाई अनिवार्यता नगरिनु र अझै पनि कतिपय गा.वि.स. सचिवहरूको दोहोरो गा.वि.स.मा जिम्मेवारी हुनुजस्ता कारणहरू मुख्य रहेको पाइएको छ। दलित समुदायका बालबालिकाका लागि उपलब्ध गराइएको बालसंरक्षण अनुदानका कारण दलित समुदायका बालबालिकाको जन्मदरता अधिक र समयमै हुने गरेको पाइन्छ। अन्य समुदायमा पनि यसलाई व्यापक अभियानकै रूपमा सञ्चालन गर्नुपर्ने देखिन्छ।

बालबालिकाको प्रमुख अधिकारका रूपमा बाँच्न पाउने हक, संरक्षणको हक, विकासको हक र सहभागिताको हक पर्दछन्। यस आधारमा जिल्लाको स्थिति अध्ययन गर्दा गत आ.व. २०६९/७० मा कानूनसँग विवादमा परी कुनै पनि बालबालिका न्यायिक निकायमा पठाइएको र बाल सुधार गृहमा पठाइएको पाइएको छैन। तर बालबालिकाविरुद्ध समाजमा लिङ्गमा आधारित, अपाङ्गतामा आधारित, धर्ममा आधारित, जात/जातिमा आधारित, एचआइभी सङ्क्रमित वा प्रभावित भएका आधारमा, वर्गमा आधारित भएर घट्ने गरेको पाइन्छन्। साथै, हालै तयार गरिएको लमजुङ जिल्लाका बालबालिकाको रणनीतिक योजना अनुसार जिल्लामा ५ जना बालबालिकाविरुद्ध यातना दिइएका, क्रूर वा अमानवीय व्यवहार भएका र तीनवटा अदालतमा मुद्दा परेका विवरण प्रकाशमा आएका छन्, जसमध्ये ३ वटा घटना घरपरिवारमा, १ वटा समुदायमा र १ वटा विद्यालयमा भएको छ। यस्तै जिल्ला सरकारी वकिलको कार्यालयको उद्धृत गर्दै जिल्ला बालबालिका रणनीतिक योजनाले उल्लेख गरेअनुसार जिल्लामा २ जना बालबालिका बालयौन दुर्व्यवहारबाट पीडित भएको उल्लेख छ।

बालबालिका उनीहरूको शारीरिक विकासका हिसाबले, महिलाहरू सामाजिक संरचना तथा प्रजनन सम्बन्धी विशेष भूमिका कारण विभिन्न समयमा बढी जोखिममा रहेका छन्। बालबालिको हित कुण्ठित हुने खालका केही अभ्यासहरूसमेत जिल्लामा विद्यमान पाइन्छ जसअन्तर्गत महिनावारीका समयमा बालिकाहरूलाई अँध्यारो कोठामा राख्ने, मामाचेला, फुपूचेली, बालभिक्षु, बालखतना आदि प्रमुख छन्।

जिल्लामा अपाङ्गता भएका बालबालिकाको जनसङ्ख्या १००८ छ। यसमध्ये जम्मा ५२४ जनाले मात्र परिचय पत्र प्राप्त गरेका छन्। अपाङ्गता भएका बालबालिकामध्ये सबैभन्दा बढी शारीरिक अपाङ्गता भएका १८९ जना, बौद्धिक अपाङ्गता भएका ९३ जना र बहुअपाङ्गता भएका ८३ जना रहेका छन्।

जोखिमपूर्ण तथा निकृष्ट प्रकारका बालश्रममा संलग्न बालबालिकाको सङ्ख्या यकिन नभए पनि जिल्ला बालबालिका रणनीतिक योजनाले यससम्बन्धी अनुमान प्रस्तुत गरेको छ। जसअनुसार यातायात क्षेत्रमा ४० जना, होटेलमा १३५ जना, घरेलु बालश्रमिकका रूपमा ५५ जना, फालिएका प्लास्टिक तथा फलाम संकलन गर्ने र सडकमा आश्रित १४ जना, इँटाभट्टा, चिया बगान, यासाँगुम्बा संकलनमा प्रयोग गरिएका बालबालिका १५ जना र अन्य विषय नखुलेका क्षेत्रमा ६५ जना रहेका छन्।

केन्द्रिय तथ्यांक विभागको राष्ट्रिय जनगणना २०६८ को नतिजाअनुसार १८ वर्षभन्दा कम उमेरमा विवाह भएका बालिकाको संख्या ३७८३६ र बालकको संख्या १०३३५ गरी कुल ४८१७१ को बाल विवाह भएको छ।

बाल सहभागिताको दृष्टिकोणबाट हेर्दा जिल्लामा कुल बाल क्लबको संख्या २७४ रहेको छ र जसमा कुल ४७५८ जना बालबालिका सदस्य रहेका छन्।

बालबालिकाको विद्यालय भर्नादर सम्बन्धमा शिक्षा शीर्षकमा, मातृ, शिशु मृत्युदर, प्रजनन स्वास्थ्य र खोप सम्बन्धमा स्वास्थ्य शीर्षकमा चर्चा गरिसकिएको छ।

राष्ट्रिय जनगणना २०६८ को नतिजा अनुसार जिल्लामा कुल १९,२४२ घरधुरीमा पुरुष घरमुली र १९१८ घरधुरीमा महिला घरमुली रहेको देखिन्छ। यसर्थ जिल्लामा करिब ४ प्रतिशत घरधुरीमा मात्र महिला घरमुली रहेको देखिन्छ। तर सोही जनगणनाको तथ्यांकअनुसार लिंग अनुपात हेर्दा ८२.६८ मात्र देखिन्छ, अर्थात् जिल्लामा हरेक १०० जना महिला बराबर करिब ८३ जना मात्र पुरुष रहेको देखिन्छ। जिल्लामा लेखन पढ्न नजान्ने जनसंख्या ४०४९९ रहेकोमा पुरुषको संख्या ११,६६६ रहेको छ र महिलाको संख्या २८८३३ रहेको छ। यसरी पुरुषहरूभन्दा महिलाहरू ठूलो संख्यामा निरक्षर रहेको स्थिति छ। वि.सं. २०६८ को जनगणनाअनुसार महिला र पुरुषको शैक्षिक अवस्था निम्नअनुसार छ:

तालिका-७२
महिला र पुरुषको शैक्षिक अवस्था

जनसंख्या	पुरुष	प्रतिशत	महिला	प्रतिशत	कुल
प्राथमिक तह	२२३०१	२२.४	२१७८४	२१.९	४४०८५
निम्न माध्यमिक तह	१२५९१	१२.६	१३१६७	१३.२	२५७५८
माध्यमिक तह	६५२२	६.६	५८०५	५.८	१२३२७
एस.एल.सी. वा सो सरह	५५६९	५.६	४७७६	४.८	१०३४५
प्रमाणपत्र तह वा सो सरह	२६१५	२.६	२४२०	२.४	५०३५
स्नातक वा सो सरह	१०८२	१.१	४५८	०.५	१५४०
स्नातकोत्तर, सोसरह वा उच्च	३८९	०.४	८७	०.१	४७६
कुल	५१०६९	५१	४८४९७	४९	९९५६६

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०६८, के.त.वि.

प्रस्तुत तालिकामा महिला र पुरुषबीचको शैक्षिक स्थितिको तुलनात्मक अध्ययन गर्दा प्राथमिकदेखि स्नातकोत्तर तहसम्मका विभिन्न तह उत्तीर्ण गर्ने पुरुषभन्दा महिला प्रतिशतका हिसाबले औसतमा एक प्रतिशतका दरले मात्र कम रहेको देखिन्छ, तर उल्लेख्य छ कि जिल्लाको कुल जनसंख्यामा पुरुषको जनसंख्या ९१८११ र महिलाको संख्या ७५९१३ मात्र रहेको छ। (तालिका-७)। साथै संख्यात्मक हिसाबले हेर्दा विभिन्न शैक्षिक तह उत्तीर्ण गर्ने महिलाको संख्या पुरुषको भन्दा उल्लेख्य रूपमा कम रहेको देखिन्छ। उदाहरणका लागि स्नातकोत्तर गर्ने जनसंख्या ४७६ रहेकोमा महिलाको संख्या ८७, स्नातक गर्ने कुल जनसंख्या १५४० रहेकोमा महिलाको संख्या ४५८, प्रमाणपत्र तह उत्तीर्ण गर्ने जनसंख्या ५,०३५ रहेकोमा महिला २,४२० र एस.एल.सी. वा सो सरह उत्तीर्ण गर्ने कुल जनसंख्या १०,३४५ रहेकोमा महिलाको संख्या ४,७७६ मात्र रहेको छ। यसबाट जिल्लामा महिला र पुरुषबीच समविकास भएको स्थिति देखिँदैन।

जिल्लामा महिला लक्षित कार्यक्रमहरू हेर्दा ६१ गाविसमध्ये ६० गाविसमा सामाजिक परिचालनका कार्यक्रमहरू सञ्चालन भई १३०४ वटा समूह गठन भएका छन्। सामाजिक परिचालनमा सहयोग गर्ने ९ वटा संस्था जिल्लामा कार्यरत रहेका छन्। जिल्लामा २१ वटा वर्थिङ सेन्टरहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। नागरिक सचेतना केन्द्रहरूमा १७६२ घरधुरी समेटिएका छन्। जिल्लामा २३ वटा गैरसरकारी संस्थाहरू महिला,

बालबालिका र सामाजिक सुरक्षामा सक्रिय रहेका छन् यद्यपि महिला, बालबालिका, अपांगलगायत लक्षित व्यक्तिका लागि जिल्लामा पुनर्स्थापना केन्द्र स्थापना हुन सकेको छैन ।

महिला, दलित, जनजाति, आदिवासी, बालबालिका, जेष्ठ नागरिक, अशक्त, अपांगसम्बन्धी जिल्लाको आधारभूत स्थिति देहाय बमोजिम छः

तालिका-७३
महिला, आदिवासी, जनजातिको आधारभूत स्थिति

विवरण	ईकाई	२०६९/७० को स्थिति	कैफियत
महिला तथा लैंगिक समानता			
स्थानीय निकायमा महिलाको सहभागिता	प्रतिशत	३३	उपभोक्ता समितिमा
आयआर्जन कार्यमा संलग्न महिला	जना		
उपभोक्ता समितिमा महिला सहभागिता	प्रतिशत	३३	
महिलाको दैनिक कार्यबोझ	घण्टा		
दर्ता भएका महिला हिंसाका घटना (वार्षिक)	संख्या	३९	
महिला रोजगार	प्रतिशत	-	
नीति निर्माण तथा निर्णय प्रक्रियामा महिला सहभागिता	प्रतिशत	-	
महिला साक्षरता	प्रतिशत	७७.३२	
दलित तथा पिछडिएको वर्ग			
दलित साक्षरता	प्रतिशत	-	
जनजाती साक्षरता दर	प्रतिशत	-	
छुवाछुत भावना तथा घटना (वार्षिक)	संख्या	दर्ता नभएको	
दलित छात्रवृत्ति पाउने विद्यार्थी	जना	९४८७	
राजनीतिक प्रतिनिधित्व	प्रतिशत	-	
शिक्षामा पहुँच नपुगेका दलित	प्रतिशत	९.२	DAG Mapping report
स्वास्थ्यमा पहुँच नपुगेका दलित	प्रतिशत	३६	
आदिवासी तथा जनजाति विकास			
मातृभाषामा पठनपाठन हुने प्रावि	संख्या	०	
बाल संरक्षण तथा विकास			
बालबालिकाको कुपोषण दर	प्रतिशत	०.४१	
बाल विवाह (१०-१४)	संख्या	४८१७१	
बालक्लब	संख्या	२६४	
बाल विकास केन्द्र	संख्या	३०४	
बाल क्लब संजाल	संख्या	१	
बालश्रम उन्मूलन गाविस	संख्या	नभएको	
जेष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका र असहायहरूको संरक्षण			

बृद्धाश्रम तथा अनाथाश्रम	संख्या	२	
बृद्ध तथा अनाथाश्रमको क्षमता	जना	४३	
अति गरिब घरधुरी	संख्या	६०७५	DAG Mapping report

स्रोत: महिला तथा बालबालिका कार्यालय, २०७०

२.२३ संस्थागत विकास तथा सुशासन

संस्थागत विकास र सुशासन स्थानीय स्वायत्त शासनको दिगोपनका लागि आधारस्तम्भहरू हुन् । यी निकायहरूले संस्थागत विकास र सुशासनको प्रत्याभूति दिन सकेमा मात्र स्थानीय स्वायत्त शासनको जग बलियो भएको मान्न सकिन्छ । जिल्लामा संस्थागत विकास र सुशासनको आधारभूत अवस्था निम्नअनुसार छः

तालिका-७५

संस्थागत विकासको आधारभूत स्थिति

विवरण	इकाई	२०६९/७० को स्थिति
उपभोक्ता समितिमा महिला सदस्य	प्रतिशत	
• गा.वि.स.स्तरमा	प्रतिशत	३३
• जि.वि.स.स्तरमा	प्रतिशत	३३
जिविसले न्यूनतम शर्त मापन मापनमा पूरा गरेका शर्तहरू	संख्या	
•आ.व. ०६६/६७	संख्या	१३
•आ.व. ०६७/६८	संख्या	१३
•आ.व. ०६८/६९	संख्या	१३
जिविसले कार्यसम्पादन मापनमा प्राप्त स्कोर	अंक	
•आ.व. ०६६/६७	अंक	६४
•आ.व. ०६७/६८	अंक	६६
•आ.व. ०६८/६९	अंक	७१
न्यूनतम शर्त मापनमा न्यूनतम शर्तहरू पूरा गर्ने गाविस	संख्या	
•आ.व. ०६६/६७	संख्या	६०
•आ.व. ०६७/६८	संख्या	५९
•आ.व. ०६८/६९	संख्या	५९
संस्थागत तथा क्षमता विकास कार्यक्रमबाट लाभान्वित कर्मचारी तथा समुदाय/समूह/सदस्य/नागरिक	संख्या	
•कर्मचारी तथा पदाधिकारी	संख्या	१३
•समुदाय/समूह सदस्य तथा अन्य	संख्या	४६८
स्थानीयस्तरमा तयार, परिचालित तथा क्रियाशिल विभिन्न क्षेत्रका स्थानीय श्रोत व्यक्तिहरूको संख्या	संख्या	उपलब्ध नभएको
योजना व्यवस्थापन		
गाउँ पार्श्वचित्र, श्रोत नक्शा तथा आवधिक योजना तयार गर्ने गाविस	संख्या	६१
जिल्लाको विषयगत क्षेत्रको रणनीतिक योजनाहरूको तर्जुमा (यातायात, पर्यटन, विपद् व्यवस्थापन, जिल्ला क्षमता विकास योजना आदि)	क्षेत्र	पर्यटन, सडक, स्वास्थ्य, बालबालिका, शिक्षा, खानेपानी तथा सरसफाइ
स्थानीय सुशासन		
जिविस तथा विषयगत कार्यालयहरूबाट सेवा प्राप्त गर्ने सेवाग्राही	जना	५०

विवरण	इकाई	२०६९/७० को स्थिति
(औसत प्रतिदिन)		
जिविस तथा विषयगत कार्यालयहरुबाट प्रवाहित सेवा तथा सुविधामा सन्तुष्ट सेवाग्राही	प्रतिशत	नखुल्ने
समावेशी रुपमा नियमानुसार गठित तथा क्रियाशिल विषयगत तथा अन्य समिति, उपसमिति, कार्यदल, संयन्त्र, उ.स., व.ना.मं, नासके तथा सामुदायिक संस्थाहरु	प्रतिशत	अधिकांश
जिविसको आम्दानी खर्च, बजेट, कार्यक्रम तथा प्रगति विवरणहरु सार्वजनिक गर्न प्रयोग भएका माध्यमहरु (जिल्ला विकास योजना, बुलेटिन तथा प्रकाशन, सूचनापाटी, स्थानीय पत्रपत्रिका, स्थानीय एफएम)	संख्या	५
जिल्लामा स्थानीय निकाय तथा विषयगत कार्यालयसँग समन्वय र सहकार्य तथा साभेदारी गर्ने क्रियाशिल गैससहरु	संख्या	२४
उपलब्ध कार्यविधि बमोजिम जिविस तथा गाविसबाट संचालित सार्वजनिक परीक्षण गरिएका आयोजना	प्रतिशत	१००
कम्प्युटर प्रणालीबाट लेखा र अन्य सेवा प्रवाह गर्ने गाविस	संख्या	१४
स्थानीय निकायहरुको नागरिकप्रतिको उत्तरदायित्व कार्यक्रम संचालन भएका गाविस	संख्या	-
सार्वजनिक निकायहरुले आफुले निर्वाह गरेको सामाजिक जिम्मेवारीको वार्षिक रुपमा लेखाजोखा गर्ने निकाय	संख्या	१
उपलब्ध कार्यविधि बमोजिम प्रवाहित सेवा तथा सुविधा प्रति सन्तुष्ट नागरिक	प्रतिशत	४०
स्थानीय शासन सम्बन्धी निर्णय प्रक्रियामा अन्य लक्षित वर्गको संलग्नता	प्रतिशत	५०
श्रोत परिचालन		
जिविसको आन्तरिक आय	रु. हजार	३५,०६,०००
आन्तरिक आयमा बृद्धि	प्रतिशत	३५
जिविसमा राजस्व बाँडफाँडबाट प्राप्त आय	रु. हजार	१,०४,३०,०५०
गाविसको औषत आन्तरिक आय	रु. हजार	४१,३३५
राजस्व बाँडफाँडबाट गाविसमा प्राप्त आय	रु. हजार	१५ गाविसलाई ३६० हजार निकास भएकै
नेपाल सरकारबाट जिविसमा प्राप्त सशर्त अनुदान	रु. हजार	६,५९,०३,०८४
नेपाल सरकारबाट गाविसमा प्राप्त सशर्त अनुदान	रु. हजार	१,२८,५७,०००
नेपाल सरकारबाट जिविसमा प्राप्त निशर्त अनुदान	रु. हजार	३,६७,०९,०००
नेपाल सरकारबाट गाविसमा प्राप्त निशर्त अनुदान	रु. हजार	९,१५,००,०००
जिविसमा प्राप्त अन्य आय	रु. हजार	१०,४०,६३,३७०
जिल्ला क्षमता विकास कार्यक्रममा जिविसको योगदान	प्रतिशत	-
जिल्लामा आ.व. ०६९/७० मा जिल्ला विकासको कूल बजेटमध्ये गैससको योगदान	प्रतिशत	१२.१६
जिल्लामा आ.व. ०६९/७० मा जिल्ला विकासको कूल बजेटमध्ये समुदाय तथा नीजि क्षेत्रको योगदान	प्रतिशत	१.०४
कूल बेरुजु रकम	रु. हजार	३,५२,७०,५७०
● केन्द्रीय अनुदानतर्फ	रु. हजार	२,१३,९०,८०४
● आन्तरिक कोषतर्फ	रु. हजार	१,३८,७९,७६६
लैंगिक तथा सामाजिक समावेशीकरण र सशक्तिकरण		

लमजुङ जिल्लाको वस्तुगत विवरण - २०७०

विवरण	इकाई	२०६९/७० को स्थिति
संचालित बालबालिका लक्षित कार्यक्रम	संख्या	३५
बालबालिका लक्षित कार्यक्रममा विनियोजित रकम	रु. हजार	२,१७,७२१
लाभान्वित बालबालिका	संख्या	२,०१६
संचालित महिला लक्षित कार्यक्रम	संख्या	४५
महिला लक्षित कार्यक्रममा विनियोजित रकम	रु. हजार	२१,७७,२३
लाभान्वित महिला	संख्या	४,२४१
संचालित पिछडिएको वर्ग लक्षित कार्यक्रम	संख्या	६४
पिछडिएको वर्ग लक्षित कार्यक्रममा विनियोजित रकम	रु. हजार	३,२६,०८४
लाभान्वित पिछडिएको वर्ग	संख्या	६,८३६
योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र अनुगमनमा महिलाको संलग्नता	प्रतिशत	३३
योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र अनुगमनमा अन्य लक्षित वर्गको प्रतिनिधित्व	प्रतिशत	५०
जिल्ला विकास योजनामा महिला, बालबालिका तथा लक्षित वर्गको माग गरेका आयोजना तथा कार्यक्रममा बजेट विनियोजन	प्रतिशत	३५
जिल्ला विकास योजनामा व.ना.मं, ना.स.के. तथा सा.स.ले माग गरेका आयोजना तथा कार्यक्रममा बजेट विनियोजन	प्रतिशत	६०%
जिल्ला विकास योजनामा लक्षित वर्गका लागि स्विकृत आयोजना तथा कार्यक्रम मध्ये तोकिएको कार्यक्रम र आयोजनामा उपयोग	प्रतिशत	
● आ.व. ०६७/६८	प्रतिशत	१००
● आ.व. ०६८/६९	प्रतिशत	१००
● आ.व. ०६९/७०	प्रतिशत	१००
क्षमता विकास कार्यक्रमहरुमा महिला तथा लक्षित वर्गको सहभागिता	प्रतिशत	
ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधिले तोके बमोजिम जिल्लामा स्थानीय तहमा गठन तथा परिचालन हुने समिति, उपसमिति, संयन्त्र, गैसस, सिविओ, समूह समिति, संजाल तथा संयन्त्रहरुमा महिला तथा लक्षित वर्गको प्रतिनिधित्व	प्रतिशत	कम्तिमा ३३
सामाजिक परिचालनको प्रक्रियाद्वारा संगठित समूह, संस्था तथा मंचमा आवद्ध जनसंख्या	प्रतिशत	१२,३९३
समुदायमा आधारित संस्था, समूह, केन्द्र, समिति तथा मंचले समेटेका वस्तीहरु	प्रतिशत	
रूपान्तरणीय सामाजिक परिचालन कार्यक्रम संचालित गाविस	संख्या	६१
वडा नागरिक मंच	संख्या	५४९
वडा नागरिक मंचमा आवद्ध सदस्य	संख्या	१०,६३१
● महिला	संख्या	४,५२४
● पुरुष	संख्या	६,१०७
नागरिक सचेतना केन्द्र	संख्या	६१
नागरिक सचेतना केन्द्रहरुमा समेटिएका विपन्न घरधुरी	प्रतिशत	१०.८८
सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रममा वितरित रकम	रु. हजार	९,७५,०९,१००
● ज्येष्ठ नागरिक वृत्ति प्राप्त गर्ने व्यक्ति	संख्या	१०,४५१
● अपाङ्ग भत्ता प्राप्त गर्ने	संख्या	३०४
● एकल महिला भत्ता प्राप्त गर्ने	संख्या	४,८५२

विवरण	इकाई	२०६९/७० को स्थिति
● लोपोन्मुख भत्ता प्राप्त गर्ने	संख्या	-
● बाल संरक्षण अनुदान प्राप्त गर्ने	संख्या	२,८४९
सामाजिक परिचालन तथा विपन्नता नक्साङ्कन गाविस	संख्या	६१
बालमैत्री स्थानीय शासन संचालन गाविस	संख्या	५
कम्प्युटर प्रणाली संचालन भएका र प्रतिवेदन गर्ने गाविस	संख्या	१४
स्थानीय शासनसम्बन्धी निर्णय प्रक्रियामा सहभागिता	प्रतिशत	
● महिला	प्रतिशत	३३
● अन्य लक्षित वर्ग	प्रतिशत	५०

स्रोत : जिल्ला विकास समितिको कार्यालय, लमजुङ

२.२४ संस्थागत स्रोत तथा क्षमता

कुनै पनि योजना तर्जुमाका लागि उपलब्ध स्रोतको अनुमान एक महत्वपूर्ण हिस्सा हुन आउँछ। यसकारण आगामी पाँच वर्षको अवधिमा के कस्ता र के कति लागतसम्मको कार्यक्रम तथा योजना तर्जुमा गर्नु व्यवहारिक हुन्छ भन्ने आँकलन गर्ने प्रयास महत्वपूर्ण हुन आउँछ। यसका लागि जिल्लामा विगत पाँच वर्षयता विभिन्न निकायहरूअन्तर्गत के कति रकम बराबरको कार्यक्रम बजेट तय गरिएको थियो भन्ने विषयलाई प्राथमिकताका साथ अध्ययन गरिएको छ। विगत पाँच वर्षमा जिल्लामा विकास निर्माणका लागि विनियोजित बजेट तथा त्यसको वृद्धिदरको स्थिति अध्ययन गरी आगामी पाँच वर्षको योजना तर्जुमा गर्नको लागि सम्भावित स्रोतको आँकलन गर्न प्रयास गरिनेछ। साथै सम्भावित नयाँ स्रोतहरूको बारेमा सम्बन्धित सरोकारवालाहरूसँग छलफल गरी आवश्यक स्रोतको अनुमान गरिनेछ। जिल्लामा विकास निर्माणका लागि नियमितरूपमा बजेट तर्जुमा र विनियोजन गर्ने कार्यालयहरूलाई जिल्ला विकास समिति, विषयगत कार्यालय तथा गैरसरकारी कार्यालय गरी तीन शीर्षकमा वर्गीकरण गरिएको छ र उक्त शीर्षकमा विगत पाँच वर्षमा विनियोजन कुल बजेटको अध्ययन गरिएको छ। साथै विनियोजित कुल बजेटलाई प्रशासनिक र पूँजीगत गरी वर्गीकरण गरी हेरिएको छ। यसअनुसार जिल्लामा जिविस, विषयगत कार्यालयहरू तथा गैरसरकारी संस्थाहरू गरी विगत पाँच वर्षमा कुल रु. ७,४६,०२,५५,२५९ विनियोजित भएको देखिन्छ।

तालिका-७४

जिल्ला विनियोजित विकास बजेटको विगत पाँच वर्षको राशि

विषय क्षेत्र	२०६५/०६६		२०६६/६७		२०६७/०६८		२०६८/६९		२०६९/७०		कुल
	प्रशासनिक	पूँजीगत	प्रशासनिक	पूँजीगत	प्रशासनिक	पूँजीगत	प्रशासनिक	पूँजीगत	प्रशासनिक	पूँजीगत	
जिल्ला विकास समिति	५१५९६०००	२००७५५०००	११४२४९०००	३०५०६२०००	१३७०४९२००	३००६९००००	१५७२०१०००	२७२६८७०००	१६६१८१०००	३२६२६५०००	२१११७२७२८०
विषयगत कार्यालय	३१८३९६०००	३०४६०४०००	४०२२६८०००	४२५४०६०५०	५२५९११६२५	४२०९०९९६०	६१२४८१४२०	४४५४४९८५१	७३४६२४८५८	३५०१४२८२०	४५४०१९४५८४
गैरसरकारी कार्यालय	७६७४०००	८५३८७०००	१७२१२५५७	७३६६४६६२	११८४४०९१	८९०८५७५	१७०५३९१०	१९३६१२७६८	५८७४२९२९	१८४१९२९०३	८०८३३३३५
जम्मा	४४६७०६०००	५९,०७,४६,०००	५३,३७,२९,५५७	८०,४१,३२,७१२	६७,४७,९६,९९६	८९,१५,०८,५३५	७८,६७,३६,३३०	९१,१७,४९,६१९	९५,९५,४८,७८७	८६,०६,००,७२३	७,४६,०२,५५,२५९

स्रोत: वार्षिक जिल्ला विकास योजना २०६५/०६६ देखि २०६९/७० सम्म

जिल्लामा आ.व. २०६५/०६६ देखि आ.व. २०६९/७० सम्ममा जिल्ला विकास समिति, विषयगत कार्यालय र गैरसरकारी कार्यालय गरी कुल रु. ७ अर्ब ४६ करोड ०२ लाख ५५ हजार २५९ बराबरको बजेट विनियोजन भएको देखिन्छ भने औसतमा प्रतिवर्ष वार्षिक रु. १,४९,२०,५१,०५२ बजेट विनियोजन भएको देखिन्छ।

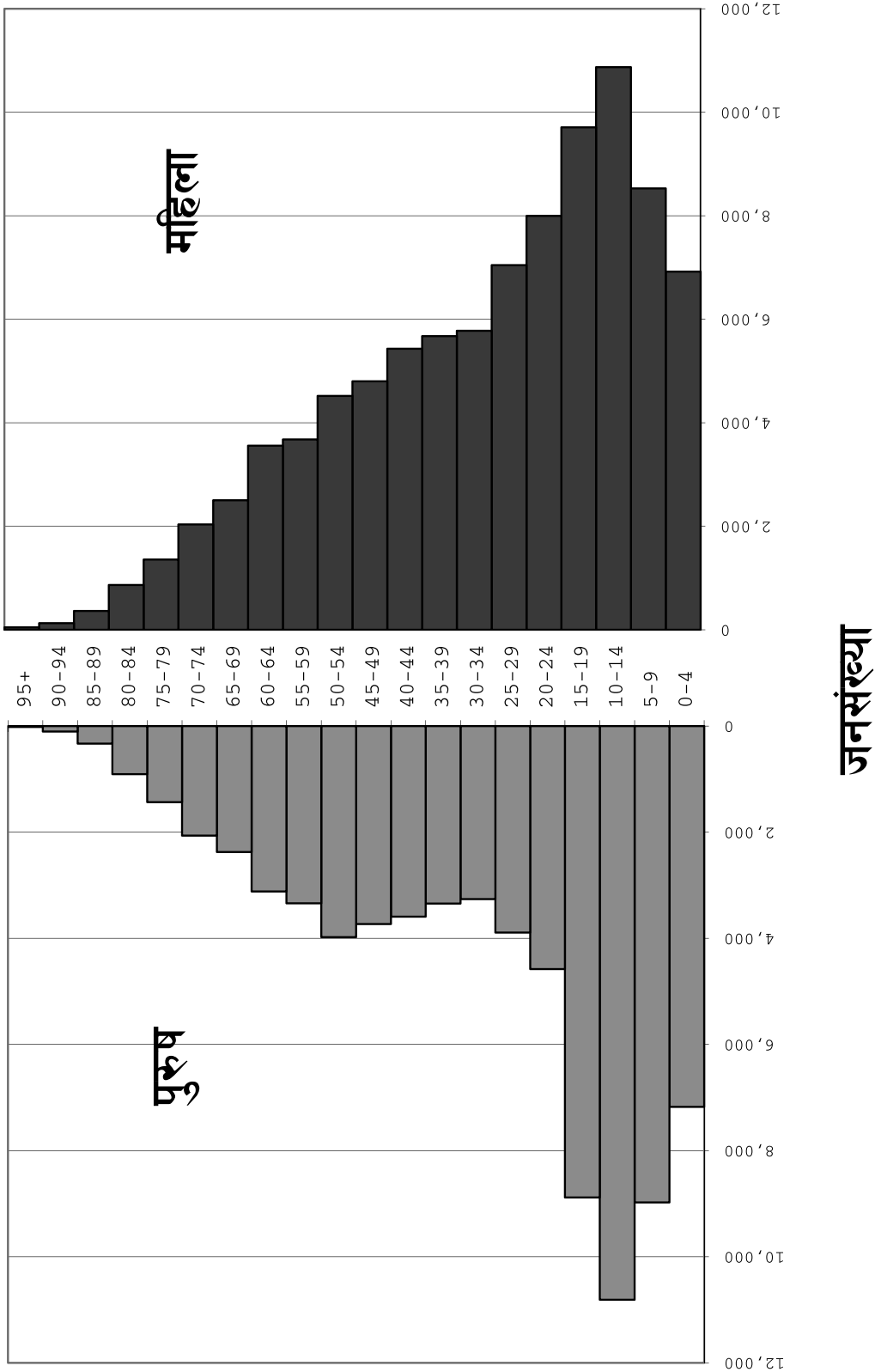
सन्दर्भ सूची

१. लमजुङ जिल्लाको वस्तुगत विवरण, जिल्ला विकास समिति, लमजुङ, २०५९
२. जिल्ला विकास बुलेटिन, २०६९/७०, जिल्ला विकास समितिको कार्यालय, बेसीशहर, लमजुङ
३. जिल्ला विकास बुलेटिन, २०६८/६९, जिल्ला विकास समितिको कार्यालय, बेसीशहर, लमजुङ
४. आवधिक जिल्ला विकास योजना (आव.व. २०५९/६० - २०६३/६४), जिल्ला विकास समिति, लमजुङ, २०५९ आषाढ
५. राष्ट्रिय जनगणना, २०६८, केन्द्रिय तथ्याङ्क विभाग, राष्ट्रिय योजना आयोग
६. नेपालमा गरिबीको लघुक्षेत्र अनुमान, २०६८, संक्षिप्त नतिजा, केन्द्रिय तथ्याङ्क विभाग, २०७०, आषाढ
७. राष्ट्रिय जनगणना, २०५८, केन्द्रिय तथ्याङ्क विभाग
८. जिल्ला वन कार्यालय लमजुङको गतिविधि, २०५९/६०, जिल्ला वन कार्यालय लमजुङ
९. सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरूको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन प्रतिवेदन पुस्तिका, २०६३/६४
१०. जिल्ला पर्यटन गुरुयोजना, २०७०, जिल्ला विकास समिति, लमजुङ
११. कबुलियती वन समूहहरूको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन प्रतिवेदन पुस्तिका, २०६८/०६९, जिल्ला वन कार्यालय, लमजुङ
१२. ऊर्जा कोसेली, २०६९, ग्रामीण सशक्तिकरण समाज, दमौली, तनहुँ, नेपाल
१३. सहकारी एक भलक, २०७०, डिभिजन सहकारी कार्यालय, तनहुँ, दमौली
१४. वार्षिक प्रोफाइलसहितको प्रगति प्रतिवेदन, आ.व. २०६८/०६९, जिल्ला पशु सेवा कार्यालय, लमजुङ
१५. जनसंख्या सम्बन्धी वस्तुगत विवरण, लमजुङ २०७०, जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय लमजुङ
१६. District Health Report, District Public Health Office, 2069/70, Lamjung
१७. District Transport Master Plan (DTMP), Final Report, Lamjung, 2070, District Development Committee, Lamjung
१८. Nepal Living Standards Survey, 2010/11, Central Bureau of Statistics, 2011
१९. Resilience Amidst Conflict, An Assessment of Poverty in Nepal, 1995-96 and 2003 - 04, Central Bureau of Statistics, September 2006, World Bank, DFID, ADB.
२०. District Information System for Local Planning and Assessment of Natural Resources Using GIS and RS Technology : MENRIS Case Study No. 4 : ICDIMOD, 1996.
२१. [://www.statoids.com/ynp.html](http://www.statoids.com/ynp.html)
२२. [://cbs.gov.np/wp-content/uploads/2012/Population/Monograph/Chapter%2002%20%20Population%20Size%20Growth%20and%20Distribution.pdf](http://cbs.gov.np/wp-content/uploads/2012/Population/Monograph/Chapter%2002%20%20Population%20Size%20Growth%20and%20Distribution.pdf)
२३. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०६८, जिल्ला विपद् उद्धार समिति, लमजुङ २०६८
२४. लमजुङ जिल्लामा पूर्ण सरसफाइ कार्यक्रम सञ्चालनसम्बन्धी रणनीतिक योजना, २०६९, जिल्ला खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता समन्वय समिति, लमजुङ
२५. वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन, २०६९/०७०, घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति, लमजुङ
२६. लमजुङ जिल्लाको संक्षिप्त परिचय, २०६८ माघ, घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति, शाखा कार्यालय, लमजुङ
२७. जिल्ला विकास योजना, २०६९/०७०, जिल्ला विकास समिति, लमजुङ
२८. जिल्ला विकास योजना, २०६८/०६९, जिल्ला विकास समिति, लमजुङ
२९. जिल्ला विकास योजना, २०६७/०६८, जिल्ला विकास समिति, लमजुङ
३०. जिल्ला विकास योजना, २०६६/०६७, जिल्ला विकास समिति, लमजुङ
३१. जिल्ला विकास योजना, २०६५/०६६, जिल्ला विकास समिति, लमजुङ

खण्ड : २

**केन्द्रिय तथ्याङ्क विभागबाट प्राप्त राष्ट्रिय
जनगणना २०६८ सम्बन्धी तथ्याङ्कहरु**

उमेर समुह अनुसार जनसंख्या पिरामिड

जिल्लाको घरधुरी सम्बन्धी विवरण

Table 6: Households by usual type of fuel used for cooking.

District	Total	Usual type of fuel used for cooking							
		Wood / firewood	Kerosene	LP gas	Cow dung	Bio gas	Electricity	Others	Not stated
Lamjung	42,048	29,255	149	7,997	59	4,364	53	21	150

Table 7: Households by usual source of lighting.

Area	Total	Usual source of lighting					
		Electricity	Kerosene	Bio-gas	Solar	Others	Not stated
Lamjung	42,048	32,302	6,155	110	2,792	539	150
	In Percent	76.82	14.64	0.26	6.64	1.28	0.36

Table 8: Households by types of toilet.

Area	Total	Without toilet	Type of toilet used			Not stated
			Flush toilet (public sewerage)	Flush toilet (septic tank)	Ordinary toilet	
Lamjung	42,048	8,041	357	24,450	9,054	146
	In Percent	19.12	0.85	58.15	21.53	0

Table 9: Households by household facilities.

District	Total	Without any facility	At least one facility	Household having facility of												Not stated
				Radio	Television	Cable Television	Computer	Internet	Telephone	Mobile Phone	Motor	Motor cycle	Cycle	Other vehicle	Refrigerator	
Lamjung	42,048	5,063	36,071	25,575	8,462	10,258	1,297	526	1,030	29,904	91	729	458	36	2,053	914

Table 10: Households by female ownership of fixed assets.

District	Total	Female ownership in			Not stated
		Both house & land		Land only	
Lamjung	42,048	5,206		4,453	170

Table 11: Absent household and population.

Area	Total	Absent household	Absent Population			Not stated
			Total	Male	Female	
Lamjung	42,048	15,970	21,161	19,242	1,918	1

जिल्लाको जनसांख्यिक विवरण

Table 16: Population by 5 years age group.

Age Group	Total		Male		Female		Sex Ratio (Muscularity Ratio)
	Number	Percent	Number	Percent	Number	Percent	Male per 100 female'
Lamjung							
All Ages	167,724	100.00	75,913	100.00	91,811	100.00	82.68
00-04 Yrs.	14,098	8.41	7,177	9.45	6,921	7.54	103.70
05-09 Yrs.	17,504	10.44	8,976	11.82	8,528	9.29	105.25
10-14 Yrs.	21,682	12.93	10,812	14.24	10,870	11.84	99.47
15-19 Yrs.	18,591	11.08	8,883	11.70	9,708	10.57	91.50
20-24 Yrs.	12,577	7.50	4,580	6.03	7,997	8.71	57.27
25-29 Yrs.	10,937	6.52	3,892	5.13	7,045	7.67	55.24
30-34 Yrs.	9,038	5.39	3,260	4.29	5,778	6.29	56.42
35-39 Yrs.	9,018	5.38	3,345	4.41	5,673	6.18	58.96
40-44 Yrs.	9,024	5.38	3,592	4.73	5,432	5.92	66.13
45-49 Yrs.	8,532	5.09	3,731	4.91	4,801	5.23	77.71
50-54 Yrs.	8,496	5.07	3,977	5.24	4,519	4.92	88.01
55-59 Yrs.	7,019	4.18	3,340	4.40	3,679	4.01	90.79
60-64 Yrs.	6,673	3.98	3,116	4.10	3,557	3.87	87.60
65-69 Yrs.	4,879	2.91	2,375	3.13	2,504	2.73	94.85
70-74 Yrs.	4,102	2.45	2,065	2.72	2,037	2.22	101.37
75-79 Yrs.	2,791	1.66	1,434	1.89	1,357	1.48	105.67
80-84 Yrs.	1,772	1.06	907	1.19	865	0.94	104.86
85-89 Yrs.	695	0.41	330	0.43	365	0.40	90.41
90-94 Yrs.	232	0.14	103	0.14	129	0.14	79.84
95+ Yrs.	64	0.04	18	0.02	46	0.05	39.13

Table 18: Population aged 10 years and over by marital status and sex.

Sex	Total	Population who are						
		Never Married	Single Married	Multiple Married	Re-married	Widow/Widower	Divorced	Separated
Lamjung								
Total	136,122	45,496	77,430	1,972	3,783	6,459	347	635
Male	59,760	23,936	30,045	1,610	2,326	1,478	156	209
In percent		40.05	50.28	2.69	3.89	2.47	0.26	0.35
Female	76,362	21,560	47,385	362	1,457	4,981	191	426
In percent		28.23	62.05	0.47	1.91	6.52	0.25	0.56

Table 19: Married population aged 10 years and above by age at first marriage.

Area/sex	Total	Age at first marriage									
		Below 10 years	10 – 14 Years	15 – 19 Years	20 – 24 Years	25 – 29 Years	30 – 34 Years	35– 39 Years	40 – 44 Years	45 – 49 Years	50 + Years
Lamjung											
Total	90,626	1,096	8,427	38,648	28,351	10,077	2,752	819	275	103	78
Male	35,824	55	972	9,308	14,995	7,481	2,069	607	204	68	65
Female	54,802	1,041	7,455	29,340	13,356	2,596	683	212	71	35	13
In Percent		1.21	9.30	42.65	31.28	11.12	3.04	0.90	0.30	0.11	0.09

Table 22: Population by religion.

Data 2011												
Area/sex	Total	Religion										
		Hindu	Buddhism	Islam	Kirat	Christianity	Prakriti (New)	Bon (New)	Jainism	Bahai	Sikhism	Undefined
Lamjung												
Total	167,724	107,311	55,586	942	23	3,000	67	60	0	5	0	730
Male	75,913	48,550	25,182	454	13	1,337	36	26	0	3	0	312
Female	91,811	58,761	30,404	488	10	1,663	31	34	0	2	0	418
Percent %	63.98	63.98	33.14	0.56	0.01	1.79	0.04	0.04	0.00	0.00	0.00	0.44

Table 24: Population by disability.

Area/Sex	Total	Population without disability	Population having disability of								Sum of all disability	2011 Percent of Disability
			Physical	Blindness / Low Vision	Deaf / Hard To Hearing	Deaf - Blind	Speech Problem	Mental Disability	Intellectual Disable	Multiple Disable		
Lamjung												
Total	167,724	162,979	1,336	623	1,045	88	785	221	157	490	4,745	2.83
Male	75,913	73,381	769	288	535	43	441	123	76	257	2,532	3.34
Female	91,811	89,598	567	335	510	45	344	98	81	233	2,213	2.41

Table 25: Population aged 5 years and above by literacy status.

Area/Sex	Population aged 5 years & above	Population who			Not stated	2011	2001
		Can read & write	Can read only	Can't read and write		Literacy rate in Percent	Literacy rate in Percent
Lamjung							
Total	153,626	109,251	3,791	40,499	85	71.11	56.89
Male	68,736	55,491	1,557	11,666	22	80.73	69.03
Female	84,890	53,760	2,234	28,833	63	63.33	46.33

Table 26 : Population and First language in percent

District		Population	Percent of First language	Male	Female
Lamjung	All Population	167,724		75,913	91,811
1	Nepali	98,318	58.62	44,241	54,077
2	Gurung	49,939	29.77	22,424	27,515
3	Tamang	11,045	6.59	5,123	5,922
4	Newar	3,095	1.85	1,434	1,661
5	Dura	1,621	0.97	674	947
6	Magar	1,435	0.86	738	697
7	Urdu	536	0.32	234	302
8	Bhojpuri	435	0.26	328	107
9	Holmo/Yholmo	241	0.14	113	128
10	Rai (New)	222	0.13	113	109
11	Maithili	156	0.09	100	56
12	Tharu	108	0.06	76	32
13	Kumal	96	0.06	44	52
14	Hindi	83	0.05	59	24
15	Sign Language	73	0.04	43	30
16	Chepanag	57	0.03	33	24
17	Ghale (New)	35	0.02	16	19
18	Bhujel	32	0.02	16	16
19	Thakali	30	0.02	17	13
20	Limbu	21	0.01	14	7
21	Doteli (New)	15	0.01	7	8
22	Others	71	0.04	33	38
23	Not Reported	60	0.04	33	27

Table 27 : Population , caste - ethnicity

Data		2011			
District		Total population in Both sexes	Percent in Cast	Male	Female
Lamjung					
	Total population	167,724		75,913	91,811
1	Gurung	52,421	31.25	23,552	28,869
2	Chhetree	26,823	15.99	11,714	15,109
3	Brahman - Hill	21,386	12.75	9,673	11,713
4	Kami	14,474	8.63	6,572	7,902
5	Tamang	12,121	7.23	5,646	6,475
6	Sarki	8,909	5.31	3,971	4,938
7	Damai/Dholi	6,599	3.93	3,053	3,546
8	Newar	6,223	3.71	2,901	3,322
9	Gharti/Bhujel	3,827	2.28	1,755	2,072
10	Magar	3,757	2.24	1,841	1,916
11	Dura	3,159	1.88	1,354	1,805
12	Kumal	1,699	1.01	760	939
13	Thakuri	1,605	0.96	730	875
14	Dashnami/Sanyasi	1,332	0.79	612	720
15	Musalman	942	0.56	454	488
16	Rai	359	0.21	183	176
17	H Yolmo	248	0.15	115	133
18	Tharu	244	0.15	174	70
19	Ghale	232	0.14	103	129
20	Khawas	212	0.13	88	124
21	Majhi	150	0.09	61	89
22	Gaine	94	0.06	48	46
23	Chebang/Praja	88	0.05	59	29
24	Thakali	59	0.04	30	29
25	Kalwar	55	0.03	44	11
26	Teli	48	0.03	31	17
27	Limbu	44	0.03	29	15
28	Brahman - Tarai	43	0.03	24	19
29	Sunuwar	43	0.03	19	24
30	Kurmi	38	0.02	25	13
31	Kathbaniyan	37	0.02	23	14
32	Koiri/Kushwaha	29	0.02	21	8
33	Mallaha	29	0.02	27	2
34	Badi	28	0.02	10	18

35	Yadav	23	0.01	16	7
36	Chamar/Harijan/Ram	17	0.01	13	4
37	Hajam/Thakur	17	0.01	13	4
38	Bhote	17	0.01	7	10
39	Haluwai	16	0.01	7	9
40	Sonar	12	0.01	5	7
41	Dalit Others	14	0.01	10	4
42	Tarai Others	55	0.03	36	19
43	Undefined Others	184	0.11	92	92
44	Foreigner	12	0.01	12	0

गाविसहरुको वडागत जनसंख्या विवरण

DISTRICT : Lamjung
[37]V.D.C./MUNICIPALITY :
Archalbot [1]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	41	151	66	85
2	28	102	46	56
3	28	115	46	69
4	34	108	43	65
5	58	213	86	127
6	42	158	76	82
7	61	218	92	126
8	44	176	87	89
9	88	364	161	203
TOTAL	424	1,605	703	902

DISTRICT : Lamjung
[37]V.D.C./MUNICIPALITY :
Bahundanda [2]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	12	46	26	20
2	57	333	176	157
3	67	284	135	149
4	55	246	119	127
5	108	432	193	239
6	39	151	67	84
7	78	339	164	175
8	35	135	68	67
9	29	129	62	67
TOTAL	480	2,095	1,010	1,085

DISTRICT : Lamjung
[37]V.D.C./MUNICIPALITY :
Banjhakhet [3]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	141	576	273	303
2	36	178	82	96
3	48	222	99	123
4	32	93	51	42
5	39	123	53	70
6	146	539	245	294
7	71	276	118	158
8	129	520	245	275
9	76	317	143	174
TOTAL	718	2,844	1,309	1,535

DISTRICT : Lamjung
[37]V.D.C./MUNICIPALITY :
Baglungpani [4]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	39	158	76	82
2	25	98	42	56
3	67	299	117	182
4	74	307	124	183
5	64	276	115	161
6	110	433	201	232
7	23	106	43	63
8	62	225	103	122
9	145	556	237	319
TOTAL	609	2,458	1,058	1,400

लमजुङ जिल्लाको वस्तुगत विवरण - २०७०

DISTRICT : Lamjung
[37]

V.D.C./MUNICIPALITY :
Bangre [5]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	75	331	131	200
2	57	234	101	133
3	45	206	91	115
4	38	120	57	63
5	45	171	74	97
6	51	207	102	105
7	32	119	52	67
8	46	182	87	95
9	19	89	37	52
TOTAL	408	1,659	732	927

DISTRICT : Lamjung
[37]

V.D.C./MUNICIPALITY :
Bansar [6]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	97	357	167	190
2	61	253	123	130
3	68	283	130	153
4	30	118	54	64
5	143	650	309	341
6	57	277	137	140
7	35	166	84	82
8	43	207	101	106
9	38	166	78	88
TOTAL	572	2,477	1,183	1,294

DISTRICT : Lamjung
[37]

V.D.C./MUNICIPALITY :
Besishahar [7]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	644	2,272	1,019	1,253
2	1,096	3,996	1,877	2,119
3	532	1,929	847	1,082
4	330	1,309	585	724
5	64	257	108	149
6	69	272	117	155
7	46	196	84	112
8	112	426	177	249
9	1,398	4,785	2,174	2,611
TOTAL	4,291	15,442	6,988	8,454

DISTRICT : Lamjung
[37]

V.D.C./MUNICIPALITY :
Bhalayakharka [8]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	37	164	79	85
2	35	136	57	79
3	48	182	75	107
4	105	373	157	216
5	51	195	79	116
6	68	268	119	149
7	72	284	129	155
8	80	350	173	177
9	53	238	103	135
TOTAL	549	2,190	971	1,219

लमजुङ जिल्लाको वस्तुगत विवरण - २०७०

DISTRICT : Lamjung [37]		V.D.C./MUNICIPALITY : Bharte [9]		
WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	65	189	75	114
2	119	472	212	260
3	49	187	87	100
4	61	246	103	143
5	40	152	60	92
6	39	137	61	76
7	62	244	102	142
8	71	291	128	163
9	78	321	135	186
TOTAL	584	2,239	963	1,276

DISTRICT : Lamjung [37]		V.D.C./MUNICIPALITY : Bhoje [10]		
WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	90	414	181	233
2	46	201	97	104
3	56	216	100	116
4	24	67	34	33
5	28	112	49	63
6	47	191	86	105
7	74	344	166	178
8	62	261	128	133
9	49	186	82	104
TOTAL	476	1,992	923	1,069

DISTRICT : Lamjung [37]		V.D.C./MUNICIPALITY : Bhorletar [11]		
WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	47	180	73	107
2	29	126	57	69
3	38	157	63	94
4	72	278	129	149
5	23	97	53	44
6	121	518	235	283
7	265	1,019	471	548
8	190	722	322	400
9	248	962	429	533
TOTAL	1,033	4,059	1,832	2,227

DISTRICT : Lamjung [37]		V.D.C./MUNICIPALITY : Bhoje Odor [12]		
WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	24	110	49	61
2	50	191	92	99
3	123	487	224	263
4	155	578	235	343
5	91	346	149	197
6	30	122	50	72
7	39	163	80	83
8	960	3,456	1,584	1,872
9	602	2,107	929	1,178
TOTAL	2,074	7,560	3,392	4,168

लमजुङ जिल्लाको वस्तुगत विवरण - २०७०

DISTRICT : Lamjung [37] V.D.C./MUNICIPALITY : Bhujung [13]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	29	111	48	63
2	38	143	69	74
3	46	218	92	126
4	33	145	70	75
5	31	121	50	71
6	42	172	72	100
7	41	180	83	97
8	44	203	93	110
9	49	213	83	130
TOTAL	353	1,506	660	846

DISTRICT : Lamjung [37] V.D.C./MUNICIPALITY : Bhulbhule [14]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	71	303	151	152
2	96	420	183	237
3	112	460	214	246
4	54	240	110	130
5	107	439	185	254
6	45	207	92	115
7	103	395	173	222
8	27	100	48	52
9	97	423	201	222
TOTAL	712	2,987	1,357	1,630

DISTRICT : Lamjung [37] V.D.C./MUNICIPALITY : Bichaur [15]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	61	254	117	137
2	48	176	77	99
3	58	253	117	136
4	53	252	128	124
5	48	157	71	86
6	53	193	79	114
7	56	216	102	114
8	88	375	175	200
9	46	211	102	109
TOTAL	511	2,087	968	1,119

DISTRICT : Lamjung [37] V.D.C./MUNICIPALITY : Chakratirtha [16]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	162	617	284	333
2	140	553	248	305
3	121	514	217	297
4	45	159	68	91
5	209	795	336	459
6	200	783	326	457
7	97	404	171	233
8	131	510	217	293
9	148	676	301	375
TOTAL	1,253	5,011	2,168	2,843

लमजुङ जिल्लाको वस्तुगत विवरण - २०७०

DISTRICT : Lamjung
[37]

V.D.C./MUNICIPALITY :
Chandisthan [17]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	41	170	85	85
2	39	152	72	80
3	35	143	71	72
4	43	157	74	83
5	57	199	83	116
6	49	205	86	119
7	52	183	76	107
8	66	275	129	146
9	110	411	188	223
TOTAL	492	1,895	864	1,031

DISTRICT : Lamjung
[37]

V.D.C./MUNICIPALITY :
Chandreshwor [18]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	33	100	54	46
2	43	141	56	85
3	57	201	97	104
4	51	205	73	132
5	65	233	97	136
6	60	199	74	125
7	74	265	129	136
8	94	360	155	205
9	69	254	109	145
TOTAL	546	1,958	844	1,114

DISTRICT : Lamjung
[37]

V.D.C./MUNICIPALITY :
Chiti [19]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	97	403	181	222
2	82	266	124	142
3	251	976	449	527
4	124	459	198	261
5	51	183	76	107
6	199	801	358	443
7	276	1,209	567	642
8	120	480	207	273
9	99	389	188	201
TOTAL	1,299	5,166	2,348	2,818

DISTRICT : Lamjung
[37]

V.D.C./MUNICIPALITY :
Dhamilikuwa [20]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	168	683	295	388
2	221	851	359	492
3	261	969	434	535
4	74	274	110	164
5	57	207	90	117
6	115	433	186	247
7	63	225	94	131
8	136	531	234	297
9	59	252	107	145
TOTAL	1,154	4,425	1,909	2,516

लमजुङ जिल्लाको वस्तुगत विवरण - २०७०

DISTRICT : Lamjung
[37]

V.D.C./MUNICIPALITY :
Dhodeni [21]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	73	375	173	202
2	64	303	147	156
3	44	194	93	101
4	65	283	129	154
5	47	196	97	99
6	21	94	54	40
7	22	107	47	60
8	159	754	370	384
9	58	319	145	174
TOTAL	553	2,625	1,255	1,370

DISTRICT : Lamjung
[37]

V.D.C./MUNICIPALITY : Dhuseni
[22]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	28	127	49	78
2	36	145	59	86
3	36	130	63	67
4	43	178	74	104
5	42	158	66	92
6	42	181	80	101
7	5	23	10	13
8	36	152	59	93
9	43	160	68	92
TOTAL	311	1,254	528	726

DISTRICT : Lamjung
[37]

V.D.C./MUNICIPALITY :
Dudhpokhari [23]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	57	212	101	111
2	18	62	30	32
3	50	159	73	86
4	50	225	106	119
5	50	209	102	107
6	63	310	139	171
7	68	285	131	154
8	40	167	75	92
9	74	340	144	196
TOTAL	470	1,969	901	1,068

DISTRICT : Lamjung
[37]

V.D.C./MUNICIPALITY :
Duradanda [24]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	102	328	143	185
2	51	176	84	92
3	38	118	49	69
4	42	149	74	75
5	62	205	86	119
6	67	244	112	132
7	52	169	66	103
8	41	163	76	87
9	64	234	108	126
TOTAL	519	1,786	798	988

लमजुङ जिल्लाको वस्तुगत विवरण - २०७०

DISTRICT : Lamjung
[37]

V.D.C./MUNICIPALITY :
Falení [25]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	39	183	92	91
2	23	111	54	57
3	28	142	67	75
4	16	79	41	38
5	23	115	55	60
6	9	35	19	16
7	43	242	110	132
8	43	201	90	111
9	60	297	148	149
TOTAL	284	1,405	676	729

DISTRICT : Lamjung
[37]

V.D.C./MUNICIPALITY : Gaunda
[26]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	111	440	199	241
2	81	394	185	209
3	85	382	165	217
4	50	225	102	123
5	64	253	114	139
6	58	296	146	150
7	56	207	93	114
8	60	243	110	133
9	51	217	105	112
TOTAL	616	2,657	1,219	1,438

DISTRICT : Lamjung
[37]

V.D.C./MUNICIPALITY :
Gaunshahar [27]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	124	470	193	277
2	167	651	291	360
3	237	882	403	479
4	166	647	268	379
5	96	378	165	213
6	269	1,013	440	573
7	273	996	432	564
8	275	1,039	435	604
9	150	535	232	303
TOTAL	1,757	6,611	2,859	3,752

DISTRICT : Lamjung
[37]

V.D.C./MUNICIPALITY :
Ghanpokhara [28]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	110	523	263	260
2	53	262	117	145
3	67	328	147	181
4	67	267	120	147
5	71	302	147	155
6	35	158	80	78
7	67	302	140	162
8	104	477	225	252
9	74	274	121	153
TOTAL	648	2,893	1,360	1,533

लमजुङ जिल्लाको वस्तुगत विवरण - २०७०

DISTRICT : Lamjung
[37]

V.D.C./MUNICIPALITY :
Ghermu [29]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	32	127	56	71
2	14	57	28	29
3	56	257	125	132
4	34	184	76	108
5	75	295	146	149
6	49	217	106	111
7	61	263	124	139
8	25	121	50	71
9	56	255	111	144
TOTAL	402	1,776	822	954

DISTRICT : Lamjung
[37]

V.D.C./MUNICIPALITY : Gilunng
[30]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	27	80	30	50
2	79	278	116	162
3	36	123	54	69
4	50	212	102	110
5	34	118	52	66
6	37	138	63	75
7	51	192	81	111
8	46	180	79	101
9	54	238	111	127
TOTAL	414	1,559	688	871

DISTRICT : Lamjung
[37]

V.D.C./MUNICIPALITY :
Hiletaksar [31]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	32	143	65	78
2	30	115	46	69
3	68	272	110	162
4	55	221	96	125
5	38	183	86	97
6	41	140	48	92
7	34	115	48	67
8	58	241	111	130
9	57	249	115	134
TOTAL	413	1,679	725	954

DISTRICT : Lamjung
[37]

V.D.C./MUNICIPALITY :
Ilampokhari [32]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	59	266	123	143
2	63	259	120	139
3	68	306	135	171
4	92	387	179	208
5	116	539	240	299
6	80	351	147	204
7	27	88	36	52
8	56	201	102	99
9	47	253	122	131
TOTAL	608	2,650	1,204	1,446

लमजुङ जिल्लाको वस्तुगत विवरण - २०७०

DISTRICT : Lamjung
[37]

V.D.C./MUNICIPALITY :
Ishaneshwor [33]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	54	230	110	120
2	119	474	223	251
3	54	211	88	123
4	62	231	99	132
5	25	108	52	56
6	77	313	129	184
7	117	436	188	248
8	170	659	300	359
9	86	329	141	188
TOTAL	764	2,991	1,330	1,661

DISTRICT : Lamjung
[37]

V.D.C./MUNICIPALITY : Jita
[34]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	42	161	74	87
2	49	199	95	104
3	44	162	66	96
4	56	231	99	132
5	63	220	92	128
6	62	195	87	108
7	59	221	93	128
8	61	243	110	133
9	142	559	250	309
TOTAL	578	2,191	966	1,225

DISTRICT : Lamjung
[37]

V.D.C./MUNICIPALITY :
Karapu [35]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	129	574	265	309
2	74	305	131	174
3	45	201	97	104
4	21	90	36	54
5	65	267	120	147
6	50	183	74	109
7	37	138	64	74
8	46	185	88	97
9	50	184	92	92
TOTAL	517	2,127	967	1,160

DISTRICT : Lamjung
[37]

V.D.C./MUNICIPALITY : Khudi
[36]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	315	1,233	549	684
2	115	478	212	266
3	121	552	239	313
4	30	133	67	66
5	25	99	43	56
6	59	247	109	138
7	34	153	68	85
8	71	288	126	162
9	56	218	97	121
TOTAL	826	3,401	1,510	1,891

लमजुङ जिल्लाको वस्तुगत विवरण - २०७०

DISTRICT : Lamjung
[37]

V.D.C./MUNICIPALITY :
Kolki [37]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	30	122	54	68
2	48	187	85	102
3	36	149	72	77
4	41	189	85	104
5	65	226	107	119
6	47	226	101	125
7	30	119	50	69
8	47	211	91	120
9	41	183	83	100
TOTAL	385	1,612	728	884

DISTRICT : Lamjung
[37]

V.D.C./MUNICIPALITY : Kunchha
[38]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	67	262	122	140
2	99	356	147	209
3	68	254	103	151
4	47	157	63	94
5	55	190	83	107
6	42	136	60	76
7	57	221	99	122
8	25	106	50	56
9	54	173	80	93
TOTAL	514	1,855	807	1,048

DISTRICT : Lamjung
[37]

V.D.C./MUNICIPALITY :
Maling [39]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	26	119	58	61
2	35	143	58	85
3	45	192	85	107
4	46	167	76	91
5	56	204	98	106
6	22	79	38	41
7	12	57	30	27
8	35	148	62	86
9	31	115	49	66
TOTAL	308	1,224	554	670

DISTRICT : Lamjung
[37]

V.D.C./MUNICIPALITY :
Mohoriyakot [40]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	44	197	90	107
2	62	254	111	143
3	90	357	148	209
4	37	135	54	81
5	64	254	110	144
6	55	218	87	131
7	55	217	94	123
8	87	303	122	181
9	77	334	160	174
TOTAL	571	2,269	976	1,293

लमजुङ जिल्लाको वस्तुगत विवरण - २०७०

DISTRICT : Lamjung
[37]

V.D.C./MUNICIPALITY :
Nalma [41]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	89	325	141	184
2	80	337	161	176
3	25	74	30	44
4	37	139	64	75
5	44	154	72	82
6	36	140	70	70
7	47	241	120	121
8	37	160	66	94
9	43	209	103	106
TOTAL	438	1,779	827	952

DISTRICT : Lamjung
[37]

V.D.C./MUNICIPALITY : Nauthar
[42]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	72	314	134	180
2	152	652	277	375
3	42	187	86	101
4	35	149	62	87
5	40	163	78	85
6	46	184	68	116
7	35	150	78	72
8	68	252	129	123
9	40	172	78	94
TOTAL	530	2,223	990	1,233

DISTRICT : Lamjung
[37]

V.D.C./MUNICIPALITY :
Neta [43]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	51	237	104	133
2	65	305	144	161
3	48	202	81	121
4	46	177	69	108
5	50	207	100	107
6	54	201	78	123
7	46	177	71	106
8	22	74	27	47
9	34	117	52	65
TOTAL	416	1,697	726	971

DISTRICT : Lamjung
[37]

V.D.C./MUNICIPALITY : Pachok
[44]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	78	327	156	171
2	62	293	129	164
3	81	369	158	211
4	34	151	62	89
5	66	315	153	162
6	49	232	109	123
7	60	201	92	109
8	65	267	130	137
9	66	314	160	154
TOTAL	561	2,469	1,149	1,320

लमजुङ जिल्लाको वस्तुगत विवरण - २०७०

DISTRICT : Lamjung
[37]

V.D.C./MUNICIPALITY :
Parewadanda [45]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	40	173	74	99
2	193	814	350	464
3	62	220	96	124
4	67	266	115	151
5	146	514	213	301
6	39	123	50	73
7	63	231	95	136
8	38	125	53	72
9	58	180	81	99
TOTAL	706	2,646	1,127	1,519

DISTRICT : Lamjung
[37]

V.D.C./MUNICIPALITY : Pasagaun
[46]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	54	246	112	134
2	46	230	108	122
3	52	230	107	123
4	68	302	142	160
5	21	83	39	44
6	47	186	76	110
7	18	81	31	50
8	33	150	64	86
9	43	186	82	104
TOTAL	382	1,694	761	933

DISTRICT : Lamjung
[37]

V.D.C./MUNICIPALITY :
Purankot [47]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	20	81	36	45
2	31	140	62	78
3	40	130	58	72
4	37	146	63	83
5	38	143	61	82
6	38	143	62	81
7	18	85	42	43
8	49	184	82	102
9	30	133	60	73
TOTAL	301	1,185	526	659

DISTRICT : Lamjung
[37]

V.D.C./MUNICIPALITY : Pyarjung
[48]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	79	310	140	170
2	56	238	116	122
3	55	245	117	128
4	60	175	80	95
5	42	170	82	88
6	27	86	35	51
7	30	94	42	52
8	77	311	143	168
9	26	110	54	56
TOTAL	452	1,739	809	930

लमजुङ जिल्लाको वस्तुगत विवरण - २०७०

DISTRICT : Lamjung [37]		V.D.C./MUNICIPALITY : Ramgha [49]		
WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	37	142	66	76
2	38	180	80	100
3	39	167	80	87
4	28	94	45	49
5	100	396	185	211
6	152	554	249	305
7	175	693	316	377
8	78	334	143	191
9	148	598	262	336
TOTAL	795	3,158	1,426	1,732

DISTRICT : Lamjung [37]		V.D.C./MUNICIPALITY : Samibhanjyang [50]		
WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	25	150	74	76
2	28	127	64	63
3	25	136	68	68
4	18	78	39	39
5	37	150	77	73
6	31	155	78	77
7	29	133	69	64
8	93	465	224	241
9	23	123	57	66
TOTAL	309	1,517	750	767

DISTRICT : Lamjung [37]		V.D.C./MUNICIPALITY : Shree Bhanjyang [51]		
WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	26	96	42	54
2	101	425	195	230
3	28	137	59	78
4	46	207	95	112
5	45	145	59	86
6	32	101	43	58
7	22	76	32	44
8	85	296	134	162
9	88	296	149	147
TOTAL	473	1,779	808	971

DISTRICT : Lamjung [37]		V.D.C./MUNICIPALITY : Simpani [52]		
WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	127	505	211	294
2	78	339	149	190
3	94	394	168	226
4	85	358	160	198
5	71	284	120	164
6	64	247	107	140
7	44	154	59	95
8	119	454	213	241
9	138	554	260	294
TOTAL	820	3,289	1,447	1,842

लमजुङ जिल्लाको वस्तुगत विवरण - २०७०

DISTRICT : Lamjung
[37]

V.D.C./MUNICIPALITY :
Sindure [53]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	50	223	87	136
2	44	217	90	127
3	38	178	72	106
4	29	148	62	86
5	9	35	13	22
6	25	100	41	59
7	55	233	103	130
8	42	184	70	114
9	19	73	31	42
TOTAL	311	1,391	569	822

DISTRICT : Lamjung
[37]

V.D.C./MUNICIPALITY :
Sundarbazar [54]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	80	286	125	161
2	185	686	303	383
3	415	1,493	641	852
4	460	1,724	815	909
5	148	543	227	316
6	91	349	129	220
7	57	236	112	124
8	182	722	306	416
9	177	676	282	394
TOTAL	1,795	6,715	2,940	3,775

DISTRICT : Lamjung
[37]

V.D.C./MUNICIPALITY :
Suryapal [55]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	31	125	60	65
2	27	90	41	49
3	19	54	23	31
4	18	59	23	36
5	31	104	39	65
6	68	255	103	152
7	40	136	52	84
8	38	123	60	63
9	177	616	261	355
TOTAL	449	1,562	662	900

DISTRICT : Lamjung
[37]

V.D.C./MUNICIPALITY : Taghring
[56]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	152	682	334	348
2	77	288	137	151
3	58	275	130	145
4	48	260	117	143
5	27	110	55	55
6	50	209	110	99
7	19	85	43	42
8	43	201	88	113
9	47	208	99	109
TOTAL	521	2,318	1,113	1,205

लमजुङ जिल्लाको वस्तुगत विवरण - २०७०

DISTRICT : Lamjung
[37]

V.D.C./MUNICIPALITY :
Tangrang Taksar [57]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	36	139	64	75
2	38	132	58	74
3	15	52	25	27
4	64	281	122	159
5	42	179	73	106
6	28	86	32	54
7	56	229	103	126
8	94	381	182	199
9	246	945	419	526
TOTAL	619	2,424	1,078	1,346

DISTRICT : Lamjung
[37]

V.D.C./MUNICIPALITY : Tarku
[58]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	44	172	86	86
2	30	134	56	78
3	73	289	125	164
4	64	252	105	147
5	37	150	67	83
6	55	216	96	120
7	71	260	114	146
8	36	176	93	83
9	13	50	22	28
TOTAL	423	1,699	764	935

DISTRICT : Lamjung
[37]

V.D.C./MUNICIPALITY :
Tarkughat [59]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	92	374	159	215
2	71	273	119	154
3	125	473	213	260
4	45	179	88	91
5	122	469	203	266
6	73	258	118	140
7	71	256	114	142
8	107	391	160	231
9	66	220	92	128
TOTAL	772	2,893	1,266	1,627

DISTRICT : Lamjung
[37]

V.D.C./MUNICIPALITY : Udipur
[60]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
1	111	421	201	220
2	86	358	169	189
3	162	625	289	336
4	96	410	192	218
5	26	101	46	55
6	79	301	133	168
7	53	189	66	123
8	38	143	58	85
9	47	144	56	88
TOTAL	698	2,692	1,210	1,482

DISTRICT : Lamjung
[37]

V.D.C./MUNICIPALITY :
Institutional [999]

WARD	HOUSEHOLD	POPULATION		
		TOTAL	MALE	FEMALE
	31	1,574	1,418	156
TOTAL	31	1,574	1,418	156

गाविसगत रुपमा घरधुरी तथा जनसंख्या सम्बन्धी विवरण

Lamjung

Table 1.1: Households by ownership of house/housing unit In use.

V.D.C. / Municipality	Total	Ownership of house/housing unit			
		Owned	Rented	Institutional	Others
Archalbot	424	403	19	1	1
Bahundanda	480	436	39	0	5
Banjhakhet	718	674	34	1	9
Baglungpani	609	553	41	3	12
Bangre	408	403	0	0	5
Bansar	572	547	16	8	1
Besishahar	4,291	1,888	2,317	63	23
Bhalayakharka	549	518	29	0	2
Bharte	584	548	30	1	5
Bhoje	476	471	4	0	1
Bhorletar	1,033	740	263	5	25
Bhote Odar	2,074	1,240	749	56	29
Bhujung	353	329	7	1	16
Bhulbhule	712	640	58	0	14
Bichaur	511	483	14	1	13
Chakratirtha	1,253	1,168	77	5	3
Chandisthan	492	442	48	0	2
Chandreshwor	546	502	20	3	21
Chiti	1,299	1,191	75	2	31
Dhamilikuwa	1,154	1,105	38	5	6
Dhodeni	553	523	14	0	16
Dhuseni	311	303	1	0	7
Dudhpokhari	470	467	1	1	1
Duradanda	519	490	16	1	12
Faleni	284	264	7	1	12
Gaunda	616	581	25	4	6
Gaunshahar	1,757	1,544	208	1	4
Ghanpokhara	648	622	16	3	7
Ghermu	402	383	18	1	0
Gilunng	414	353	56	5	0
Hiletaksar	413	389	13	1	10
Ilampokhari	608	594	11	0	3
Ishaneshwor	764	648	95	0	21
Jita	578	566	6	0	6
Karapu	517	476	4	9	28
Khudi	826	744	73	5	4
Kolki	385	377	6	1	1
Kunchha	514	479	27	1	7
Maling	308	295	3	0	10
Mohoriyakot	571	550	7	2	12
Nalma	438	430	3	2	3
Nauthar	530	498	29	3	0
Neta	416	398	17	1	0
Pachok	561	542	19	0	0
Parewadanda	706	683	9	0	14

Table 1.1: Households by ownership of house/housing unit In use.

V.D.C. / Municipality	Total	Ownership of house/housing unit			
		Owned	Rented	Institutional	Others
Pasagaun	382	347	0	0	35
Purankot	301	285	1	0	15
Pyarjung	452	441	4	0	7
Ramgha	795	714	78	3	0
Samibhanjyang	309	284	3	0	22
Shree Bhanjyang	473	438	24	1	10
Simpani	820	729	61	3	27
Sindure	311	305	1	3	2
Sundarbazar	1,795	1,314	443	26	12
Suryapal	449	402	38	0	9
Taghring	521	466	49	1	5
Tangrang Taksar	619	562	52	1	4
Tarku	423	409	12	1	1
Tarkughat	772	734	23	2	13
Udipur	698	596	77	3	22
Uttar Kanya	281	254	10	2	15
Total	42,048	35,760	5,438	243	607

Table 1.2: Households by foundation of house/housing unit.

VDC / Municipality	Total	Type of foundation of house					
		Mud bonded bricks/stone	Cement bonded bricks/stone	RCC with pillar	Wooden pillar	Others	Not Stated
Archalbot	424	392	8	5	17	0	2
Bahundanda	480	463	2	0	13	0	2
Banjhakhet	718	677	11	6	23	0	1
Baglungpani	609	599	2	0	1	0	7
Bangre	408	393	1	0	12	0	2
Bansar	572	526	43	0	1	0	2
Besishahar	4,291	844	1,539	1,798	65	5	40
Bhalayakharka	549	525	7	0	16	0	1
Bharte	584	561	3	0	19	0	1
Bhoje	476	461	1	0	12	0	2
Bhorletar	1,033	640	118	163	108	0	4
Bhote Odar	2,074	858	649	508	42	2	15
Bhujung	353	346	0	0	5	0	2
Bhulbhule	712	622	32	0	55	0	3
Bichaur	511	491	1	0	14	1	4
Chakratirtha	1,253	1,082	65	45	59	0	2
Chandisthan	492	415	37	33	4	0	3
Chandreshwor	546	535	4	0	1	1	5
Chiti	1,299	1,197	17	7	73	0	5
Dhamilikuwa	1,154	1,022	23	11	95	1	2
Dhoden	553	533	7	0	10	1	2
Dhuseni	311	307	3	1	0	0	0
Dudhpokhari	470	455	1	0	12	1	1
Duradanda	519	509	2	6	2	0	0
Faleni	284	264	0	0	20	0	0
Gaunda	616	609	0	0	7	0	0
Gaunshahar	1,757	1,483	55	185	24	3	7
Ghanpokhara	648	602	28	0	14	0	4
Ghermu	402	387	5	0	7	0	3
Gilunng	414	404	6	0	3	0	1
Hiletaksar	413	405	4	0	4	0	0
Ilampokhari	608	603	1	0	3	0	1
Ishaneshwor	764	599	82	0	74	1	8
Jita	578	569	8	0	0	0	1
Karapu	517	487	10	0	19	1	0
Khudi	826	690	79	37	17	2	1
Kolki	385	377	1	0	5	1	1
Kunchha	514	497	11	0	2	0	4
Maling	308	304	0	0	2	0	2
Mohoriyakot	571	560	0	0	4	0	7
Nalma	438	421	8	1	7	0	1
Nauthar	530	512	11	2	4	0	1
Neta	416	411	2	1	0	0	2
Pachok	561	547	1	0	12	1	0
Parewadanda	706	677	2	16	6	5	0

Table 1.2: Households by foundation of house/housing unit.

VDC / Municipality	Total	Type of foundation of house					
		Mud bonded bricks/stone	Cement bonded bricks/stone	RCC with pillar	Wooden pillar	Others	Not Stated
Pasagaun	382	380	0	0	2	0	0
Purankot	301	301	0	0	0	0	0
Pyarjung	452	434	0	0	9	0	9
Ramgha	795	515	131	140	8	0	1
Samibhanjyang	309	297	1	0	10	0	1
Shree Bhanjyang	473	457	1	0	12	1	2
Simpani	820	757	34	14	13	0	2
Sindure	311	309	1	0	0	0	1
Sundarbazar	1,795	910	203	633	24	3	22
Suryapal	449	375	13	57	1	1	2
Taghring	521	496	16	0	7	1	1
Tangrang Taksar	619	539	15	62	1	0	2
Tarku	423	378	21	19	4	1	0
Tarkughat	772	724	9	0	23	4	12
Udipur	698	583	67	24	18	2	4
Uttar Kanya	281	278	1	0	1	1	0
Total	42,048	33,594	3,403	3,774	1,026	40	211

Table 1.3: Households by outer wall of house/housing unit.

VDC / Municipality	Total	Type of outer wall						
		Mud bonded bricks/stone	Cement bonded bricks/stone	Wood/planks	Bamboo	Unbaked brick	Others	Not Stated
Archalbot	424	369	27	9	15	0	2	2
Bahundanda	480	443	5	9	19	0	2	2
Banjhakhet	718	654	27	14	19	0	3	1
Baglungpani	609	576	13	2	11	0	0	7
Bangre	408	382	12	6	6	0	0	2
Bansar	572	523	45	2	0	0	0	2
Besishahar	4,291	650	3,531	32	29	2	7	40
Bhalayakharka	549	509	19	12	8	0	0	1
Bharte	584	555	6	20	2	0	0	1
Bhoje	476	457	2	4	11	0	0	2
Bhorletar	1,033	603	317	36	73	0	0	4
Bhote Odar	2,074	618	1,379	13	19	2	28	15
Bhujung	353	338	1	0	0	0	0	14
Bhulbhule	712	603	32	48	17	0	9	3
Bichaur	511	485	3	3	13	0	3	4
Chakratirtha	1,253	993	194	18	45	1	0	2
Chandisthan	492	361	120	5	3	0	0	3
Chandreshwor	546	529	9	1	1	0	1	5
Chiti	1,299	1,123	98	2	71	0	0	5
Dhamilikuwa	1,154	941	115	7	87	1	0	3
Dhodeni	553	511	7	16	15	0	1	3
Dhuseni	311	275	36	0	0	0	0	0
Dudhpokhari	470	452	3	2	12	0	0	1
Duradanda	519	508	9	0	2	0	0	0
Faleni	284	260	0	7	17	0	0	0
Gaunda	616	597	5	10	4	0	0	0
Gaunshahar	1,757	1,298	397	17	35	0	3	7
Ghanpokhara	648	595	31	10	5	0	0	7
Ghermu	402	360	31	8	0	0	0	3
Gilunng	414	387	21	5	0	0	0	1
Hiletaksar	413	400	8	2	3	0	0	0
Ilampokhari	608	594	5	5	2	0	0	2
Ishaneshwor	764	595	86	29	37	3	6	8
Jita	578	543	34	0	0	0	0	1
Karapu	517	487	9	15	5	0	1	0
Khudi	826	642	150	15	12	0	6	1
Kolki	385	376	0	6	1	0	1	1
Kunchha	514	491	12	0	7	0	0	4
Maling	308	298	1	1	6	0	0	2
Mohoriyakot	571	550	4	1	7	0	2	7
Nalma	438	407	23	4	3	0	0	1
Nauthar	530	507	13	6	2	0	1	1
Neta	416	409	4	1	0	0	0	2
Pachok	561	541	5	0	14	0	1	0
Parewadanda	706	671	23	0	12	0	0	0

Table 1.3: Households by outer wall of house/housing unit.

VDC / Municipality	Total	Type of outer wall						
		Mud bonded bricks/stone	Cement bonded bricks/stone	Wood/planks	Bamboo	Unbaked brick	Others	Not Stated
Pasagaun	382	378	0	2	2	0	0	0
Purankot	301	292	9	0	0	0	0	0
Pyarjung	452	409	25	0	9	0	0	9
Ramgha	795	477	298	13	6	0	0	1
Samibhanjyang	309	297	1	7	3	0	0	1
Shree Bhanjyang	473	446	3	2	19	0	1	2
Simpani	820	705	71	9	30	0	3	2
Sindure	311	297	11	2	0	0	0	1
Sundarbazar	1,795	804	925	25	12	3	4	22
Suryapal	449	373	71	1	1	0	1	2
Taghring	521	435	32	41	5	0	7	1
Tangrang Taksar	619	538	77	1	1	0	0	2
Tarku	423	385	32	2	3	0	0	1
Tarkughat	772	691	25	6	38	0	0	12
Udipur	698	522	144	10	14	0	4	4
Uttar Kanya	281	278	2	1	0	0	0	0
Total	42,048	31,793	8,598	525	793	12	97	230

Table 1.4: Households by roof of house/housing unit.

VDC / Municipality	Total	Roof of the House							
		Thatch/ straw	Galvanized iron	Tile / slate	RCC	Wood/ planks	Mud	Others	Not Stated
Archalbot	424	21	345	44	11	1	0	0	2
Bahundanda	480	42	405	31	0	0	0	0	2
Banjhakhet	718	74	559	77	7	0	0	0	1
Baglungpani	609	44	344	38	0	177	0	0	6
Bangre	408	171	230	3	1	0	0	0	3
Bansar	572	75	482	10	3	0	0	0	2
Besishahar	4,291	25	1,170	8	3,041	0	0	3	44
Bhalayakharka	549	94	360	90	4	0	0	0	1
Bharte	584	25	284	269	4	1	0	0	1
Bhoje	476	56	366	50	0	0	0	0	4
Bhorletar	1,033	122	586	48	268	4	0	0	5
Bhote Odar	2,074	73	886	34	1,057	1	0	2	21
Bhujung	353	30	144	178	0	0	0	0	1
Bhulbhule	712	42	592	63	5	6	0	1	3
Bichaur	511	51	164	291	1	1	0	0	3
Chakratirtha	1,253	141	837	190	79	3	0	0	3
Chandisthan	492	49	392	9	35	0	0	0	7
Chandreshwor	546	145	384	7	4	0	0	1	5
Chiti	1,299	123	1,139	10	10	12	0	0	5
Dhamilikuwa	1,154	71	971	87	21	1	0	0	3
Dhodeni	553	148	331	53	1	16	0	1	3
Dhuseni	311	98	209	2	2	0	0	0	0
Dudhpokhari	470	35	114	281	1	38	0	0	1
Duradanda	519	102	404	6	7	0	0	0	0
Faleni	284	73	130	81	0	0	0	0	0
Gaunda	616	142	369	104	0	1	0	0	0
Gaunshahar	1,757	54	1,225	258	207	2	0	4	7
Ghanpokhara	648	103	516	20	0	5	0	0	4
Ghermu	402	23	310	62	3	0	0	0	4
Gilunng	414	49	361	3	0	0	0	0	1
Hiletaksar	413	40	367	6	0	0	0	0	0
Ilampokhari	608	79	189	336	0	3	0	0	1
Ishaneshwor	764	93	599	5	58	0	0	0	9
Jita	578	230	330	12	5	0	0	0	1
Karapu	517	80	417	18	1	0	0	0	1
Khudi	826	122	607	40	54	0	0	2	1
Kolki	385	69	201	114	0	0	0	0	1
Kunchha	514	160	337	4	9	0	0	0	4
Maling	308	25	271	5	1	0	0	1	5
Mohoriyakot	571	95	410	59	0	0	0	0	7
Nalma	438	25	394	16	1	0	0	0	2
Nauthar	530	101	411	6	11	0	0	0	1
Neta	416	160	249	4	1	0	0	0	2
Pachok	561	106	272	182	0	1	0	0	0
Parewadanda	706	87	595	10	14	0	0	0	0

Table 1.4: Households by roof of house/housing unit.

VDC / Municipality	Total	Roof of the House							
		Thatch/ straw	Galvanized iron	Tile / slate	RCC	Wood/ planks	Mud	Others	Not Stated
Pasagaun	382	19	187	174	1	0	0	0	1
Purankot	301	42	215	42	0	0	0	0	2
Pyarjung	452	56	323	64	0	0	0	0	9
Ramgha	795	123	366	75	229	1	0	0	1
Samibhanjyang	309	107	175	26	0	0	0	0	1
Shree Bhanjyang	473	57	333	81	0	0	0	0	2
Simpani	820	63	643	89	22	1	0	0	2
Sindure	311	130	180	0	0	0	0	0	1
Sundarbazar	1,795	14	995	7	752	2	0	2	23
Suryapal	449	136	216	29	65	0	0	0	3
Taghring	521	27	443	47	0	1	0	2	1
Tangrang Taksar	619	141	374	39	63	0	0	0	2
Tarku	423	45	343	15	20	0	0	0	0
Tarkughat	772	88	600	67	2	0	0	0	15
Udipur	698	40	509	94	50	1	0	0	4
Uttar Kanya	281	9	264	7	0	0	0	0	1
Total	42,048	4,870	26,424	4,080	6,131	279	0	19	245

Lamjung

Table 1.5: Households by main source of drinking water.

VDC / Municipality	Total household	Main source of drinking water							Not Stated
		Tap/piped water	Tubewell / handpump	Covered well/kuwa	Uncovered well/kuwa	Spout water	River /stream	Others	
Archabot	424	363	2	18	22	15	4	0	0
Bahundanda	480	479	0	0	0	0	0	0	1
Banjhakhet	718	716	0	0	1	0	0	0	1
Baglungpani	609	592	0	1	11	0	0	0	5
Bangre	408	398	0	4	4	0	0	0	2
Bansar	572	568	0	0	0	2	0	0	2
Besishahar	4,291	4,100	4	7	5	100	4	49	22
Bhalayakharka	549	389	0	13	24	121	1	0	1
Bharte	584	377	0	0	58	148	1	0	0
Bhoje	476	456	1	0	0	6	11	0	2
Bhorfetar	1,033	870	0	0	56	102	0	0	5
Bhote Odar	2,074	1,903	41	32	40	29	12	6	11
Bhujung	353	344	0	0	0	5	0	0	4
Bhulbhule	712	701	0	0	1	5	4	0	1
Bichaur	511	392	1	5	42	70	1	0	0
Chakratirtha	1,253	1,095	0	0	79	71	5	1	2
Chandisthan	492	479	0	2	8	1	0	0	2
Chandreshwor	546	488	1	0	1	51	0	0	5
Chiti	1,299	932	2	0	56	309	0	0	0
Dhamilikuwa	1,154	860	6	10	99	144	32	1	2
Dhodeni	553	360	0	0	18	174	0	0	1
Dhuseni	311	306	0	0	5	0	0	0	0
Dudhpokhari	470	432	0	1	0	33	3	0	1
Duradanda	519	438	0	1	13	64	1	2	0
Faleni	284	269	0	0	8	6	1	0	0
Gaunda	616	555	1	0	9	50	1	0	0
Gaunshahar	1,757	1,647	3	36	2	62	1	0	6
Ghanpokhara	648	599	0	0	3	31	12	0	3
Ghermu	402	398	0	1	1	0	0	0	2
Gilunng	414	400	0	4	8	1	0	0	1

Table 1.5: Households by main source of drinking water.

VDC / Municipality	Total household	Main source of drinking water						
		Tap/piped water	Tubewell / handpump	Covered well/kuwa	Uncovered well/kuwa	Spout water	River /stream	Others
Hiletaksar	413	403	0	0	3	7	0	0
Ilampokhari	608	573	0	8	0	26	0	0
Ishaneshwor	764	735	0	1	11	8	3	0
Jita	578	290	1	18	52	217	0	0
Karapu	517	237	3	85	156	23	13	0
Khudi	826	808	0	0	6	12	0	0
Kolki	385	381	0	1	3	0	0	0
Kunchha	514	171	0	1	0	340	0	0
Maling	308	299	0	7	0	1	0	0
Mohoriyakot	571	504	1	12	27	19	2	0
Nalma	438	412	1	0	16	6	3	0
Nauthar	530	501	0	1	10	17	0	0
Neta	416	389	0	0	0	27	0	0
Pachok	561	550	0	0	3	7	1	0
Parewadanda	706	597	0	60	23	23	3	0
Pasagaun	382	376	1	1	3	0	1	0
Purankot	301	295	0	2	1	3	0	0
Pyarjung	452	389	0	0	10	44	0	0
Ramgha	795	745	4	17	8	21	0	0
Samibhanjyang	309	122	0	0	35	149	2	0
Shree Bhanjyang	473	379	3	1	36	52	0	0
Simpani	820	696	0	1	11	109	1	0
Sindure	311	305	0	0	0	5	0	0
Sundarbazar	1,795	1,607	25	9	2	117	16	0
Suryapal	449	379	0	4	18	46	0	0
Taghring	521	502	0	0	0	19	0	0
Tangrang Taksar	619	413	0	3	16	177	8	0
Tarku	423	399	1	0	10	13	0	0
Tarkughat	772	726	1	5	13	16	9	0
Udipur	698	674	0	1	2	15	0	2
Uttar Kanya	281	269	0	0	0	12	0	0
Total	42,048	37,032	103	373	1,049	3,131	156	61
								143

Lamjung

Table 1.6: Households by usual type of fuel used for cooking

VDC/ Municipality	Total household	Fuel usually used for cooking							Electricity	Others	Not Stated
		Wood / firewood	Kerosene	LP gas	Santhi/ guitha (cow dung)	Bio gas					
Archalbot	424	376	0	24	0	20		4	0		0
Bahundanda	480	457	1	15	0	3		2	1		1
Banihakhet	718	596	2	40	0	79		0	0		1
Baglungpani	609	588	0	15	0	1		0	0		5
Bangre	408	396	1	6	0	1		2	0		2
Bansar	572	526	4	32	0	8		0	0		2
Besishahar	4,291	537	28	3,560	3	130		1	9		23
Bhalayakharka	549	443	0	28	1	76		0	0		1
Bharte	584	530	0	18	0	36		0	0		0
Bhoje	476	474	0	0	0	0		0	0		2
Bhorletar	1,033	623	0	289	1	113		0	2		5
Bhote Odar	2,074	523	5	1,351	1	179		1	3		11
Bhujung	353	345	1	1	0	0		1	0		5
Bhulbhule	712	656	2	43	0	9		0	0		2
Bichaur	511	497	2	3	1	8		0	0		0
Chakratirtha	1,253	688	5	105	1	451		1	0		2
Chandisthan	492	361	1	46	1	81		0	0		2
Chandreshwor	546	423	3	27	0	88		0	0		5
Chiti	1,299	915	5	101	6	266		3	1		2
Dhamilikawa	1,154	609	1	53	1	485		3	0		2
Dhodeni	553	538	4	6	0	4		0	0		1
Dhuseni	311	206	0	8	0	96		1	0		0
Dudhpokhari	470	466	0	1	0	2		0	0		1
Duradanda	519	363	1	24	0	128		3	0		0
Faleni	284	279	4	0	0	1		0	0		0
Gaunda	616	601	2	9	0	0		4	0		0
Gaunshahar	1,757	1,186	11	296	1	256		0	0		7
Ghanpokhara	648	638	3	4	0	0		0	0		3
Ghermu	402	386	0	14	0	0		0	0		2
Gilung	414	405	0	3	4	1		0	0		1

Table 1.6: Households by usual type of fuel used for cooking

VDC/ Municipality	Total household	Fuel usually used for cooking							Electricity	Others	Not Stated
		Wood / firewood	Kerosene	LP gas	Santhi/ guitha (cow dung)	Bio gas					
Hiletaksar	413	401	1	8	0	3	0	0	0	0	0
Ilampokhari	608	574	3	1	0	29	0	0	0	0	1
Ishaneshwor	764	499	1	87	5	165	0	0	1	0	6
Jita	578	526	0	4	2	46	0	0	0	0	0
Karapu	517	495	2	6	4	10	0	0	0	0	0
Khudi	826	632	2	158	1	33	0	0	0	0	0
Kolki	385	369	2	0	0	14	0	0	0	0	0
Kunchha	514	437	1	31	1	41	1	0	0	0	2
Maling	308	303	3	0	1	0	0	0	0	0	1
Mohoriyakot	571	517	9	11	1	25	0	0	2	0	6
Nalma	438	412	0	9	0	17	0	0	0	0	0
Nauthar	530	453	1	33	0	42	0	0	0	0	1
Neta	416	340	2	29	0	45	0	0	0	0	0
Pachok	561	533	0	13	0	15	0	0	0	0	0
Parewadanda	706	393	6	39	1	266	1	0	0	0	0
Pasagaun	382	382	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Purankot	301	288	0	0	0	13	0	0	0	0	0
Pyarjung	452	433	0	8	0	2	0	0	0	0	9
Ramgha	795	613	0	83	0	99	0	0	0	0	0
Samibhaniyang	309	299	0	2	0	7	0	0	0	0	1
Shree Bhaniyang	473	422	0	13	0	35	1	0	0	0	2
Simpani	820	650	2	74	2	90	0	0	0	0	2
Sindure	311	307	0	2	0	1	0	0	0	0	1
Sundarbazar	1,795	597	19	882	4	260	11	2	2	0	20
Suryapal	449	348	1	31	0	67	0	0	0	0	2
Taghring	521	468	0	53	0	0	0	0	0	0	0
Tangrang Taksar	619	479	2	81	13	40	2	0	0	0	2
Tarku	423	326	2	33	1	61	0	0	0	0	0
Tarkughat	772	394	1	51	1	322	1	0	0	0	2
Udipur	698	461	3	125	1	94	10	0	0	0	4
Uttar Kanya	281	273	0	8	0	0	0	0	0	0	0
Total	42,048	29,255	149	7,997	59	4,364	53	21	150		

Table 1.7: Households by usual source of lighting.

VDC/ Municipality	Total household	Fuel usually used for lighting					
		Electricity	Kerosene	Bio gas	Solar	Others	Not Stated
Archalbot	424	394	29	0	0	1	0
Bahundanda	480	383	72	0	24	0	1
Banjhakhet	718	607	105	0	2	3	1
Baglungpani	609	562	35	1	0	6	5
Bangre	408	207	83	1	115	0	2
Bansar	572	94	342	3	131	0	2
Besishahar	4,291	4,223	32	10	0	2	24
Bhalayakharka	549	505	41	1	1	0	1
Bharte	584	559	25	0	0	0	0
Bhoje	476	179	10	0	285	0	2
Bhorletar	1,033	890	42	1	27	68	5
Bhote Odar	2,074	2,016	40	5	1	1	11
Bhujung	353	336	6	1	5	0	5
Bhulbhule	712	569	104	5	29	3	2
Bichaur	511	384	89	1	37	0	0
Chakratirtha	1,253	1,033	192	5	20	1	2
Chandisthan	492	473	13	1	0	3	2
Chandreshwor	546	495	42	3	1	0	5
Chiti	1,299	1,192	67	7	1	30	2
Dhamilikuwa	1,154	999	148	4	1	0	2
Dhodeni	553	51	436	0	59	6	1
Dhuseni	311	291	18	2	0	0	0
Dudhpokhari	470	449	19	0	0	1	1
Duradanda	519	483	33	2	0	1	0
Faleni	284	0	242	0	42	0	0
Gaunda	616	458	130	1	27	0	0
Gaunshahar	1,757	1,650	93	3	1	3	7
Ghanpokhara	648	464	157	0	21	3	3
Ghermu	402	389	10	0	0	1	2
Gilunng	414	11	146	1	255	0	1
Hiletaksar	413	368	44	1	0	0	0
Ilampokhari	608	207	205	1	193	1	1
Ishaneshwor	764	124	138	8	367	122	5
Jita	578	537	36	0	2	3	0
Karapu	517	1	269	1	218	28	0
Khudi	826	657	123	3	43	0	0
Kolki	385	2	212	1	170	0	0
Kunchha	514	472	38	0	0	2	2
Maling	308	1	198	0	103	5	1
Mohoriyakot	571	0	403	0	142	20	6
Nalma	438	387	39	0	12	0	0
Nauthar	530	285	67	1	40	136	1
Neta	416	258	129	2	26	1	0
Pachok	561	211	285	0	65	0	0
Parewadanda	706	659	45	1	1	0	0

Table 1.7: Households by usual source of lighting.

VDC/ Municipality	Total household	Fuel usually used for lighting					
		Electricity	Kerosene	Bio gas	Solar	Others	Not Stated
Pasagaun	382	221	64	0	93	4	0
Purankot	301	293	8	0	0	0	0
Pyarjung	452	16	278	0	149	0	9
Ramgha	795	770	24	0	1	0	0
Samibhanjyang	309	224	61	1	20	2	1
Shree Bhanjyang	473	416	53	1	1	0	2
Simpani	820	736	76	1	3	2	2
Sindure	311	278	26	1	5	0	1
Sundarbazar	1,795	1,706	57	12	0	0	20
Suryapal	449	234	128	5	22	58	2
Taghring	521	423	87	2	7	2	0
Tangrang Taksar	619	591	20	5	1	0	2
Tarku	423	337	71	1	11	3	0
Tarkughat	772	678	78	4	2	8	2
Udipur	698	636	49	0	0	9	4
Uttar Kanya	281	228	43	0	10	0	0
Total	42,048	32,302	6,155	110	2,792	539	150

Lamjung

Table 1.8: Households by type of toilet.

V.D.C. / Municipality	Total households	Households without toilet facility	Households with toilet facility of		Toilet facility not stated
			Flush toilet	Ordinary toilet	
Archalbot	424	105	256	63	0
Bahundanda	480	68	109	302	1
Banjhakhet	718	28	466	223	1
Baglungpani	609	16	484	105	4
Bangre	408	9	69	328	2
Bansar	572	249	221	100	2
Besishahar	4,291	69	3,896	302	24
Bhalayakharka	549	93	361	94	1
Bharte	584	129	227	228	0
Bhoje	476	269	111	94	2
Bhorletar	1,033	88	608	332	5
Bhote Odar	2,074	27	1,729	307	11
Bhujung	353	233	12	106	2
Bhulbhule	712	215	276	219	2
Bichaur	511	161	208	142	0
Chakratirtha	1,253	364	692	195	2
Chandisthan	492	7	467	16	2
Chandreshwor	546	39	331	171	5
Chiti	1,299	188	737	372	2
Dhamilikuwa	1,154	57	626	469	2
Dhodeni	553	371	106	75	1
Dhuseni	311	55	182	74	0
Dudhpokhari	470	121	180	168	1
Duradanda	519	44	342	133	0
Faleni	284	211	59	14	0
Gaunda	616	277	193	146	0
Gaunshahar	1,757	59	1,390	301	7
Ghanpokhara	648	303	250	92	3
Ghermu	402	102	288	10	2
Gilunng	414	75	229	109	1
Hiletaksar	413	139	172	102	0
Ilampokhari	608	453	125	29	1
Ishaneshwor	764	77	456	226	5
Jita	578	89	326	163	0
Karapu	517	253	135	129	0
Khudi	826	231	334	261	0
Kolki	385	99	229	57	0
Kunchha	514	50	321	141	2
Maling	308	92	141	74	1
Mohoriyakot	571	117	252	196	6
Nalma	438	103	291	44	0
Nauthar	530	290	218	21	1
Neta	416	70	178	168	0
Pachok	561	374	171	16	0

Table 1.8: Households by type of toilet.

V.D.C. / Municipality	Total households	Households without toilet facility	Households with toilet facility of		Toilet facility not stated
			Flush toilet	Ordinary toilet	
Parewadanda	706	12	655	39	0
Pasagaun	382	127	189	66	0
Purankot	301	68	177	56	0
Pyarjung	452	178	176	89	9
Ramgha	795	50	535	210	0
Samibhanjyang	309	53	87	168	1
Shree Bhanjyang	473	146	231	94	2
Simpani	820	147	473	198	2
Sindure	311	11	155	144	1
Sundarbazar	1,795	48	1,483	244	20
Suryapal	449	67	264	116	2
Taghring	521	235	217	69	0
Tangrang Taksar	619	97	234	286	2
Tarku	423	6	411	6	0
Tarkughat	772	166	455	149	2
Udipur	698	89	415	190	4
Uttar Kanya	281	72	196	13	0
Total	42,048	8,041	24,807	9,054	146

Lamjung

Table 1.9: Households by types of household facilities

Area	Total	Without any facility	At least one facility	Household having facility of												Not stated
				Radio	Television	Cable Television	Computer	Internet	Telephone	Mobile Phone	Motor	Motor-cycle	Cycle	Other vehicle	Refrigerator	
Archalbot	424	67	356	191	134	108	8	5	4	279	0	0	0	1	9	1
Bahundanda	480	103	371	220	36	182	7	13	1	332	0	0	0	0	12	6
Banjhakhet	718	119	598	470	94	159	9	3	4	492	0	4	0	0	20	1
Baglungpani	609	56	525	398	186	153	7	6	9	450	0	0	2	0	0	28
Bangre	408	42	365	321	64	19	4	0	5	307	0	0	0	0	0	1
Bansar	572	74	420	351	22	0	0	0	0	284	0	0	0	1	0	78
Besishahr	4,291	129	4,104	2,360	463	2,843	559	262	502	3,739	48	311	142	10	850	58
Bhalayakharka	549	77	468	410	216	60	6	1	21	394	2	1	2	3	7	4
Bharte	584	45	538	430	178	28	6	0	15	474	1	0	0	0	9	1
Bhoje	476	53	410	367	56	1	1	0	2	296	0	2	0	0	0	13
Bhorlelar	1,033	45	942	690	209	302	38	18	40	822	2	14	17	3	35	46
Bhote Odar	2,074	113	1,913	847	331	1,201	169	54	21	1,698	9	114	37	2	350	48
Bhujung	353	83	270	169	40	69	1	0	19	164	0	0	1	0	0	0
Bhulbhule	712	154	540	273	54	203	3	3	2	469	0	1	0	0	11	18
Bichaur	511	66	430	389	124	3	0	0	11	327	0	0	2	0	0	15
Chakratirtha	1,253	200	1,047	699	424	172	13	1	50	808	1	2	3	1	0	6
Chandisthan	492	28	445	369	5	276	11	0	0	389	0	6	3	3	26	19
Chandreshwor	546	86	460	397	265	17	7	2	8	366	0	2	2	0	7	0
Chiti	1,299	139	1,147	831	313	278	7	2	9	930	1	4	2	0	18	13
Dhamliikuwa	1,154	169	966	625	353	211	8	1	1	774	2	1	4	0	19	19
Dhodeni	553	132	358	294	3	0	0	0	0	199	0	3	0	0	0	63
Dhuseni	311	34	270	210	82	13	2	0	0	232	0	3	1	0	0	7
Dudhpokhari	470	77	393	383	32	1	0	0	3	172	0	1	1	0	0	0
Duradanda	519	59	450	356	247	32	6	3	12	383	0	2	1	0	0	10
Faleni	284	124	160	142	6	0	0	0	3	72	0	0	0	0	0	0
Gaunda	616	107	497	383	97	61	2	1	6	410	0	0	0	0	1	12
Gaunshahr	1,757	161	1,563	1,075	462	656	107	56	47	1,410	5	59	19	2	88	33
Ghanpokhara	648	50	495	375	63	112	2	0	3	394	0	1	0	0	3	103
Ghermu	402	43	357	246	87	82	5	0	2	311	0	0	0	0	0	2
Gilung	414	43	365	332	42	0	1	0	2	272	0	0	5	0	0	6
Hiletaksar	413	30	366	247	156	77	4	1	1	253	1	0	0	0	0	17
Ilampokhari	608	131	471	427	74	0	1	0	4	257	0	0	0	0	0	6

Table 1.9: Households by types of household facilities

Area	Total	Without any facility	At least one facility	Household having facility of												Not stated
				Radio	Television	Cable Television	Computer	Internet	Telephone	Mobile Phone	Motor	Motor-cycle	Cycle	Other vehicle	Refrigerator	
Ishaneshwor	764	83	678	540	97	38	6	0	9	595	0	4	0	1	11	3
Jita	578	59	518	415	173	9	3	2	4	444	0	0	3	0	2	1
Karapu	517	117	400	342	90	0	1	3	5	297	0	0	1	0	1	0
Khudi	826	129	689	474	156	207	12	5	18	583	3	13	7	1	51	8
Kolki	385	51	327	240	1	0	0	0	4	229	0	0	0	0	0	7
Kunchha	514	67	440	381	217	11	3	0	2	400	1	1	2	1	0	7
Maling	308	21	250	209	48	1	1	0	2	196	0	0	1	0	0	37
Mohoriyakot	571	77	483	424	15	0	0	2	3	367	1	1	0	0	0	11
Nalma	438	77	361	304	72	35	4	0	6	297	1	0	0	0	0	0
Nauthar	530	120	403	294	43	45	3	0	3	291	0	0	0	0	0	7
Neta	416	65	350	325	78	19	0	0	4	256	0	0	0	0	2	1
Pachok	561	120	441	373	64	11	2	3	2	309	0	0	0	0	0	0
Parewadanda	706	79	623	490	367	27	13	12	0	527	0	8	12	0	6	4
Pasagaun	382	96	286	230	47	0	0	0	2	176	0	0	0	0	0	0
Purankot	301	12	271	225	45	12	0	0	0	226	0	0	0	0	2	18
Pyarjung	452	77	362	326	31	0	0	0	3	290	0	0	0	0	0	13
Rangha	795	38	721	465	231	295	39	6	25	603	2	20	46	0	59	36
Samibhanjyang	309	18	286	251	24	43	1	6	0	257	0	3	3	0	5	5
Shree Bhanjyang	473	80	372	244	107	141	1	0	11	314	0	0	1	0	11	21
Simpani	820	144	675	490	94	274	12	4	7	613	1	3	1	1	10	1
Sindure	311	55	248	207	47	0	2	0	0	161	0	0	0	0	0	8
Sundarbazar	1,795	175	1,600	874	546	956	120	32	25	1,505	3	100	98	4	319	20
Suryapal	449	54	392	286	74	71	12	1	4	341	2	5	4	0	19	3
Taghring	521	86	424	276	161	33	5	6	18	374	1	1	0	1	8	11
Tangrang Taksar	619	52	553	429	185	165	24	3	18	513	4	12	28	1	43	14
Tarku	423	41	376	272	172	64	4	0	2	317	0	2	0	0	8	6
Tarkughat	772	94	655	393	256	113	12	2	23	552	0	4	4	0	18	23
Udipur	698	82	603	377	63	331	23	7	20	520	0	21	3	0	13	13
Uttar Kanya	281	55	224	142	40	38	0	0	3	192	0	0	0	0	0	2
Total	42,048	5,063	36,071	25,575	8,462	10,258	1,297	526	1,030	29,904	91	729	458	36	2,053	914

Lamjung

Table 1.10: Absentee population and household.

V.D.C. / Municipality	Total household	Absent household	Absent population			
			Total	Male	Female	Sex Not Stated
Archalbot	424	189	286	248	38	0
Bahundanda	480	128	155	144	11	0
Banjhakhet	718	308	418	379	39	0
Baglungpani	609	323	438	399	39	0
Bangre	408	180	262	238	24	0
Bansar	572	241	307	286	21	0
Besishahar	4,291	1,528	1,844	1,691	153	0
Bhalayakharka	549	176	264	235	29	0
Bharte	584	211	306	269	37	0
Bhoje	476	196	252	233	19	0
Bhorletar	1,033	409	492	458	34	0
Bhote Odar	2,074	809	973	883	90	0
Bhujung	353	178	261	237	24	0
Bhulbhule	712	283	372	340	32	0
Bichaur	511	170	231	214	17	0
Chakratirtha	1,253	427	518	491	27	0
Chandisthan	492	185	217	205	12	0
Chandreshwor	546	150	211	190	21	0
Chiti	1,299	340	425	390	35	0
Dhamilikuwa	1,154	438	527	506	21	0
Dhodeni	553	241	335	295	40	0
Dhuseni	311	95	137	121	16	0
Dudhpokhari	470	205	263	254	9	0
Duradanda	519	129	175	153	22	0
Faleni	284	109	141	134	7	0
Gaunda	616	284	417	365	52	0
Gaunshahar	1,757	574	703	651	52	0
Ghanpokhara	648	281	388	353	35	0
Ghermu	402	123	159	139	20	0
Gilunng	414	222	365	309	56	0
Hiletaksar	413	244	336	308	28	0
Ilampokhari	608	272	391	356	35	0
Ishaneshwor	764	293	373	347	26	0
Jita	578	212	322	274	48	0
Karapu	517	249	425	356	69	0
Khudi	826	383	480	449	31	0
Kolki	385	169	254	232	22	0
Kunchha	514	153	217	194	23	0
Maling	308	156	229	211	18	0
Mohoriyakot	571	222	308	274	33	1
Nalma	438	215	293	265	28	0
Nauthar	530	198	269	218	51	0
Neta	416	169	228	209	19	0
Pachok	561	231	304	292	12	0
Parewadanda	706	262	351	306	45	0

Table 1.10: Absentee population and household.

V.D.C. / Municipality	Total household	Absent household	Absent population			
			Total	Male	Female	Sex Not Stated
Pasagaun	382	188	283	241	42	0
Purankot	301	107	155	139	16	0
Pyarjung	452	181	296	251	45	0
Ramgha	795	283	347	337	10	0
Samibhanjyang	309	31	50	40	10	0
Shree Bhanjyang	473	150	225	182	43	0
Simpani	820	361	458	442	16	0
Sindure	311	106	148	127	21	0
Sundarbazar	1,795	615	734	694	40	0
Suryapal	449	184	234	216	18	0
Taghring	521	159	191	183	8	0
Tangrang Taksar	619	274	376	348	28	0
Tarku	423	141	193	173	20	0
Tarkughat	772	259	316	293	23	0
Udipur	698	221	298	263	35	0
Uttar Kanya	281	150	235	212	23	0
Total	42,048	15,970	21,161	19,242	1,918	1

Table 2.1: Households, population and average household size.

V.D.C. / Municipality	Household	Population			Average Household Size	Sex Ratio
		Total	Male	Female		
TOTAL	42,079	167,724	75,913	91,811	3.99	82.68
Archalbot	424	1,605	703	902	3.79	77.94
Bahundanda	480	2,095	1,010	1,085	4.36	93.09
Banjhakhet	718	2,844	1,309	1,535	3.96	85.28
Baglungpani	609	2,458	1,058	1,400	4.04	75.57
Bangre	408	1,659	732	927	4.07	78.96
Bansar	572	2,477	1,183	1,294	4.33	91.42
Besishahar	4,291	15,442	6,988	8,454	3.60	82.66
Bhalayakharka	549	2,190	971	1,219	3.99	79.66
Bharte	584	2,239	963	1,276	3.83	75.47
Bhoje	476	1,992	923	1,069	4.18	86.34
Bhorletar	1,033	4,059	1,832	2,227	3.93	82.26
Bhote Odar	2,074	7,560	3,392	4,168	3.65	81.38
Bhujung	353	1,506	660	846	4.27	78.01
Bhulbhule	712	2,987	1,357	1,630	4.20	83.25
Bichaur	511	2,087	968	1,119	4.08	86.51
Chakratirtha	1,253	5,011	2,168	2,843	4.00	76.26
Chandisthan	492	1,895	864	1,031	3.85	83.80
Chandreshwor	546	1,958	844	1,114	3.59	75.76
Chiti	1,299	5,166	2,348	2,818	3.98	83.32
Dhamilikuwa	1,154	4,425	1,909	2,516	3.83	75.87
Dhodeni	553	2,625	1,255	1,370	4.75	91.61
Dhuseni	311	1,254	528	726	4.03	72.73
Dudhpokhari	470	1,969	901	1,068	4.19	84.36
Duradanda	519	1,786	798	988	3.44	80.77
Faleni	284	1,405	676	729	4.95	92.73
Gaunda	616	2,657	1,219	1,438	4.31	84.77
Gaunshahar	1,757	6,611	2,859	3,752	3.76	76.20
Ghanpokhara	648	2,893	1,360	1,533	4.46	88.71
Ghermu	402	1,776	822	954	4.42	86.16
Gilunng	414	1,559	688	871	3.77	78.99
Hiletaksar	413	1,679	725	954	4.07	76.00
Ilampokhari	608	2,650	1,204	1,446	4.36	83.26
Ishaneshwor	764	2,991	1,330	1,661	3.91	80.07
Jita	578	2,191	966	1,225	3.79	78.86
Karapu	517	2,127	967	1,160	4.11	83.36
Khudi	826	3,401	1,510	1,891	4.12	79.85
Kolki	385	1,612	728	884	4.19	82.35
Kunchha	514	1,855	807	1,048	3.61	77.00
Maling	308	1,224	554	670	3.97	82.69
Mohoriyakot	571	2,269	976	1,293	3.97	75.48
Nalma	438	1,779	827	952	4.06	86.87
Nauthar	530	2,223	990	1,233	4.19	80.29
Neta	416	1,697	726	971	4.08	74.77
Pachok	561	2,469	1,149	1,320	4.40	87.05

Table 2.1: Households, population and average household size.

V.D.C. / Municipality	Household	Population			Average Household Size	Sex Ratio
		Total	Male	Female		
Parewadanda	706	2,646	1,127	1,519	3.75	74.19
Pasagaun	382	1,694	761	933	4.43	81.56
Purankot	301	1,185	526	659	3.94	79.82
Pyarjung	452	1,739	809	930	3.85	86.99
Ramgha	795	3,158	1,426	1,732	3.97	82.33
Samibhanjyang	309	1,517	750	767	4.91	97.78
Shree Bhanjyang	473	1,779	808	971	3.76	83.21
Simpani	820	3,289	1,447	1,842	4.01	78.56
Sindure	311	1,391	569	822	4.47	69.22
Sundarbazar	1,795	6,715	2,940	3,775	3.74	77.88
Suryapal	449	1,562	662	900	3.48	73.56
Taghring	521	2,318	1,113	1,205	4.45	92.37
Tangrang Taksar	619	2,424	1,078	1,346	3.92	80.09
Tarku	423	1,699	764	935	4.02	81.71
Tarkughat	772	2,893	1,266	1,627	3.75	77.81
Udipur	698	2,692	1,210	1,482	3.86	81.65
Uttar Kanya	281	1,092	492	600	3.89	82.00
Institutional	31	1,574	1,418	156	-	-

Lamjung

Table 2.2: Population by 5 years age group and sex.

VDC/ Municipality and sex	Total	Age groups																
		00 - 04	05 - 09	10 - 14	15 - 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 - 49	50 - 54	55 - 59	60 - 64	65 - 69	70 - 74	75 +	
Total		167,724	14,098	17,504	21,682	18,591	12,577	10,937	9,038	9,018	9,024	8,532	8,496	7,019	6,673	4,879	4,102	5,554
Both Sex		167,724	14,098	17,504	21,682	18,591	12,577	10,937	9,038	9,018	9,024	8,532	8,496	7,019	6,673	4,879	4,102	5,554
Male		75,913	7,177	8,976	10,812	8,883	4,580	3,892	3,260	3,345	3,592	3,731	3,977	3,340	3,116	2,375	2,065	2,792
Female		91,811	6,921	8,528	10,870	9,708	7,997	7,045	5,778	5,673	5,432	4,801	4,519	3,679	3,557	2,504	2,037	2,762
Archalbot		1,605	151	141	199	165	115	100	72	60	101	80	122	74	71	50	46	58
Both Sex		1,605	151	141	199	165	115	100	72	60	101	80	122	74	71	50	46	58
Male		703	84	67	98	79	36	30	22	20	35	35	62	34	30	26	20	25
Female		902	67	74	101	86	79	70	50	40	66	45	60	40	41	24	26	33
Bahundanda		2,095	118	197	253	226	150	121	133	126	137	133	89	75	91	74	88	84
Both Sex		2,095	118	197	253	226	150	121	133	126	137	133	89	75	91	74	88	84
Male		1,010	59	91	125	107	82	49	51	52	58	67	54	40	41	38	46	50
Female		1,085	59	106	128	119	68	72	82	74	79	66	35	35	50	36	42	34
Banjihakhet		2,844	203	251	342	326	220	174	129	163	153	136	154	133	142	103	91	124
Both Sex		2,844	203	251	342	326	220	174	129	163	153	136	154	133	142	103	91	124
Male		1,309	97	126	180	153	92	65	42	65	62	67	62	63	68	49	46	72
Female		1,535	106	125	162	173	128	109	87	98	91	69	92	70	74	54	45	52
Baglungpani		2,458	203	251	353	280	179	155	109	112	115	139	122	124	98	71	65	82
Both Sex		2,458	203	251	353	280	179	155	109	112	115	139	122	124	98	71	65	82
Male		1,058	95	123	173	120	68	44	41	35	37	51	51	58	48	33	33	48
Female		1,400	108	128	180	160	111	111	68	77	78	88	71	66	50	38	32	34
Bangre		1,659	133	147	240	227	124	86	59	73	69	93	92	80	68	72	29	67
Both Sex		1,659	133	147	240	227	124	86	59	73	69	93	92	80	68	72	29	67
Male		732	69	89	125	99	40	21	13	25	21	38	33	37	29	33	17	43
Female		927	64	58	115	128	84	65	46	48	48	55	59	43	39	39	12	24
Bansar		2,477	209	245	283	298	195	128	121	122	146	135	144	112	124	60	67	88
Both Sex		2,477	209	245	283	298	195	128	121	122	146	135	144	112	124	60	67	88
Male		1,183	100	135	150	152	69	48	42	56	62	62	72	56	68	33	31	47
Female		1,294	109	110	133	146	126	80	79	66	84	73	72	56	56	27	36	41
Besishahar		15,442	1,503	1,959	2,108	1,638	1,447	1,378	1,170	946	829	638	552	383	279	200	174	238
Both Sex		15,442	1,503	1,959	2,108	1,638	1,447	1,378	1,170	946	829	638	552	383	279	200	174	238
Male		6,988	782	1,034	1,094	799	495	447	429	370	362	302	282	199	134	86	76	97
Female		8,454	721	925	1,014	839	952	931	741	576	467	336	270	184	145	114	98	141

Table 2.2: Population by 5 years age group and sex.

VDC/ Municipality and sex	Total	Age groups															
		00 - 04	05 - 09	10 - 14	15 - 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 - 49	50 - 54	55 - 59	60 - 64	65 - 69	70 - 74	75 +
Bhalayakharka																	
Both Sex	2,190	160	174	277	272	130	104	96	109	142	134	130	120	103	74	45	120
Male	971	88	91	135	121	36	41	32	41	49	62	59	52	58	35	26	45
Female	1,219	72	83	142	151	94	63	64	68	93	72	71	68	45	39	19	75
Bharte																	
Both Sex	2,239	159	201	280	289	153	102	85	131	125	126	148	119	108	68	61	84
Male	963	85	91	139	125	55	27	22	41	48	49	70	54	52	41	25	39
Female	1,276	74	110	141	164	98	75	63	90	77	77	78	65	56	27	36	45
Bhoje																	
Both Sex	1,992	189	192	249	216	171	117	85	93	94	128	115	69	82	61	63	68
Male	923	83	107	124	99	63	42	37	34	42	61	51	37	39	30	34	40
Female	1,069	106	85	125	117	108	75	48	59	52	67	64	32	43	31	29	28
Bhorletar																	
Both Sex	4,059	353	499	582	486	328	298	220	239	242	180	149	124	127	81	76	75
Male	1,832	186	272	298	232	123	96	62	85	100	80	83	52	58	32	37	36
Female	2,227	167	227	284	254	205	202	158	154	142	100	66	72	69	49	39	39
Bhote Odar																	
Both Sex	7,560	666	979	1,045	788	577	603	549	454	376	339	294	228	217	161	113	171
Male	3,392	345	532	548	383	194	184	180	165	158	150	134	109	89	79	62	80
Female	4,168	321	447	497	405	383	419	369	289	218	189	160	119	128	82	51	91
Bhujung																	
Both Sex	1,506	135	162	188	160	99	89	79	94	42	67	81	66	79	69	54	42
Male	660	56	85	86	82	25	27	24	34	18	26	35	29	42	34	33	24
Female	846	79	77	102	78	74	62	55	60	24	41	46	37	37	35	21	18
Bhulbhule																	
Both Sex	2,987	273	245	372	333	213	158	155	176	172	182	135	139	135	106	85	108
Male	1,357	132	119	182	155	78	58	57	62	65	84	69	75	68	52	39	62
Female	1,630	141	126	190	178	135	100	98	114	107	98	66	64	67	54	46	46
Bichaur																	
Both Sex	2,087	204	192	215	241	161	124	96	83	124	109	121	86	110	58	66	97
Male	968	106	95	103	118	62	42	41	38	47	45	55	44	55	31	31	55
Female	1,119	98	97	112	123	99	82	55	45	77	64	66	42	55	27	35	42

Table 2.2: Population by 5 years age group and sex.

VDC/ Municipality and sex	Total	Age groups																
		00 - 04	05 - 09	10 - 14	15 - 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 - 49	50 - 54	55 - 59	60 - 64	65 - 69	70 - 74	75 +	
Chakratirtha																		
	Both Sex	5,011	425	594	722	534	309	321	296	285	281	250	245	209	164	123	107	146
	Male	2,168	211	314	331	245	98	80	98	100	108	122	103	110	80	51	48	69
Female	2,843	214	280	391	289	211	241	198	185	173	128	142	99	84	72	59	77	
Chandisthan																		
	Both Sex	1,895	158	205	247	209	137	98	107	108	127	89	90	89	64	63	32	72
	Male	864	84	119	129	110	46	24	33	32	58	38	38	42	30	34	13	34
Female	1,031	74	86	118	99	91	74	74	76	69	51	52	47	34	29	19	38	
Chandreshwor																		
	Both Sex	1,958	161	189	231	200	132	102	90	103	138	110	110	78	108	70	41	95
	Male	844	82	92	115	90	39	34	29	41	54	42	52	32	41	39	18	44
Female	1,114	79	97	116	110	93	68	61	62	84	68	58	46	67	31	23	51	
Chiti																		
	Both Sex	5,166	410	578	626	595	339	280	240	263	296	304	276	259	225	177	136	162
	Male	2,348	203	295	306	288	112	78	91	94	144	131	140	128	96	95	66	81
Female	2,818	207	283	320	307	227	202	149	169	152	173	136	131	129	82	70	81	
Dhamilikuwa																		
	Both Sex	4,425	418	484	571	473	300	276	253	267	263	198	240	184	172	127	87	112
	Male	1,909	207	236	272	229	90	72	81	103	103	79	120	90	74	62	42	49
Female	2,516	211	248	299	244	210	204	172	164	160	119	120	94	98	65	45	63	
Dhodeni																		
	Both Sex	2,625	239	266	385	311	197	136	122	122	140	139	135	115	101	66	67	84
	Male	1,255	119	131	199	159	80	50	52	42	61	68	71	59	52	35	28	49
Female	1,370	120	135	186	152	117	86	70	80	79	71	64	56	49	31	39	35	
Dhuseni																		
	Both Sex	1,254	102	138	172	155	90	52	46	70	81	62	59	40	45	68	38	36
	Male	528	47	63	80	75	33	13	15	21	31	21	27	17	15	29	23	18
Female	726	55	75	92	80	57	39	31	49	50	41	32	23	30	39	15	18	
Dudhpokhari																		
	Both Sex	1,969	157	241	258	203	127	104	111	103	96	91	102	81	89	63	72	71
	Male	901	86	131	127	106	42	31	36	33	39	39	52	30	45	27	37	40
Female	1,068	71	110	131	97	85	73	75	70	57	52	50	51	44	36	35	31	

Table 2.2: Population by 5 years age group and sex.

VDC/ Municipality and sex	Total	Age groups																
		00 - 04	05 - 09	10 - 14	15 - 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 - 49	50 - 54	55 - 59	60 - 64	65 - 69	70 - 74	75 +	
Duradanda																		
	Both Sex	1,786	104	194	217	180	88	102	101	106	101	113	122	88	83	63	50	74
	Male	798	58	110	98	73	28	39	36	49	38	44	58	31	42	31	31	32
Female	988	46	84	119	107	60	63	65	63	57	63	69	64	57	41	32	19	42
Faleni																		
	Both Sex	1,405	156	150	171	145	98	56	72	89	73	69	88	59	58	41	38	42
	Male	676	79	76	88	66	36	21	30	41	31	38	46	27	33	22	19	23
Female	729	77	74	83	79	62	35	42	48	42	31	42	32	25	19	19	19	
Gaunda																		
	Both Sex	2,657	200	223	339	311	198	121	107	125	145	125	144	152	137	89	103	138
	Male	1,219	97	107	164	159	78	46	36	39	60	50	67	79	71	47	48	71
Female	1,438	103	116	175	152	120	75	71	86	85	75	77	73	66	42	55	67	
Gaunshahar																		
	Both Sex	6,611	521	707	822	714	482	446	368	362	399	362	322	283	282	186	154	201
	Male	2,859	276	361	414	338	150	127	116	129	162	156	141	118	111	85	74	101
Female	3,752	245	346	408	376	332	319	252	233	237	206	181	165	171	101	80	100	
Ghanpokhara																		
	Both Sex	2,893	278	314	372	314	201	169	152	141	101	167	156	154	143	53	77	101
	Male	1,360	157	157	196	140	82	57	59	42	49	71	81	71	76	28	37	57
Female	1,533	121	157	176	174	119	112	93	99	52	96	75	83	67	25	40	44	
Ghermu																		
	Both Sex	1,776	169	141	213	164	118	109	113	117	94	120	85	71	83	50	66	63
	Male	822	80	69	103	74	43	43	49	52	38	56	41	35	41	27	38	33
Female	954	89	72	110	90	75	66	64	65	56	64	44	36	42	23	28	30	
Gilunng																		
	Both Sex	1,559	129	130	192	167	110	95	84	84	74	90	78	78	64	58	62	64
	Male	688	72	63	94	77	38	31	34	31	28	40	35	32	33	27	25	28
Female	871	57	67	98	90	72	64	50	53	46	50	43	46	31	31	37	36	
Hiletaksar																		
	Both Sex	1,679	127	163	212	216	126	126	79	71	79	77	87	60	81	65	51	59
	Male	725	72	74	100	99	39	39	29	24	23	30	41	33	35	28	27	32
Female	954	55	89	112	117	87	87	50	47	56	47	46	27	46	37	24	27	

Table 2.2: Population by 5 years age group and sex.

VDC/ Municipality and sex	Total	Age groups																
		00 - 04	05 - 09	10 - 14	15 - 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 - 49	50 - 54	55 - 59	60 - 64	65 - 69	70 - 74	75 +	
Ilampokhari																		
	Both Sex	2,650	214	250	300	326	212	162	113	117	104	162	152	105	114	99	88	132
	Male	1,204	103	112	150	160	86	67	40	42	40	61	76	62	45	38	56	66
Female	1,446	111	138	150	166	126	95	73	75	64	101	76	43	69	61	32	66	
Ishaneshwor																		
	Both Sex	2,991	240	305	402	345	229	179	162	146	168	157	167	134	133	79	68	77
	Male	1,330	116	159	205	157	86	54	65	48	63	75	74	64	62	38	32	32
Female	1,661	124	146	197	188	143	125	97	98	105	82	93	70	71	41	36	45	
Jita																		
	Both Sex	2,191	166	204	278	263	122	103	93	121	130	113	129	109	110	83	68	99
	Male	966	90	107	138	131	37	36	27	42	49	47	55	49	38	37	39	44
Female	1,225	76	97	140	132	85	67	66	79	81	66	74	60	72	46	29	55	
Karapu																		
	Both Sex	2,127	172	189	255	225	175	124	78	85	129	102	130	114	94	88	63	104
	Male	967	86	106	112	116	70	50	27	28	48	49	55	54	50	37	31	48
Female	1,160	86	83	143	109	105	74	51	57	81	53	75	60	44	51	32	56	
Khudi																		
	Both Sex	3,401	285	379	456	362	244	192	171	162	169	191	190	153	161	96	96	94
	Male	1,510	127	198	219	155	89	72	50	50	70	76	102	76	89	49	51	37
Female	1,891	158	181	237	207	155	120	121	112	99	115	88	77	72	47	45	57	
Kolki																		
	Both Sex	1,612	149	130	204	175	116	101	66	77	67	67	93	88	85	64	48	82
	Male	728	72	73	96	80	39	33	22	33	30	25	41	43	35	38	29	39
Female	884	77	57	108	95	77	68	44	44	37	42	52	45	50	26	19	43	
Kunchha																		
	Both Sex	1,855	141	165	245	212	108	118	79	97	107	103	119	90	83	68	45	75
	Male	807	72	85	124	103	29	32	28	38	36	38	55	42	38	26	23	38
Female	1,048	69	80	121	109	79	86	51	59	71	65	64	48	45	42	22	37	
Maling																		
	Both Sex	1,224	110	107	130	135	72	83	73	50	64	60	79	68	63	44	31	55
	Male	554	56	42	70	62	31	30	23	17	31	23	34	29	35	23	13	35
Female	670	54	65	60	73	41	53	50	33	33	37	45	39	28	21	18	20	

Table 2.2: Population by 5 years age group and sex.

VDC/ Municipality and sex	Total	Age groups															
		00 - 04	05 - 09	10 - 14	15 - 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 - 49	50 - 54	55 - 59	60 - 64	65 - 69	70 - 74	75 +
Mohoriyakot																	
Both Sex	2,269	189	225	310	264	145	105	101	127	118	103	110	111	109	84	79	89
Male	976	91	112	146	124	41	29	35	41	41	46	45	44	49	43	40	49
Female	1,293	98	113	164	140	104	76	66	86	77	57	65	67	60	41	39	40
Nalma																	
Both Sex	1,779	137	154	249	215	138	76	83	91	82	119	110	99	65	50	47	64
Male	827	61	85	137	111	50	25	34	28	26	51	48	56	28	21	28	38
Female	952	76	69	112	104	88	51	49	63	56	68	62	43	37	29	19	26
Nauthar																	
Both Sex	2,223	197	235	288	219	141	118	115	105	114	125	121	113	104	63	56	109
Male	990	97	102	132	98	48	35	44	45	41	53	64	60	50	35	26	60
Female	1,233	100	133	156	121	93	83	71	60	73	72	57	53	54	28	30	49
Neta																	
Both Sex	1,697	115	177	242	220	116	79	85	72	100	92	88	68	76	55	48	64
Male	726	65	94	106	108	38	20	24	21	30	32	46	30	33	24	26	29
Female	971	50	83	136	112	78	59	61	51	70	60	42	38	43	31	22	35
Pachok																	
Both Sex	2,469	233	238	297	289	159	117	111	119	136	128	136	126	105	66	89	120
Male	1,149	117	125	147	148	50	43	33	41	48	63	60	60	57	43	47	67
Female	1,320	116	113	150	141	109	74	78	78	88	65	76	66	48	23	42	53
Parewadanda																	
Both Sex	2,646	230	275	357	306	203	144	110	138	124	135	138	131	121	97	59	78
Male	1,127	121	137	174	145	61	36	27	41	43	56	54	59	61	41	32	39
Female	1,519	109	138	183	161	142	108	83	97	81	79	84	72	60	56	27	39
Pasagaun																	
Both Sex	1,694	189	206	218	175	102	77	91	61	92	70	84	77	84	64	53	51
Male	761	106	92	105	76	33	22	39	24	29	30	37	37	38	37	28	28
Female	933	83	114	113	99	69	55	52	37	63	40	47	40	46	27	25	23
Purankot																	
Both Sex	1,185	67	54	154	149	90	57	63	67	62	77	74	50	70	50	40	61
Male	526	27	26	76	78	47	15	22	22	23	27	38	22	29	25	23	26
Female	659	40	28	78	71	43	42	41	45	39	50	36	28	41	25	17	35

Table 2.2: Population by 5 years age group and sex.

VDC/ Municipality and sex	Total	Age groups															
		00 - 04	05 - 09	10 - 14	15 - 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 - 49	50 - 54	55 - 59	60 - 64	65 - 69	70 - 74	75 +
Pyarjung																	
Both Sex	1,739	128	143	199	183	131	105	79	83	99	98	123	85	80	58	51	94
Male	809	76	74	98	88	45	42	28	34	40	44	60	41	36	27	24	52
Female	930	52	69	101	95	86	63	51	49	59	54	63	44	44	31	27	42
Ramgha																	
Both Sex	3,158	252	336	400	365	276	205	173	182	194	149	169	94	122	69	69	103
Male	1,426	138	163	203	181	100	63	62	64	73	66	77	47	55	44	29	61
Female	1,732	114	173	197	184	176	142	111	118	121	83	92	47	67	25	40	42
Samibhanjyang																	
Both Sex	1,517	115	131	158	178	142	127	92	85	77	73	73	59	58	67	42	40
Male	750	56	70	73	81	68	67	52	46	35	34	36	21	30	34	22	25
Female	767	59	61	85	97	74	60	40	39	42	39	37	38	28	33	20	15
Shree Bhanjyang																	
Both Sex	1,779	166	201	211	132	101	100	76	103	105	94	98	75	100	70	61	86
Male	808	82	99	106	60	38	37	30	44	37	51	42	30	43	38	27	44
Female	971	84	102	105	72	63	63	46	59	68	43	56	45	57	32	34	42
Simpani																	
Both Sex	3,289	335	364	439	309	207	217	154	182	148	155	191	150	136	122	85	95
Male	1,447	161	181	229	137	57	58	55	57	59	63	90	75	61	63	53	48
Female	1,842	174	183	210	172	150	159	99	125	89	92	101	75	75	59	32	47
Sindure																	
Both Sex	1,391	121	137	152	149	114	83	72	58	60	83	68	75	73	50	35	61
Male	569	59	53	72	65	41	27	28	21	17	35	28	28	33	21	16	25
Female	822	62	84	80	84	73	56	44	37	43	48	40	47	40	29	19	36
Sundarbazar																	
Both Sex	6,715	542	789	959	732	524	502	417	449	403	299	270	210	201	142	107	169
Male	2,940	284	429	455	356	169	152	133	155	175	128	137	95	92	63	46	71
Female	3,775	258	360	504	376	355	350	284	294	228	171	133	115	109	79	61	98
Suryapal																	
Both Sex	1,562	111	146	206	208	102	80	74	88	83	67	89	75	73	58	46	56
Male	662	63	71	110	89	31	22	17	30	29	26	30	29	32	28	25	30
Female	900	48	75	96	119	71	58	57	58	54	41	59	46	41	30	21	26

Table 2.2: Population by 5 years age group and sex.

VDC/ Municipality and sex	Total	Age groups															
		00 - 04	05 - 09	10 - 14	15 - 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 - 49	50 - 54	55 - 59	60 - 64	65 - 69	70 - 74	75 +
Taghring																	
Both Sex	2,318	212	218	290	257	193	152	124	148	114	121	100	104	88	71	66	60
Male	1,113	102	113	124	141	78	60	67	69	44	61	51	56	48	35	34	30
Female	1,205	110	105	166	116	115	92	57	79	70	60	49	48	40	36	32	30
Tangrang Taksar																	
Both Sex	2,424	215	223	317	320	200	130	112	123	114	114	132	116	96	77	51	84
Male	1,078	120	109	165	142	71	41	42	45	33	50	48	51	54	41	26	40
Female	1,346	95	114	152	178	129	89	70	78	81	64	84	65	42	36	25	44
Tarku																	
Both Sex	1,699	126	164	226	188	117	86	83	72	94	104	113	78	76	61	45	66
Male	764	67	87	120	87	32	23	34	25	30	44	51	38	36	35	22	33
Female	935	59	77	106	101	85	63	49	47	64	60	62	40	40	26	23	33
Tarkughat																	
Both Sex	2,893	211	296	399	330	173	162	167	148	165	167	147	154	123	89	56	106
Male	1,266	101	136	195	170	53	48	52	55	60	79	66	79	47	42	26	57
Female	1,627	110	160	204	160	120	114	115	93	105	88	81	75	76	47	30	49
Udipur																	
Both Sex	2,692	224	311	310	288	197	191	141	134	155	142	140	119	83	84	70	103
Male	1,210	116	158	161	139	76	58	60	49	61	57	62	55	39	29	42	48
Female	1,482	108	153	149	149	121	133	81	85	94	85	78	64	44	55	28	55
Uttar Kanya																	
Both Sex	1,092	85	85	118	140	87	57	54	50	51	59	72	55	54	39	35	51
Male	492	42	38	60	75	27	27	17	17	23	21	26	33	19	20	18	29
Female	600	43	47	58	65	60	30	37	33	28	38	46	22	35	19	17	22
Institutional																	
Both Sex	1,574	8	115	177	96	327	575	127	81	41	18	4	2	0	2	1	0
Male	1,418	6	85	128	68	307	562	124	77	37	16	4	2	0	1	1	0
Female	156	2	30	49	28	20	13	3	4	4	2	0	0	0	1	0	0

Lamjung

Table 2.3 : Population by caste/ethnicity and sex

VDC/Municipality and caste/ethnicity	Total	Male	Female
Archalbot			
All Caste	1605	703	902
Chhetree	456	193	263
Brahman - Hill	373	164	209
Magar	15	3	12
Newar	15	6	9
Kami	197	83	114
Gurung	293	126	167
Damai/Dholi	86	44	42
Sarki	21	13	8
Sanyasi/Dashnami	36	18	18
Gharti/Bhujel	90	43	47
Others	23	10	13
Bahundanda			
All Caste	2095	1010	1085
Chhetree	633	304	329
Brahman - Hill	152	69	83
Tamang	153	77	76
Newar	18	9	9
Kami	110	53	57
Gurung	857	419	438
Damai/Dholi	129	59	70
Gharti/Bhujel	32	16	16
Others	11	4	7
Banjhakhet			
All Caste	2844	1309	1535
Chhetree	444	201	243
Brahman - Hill	109	51	58
Magar	66	28	38
Tamang	451	212	239
Newar	13	4	9
Kami	266	128	138
Rai	15	10	5
Gurung	1043	472	571
Damai/Dholi	191	97	94
Sarki	114	47	67
Gharti/Bhujel	119	53	66
Others	13	6	7
Baglungpani			
All Caste	2458	1058	1400
Chhetree	254	104	150
Brahman - Hill	31	17	14
Tamang	87	42	45
Newar	21	11	10
Kami	535	224	311
Gurung	949	407	542
Damai/Dholi	121	49	72
Sarki	249	114	135
Gharti/Bhujel	118	50	68
Hyalmo	76	34	42
Others	17	6	11

Table 2.3 : Population by caste/ethnicity and sex

VDC/Municipality and caste/ethnicity	Total	Male	Female
Bangre			
All Caste	1659	732	927
Chhetree	802	342	460
Brahman - Hill	47	24	23
Kami	67	30	37
Gurung	303	129	174
Damai/Dholi	93	47	46
Thakuri	68	29	39
Sarki	97	46	51
Gharti/Bhujel	24	10	14
Dura	84	38	46
Khawas	50	24	26
Others	24	13	11
Bansar			
All Caste	2477	1183	1294
Chhetree	16	5	11
Magar	124	64	60
Tamang	603	274	329
Kami	226	115	111
Gurung	1357	655	702
Damai/Dholi	34	16	18
Sarki	103	46	57
Others	14	8	6
Besishahar			
All Caste	15442	6988	8454
Chhetree	3970	1746	2224
Brahman - Hill	1464	752	712
Magar	383	184	199
Tharu	65	36	29
Tamang	1325	577	748
Newar	1067	513	554
Musalman	283	147	136
Kami	486	212	274
Rai	66	34	32
Gurung	5062	2178	2884
Damai/Dholi	390	180	210
Limbu	12	6	6
Thakuri	16	6	10
Sarki	395	183	212
Teli	32	21	11
Chamar/Harijan/Ram	14	11	3
Kathbaniyan	27	14	13
Gharti/Bhujel	117	51	66
Kalwar	18	11	7
Kumal	16	10	6
Thakali	16	9	7
Dura	24	8	16
Hyalmo	55	23	32
Ghale	35	16	19
Others	92	52	40
Dalit Others	12	8	4